

คำตอบที่จะกลายเป็นเสบียงกริ่ง
สำหรับผู้ยังเดินทางไม่สิ้นสุด

เตรียมเสบียง ไว้เลี้ยงตัว

๓

ดั่ง ๓ ฤๅณ

สารบัญ

	หน้า
คำนำสำนักพิมพ์	๓
แรงบันดาลใจ เล่ม ๓	๔
- ด่วนลาออกทั้งยังมีงานค้างค้ำ	๕
- ทำบุญแล้วทำไมตกยาก	๖
- โลกจะมีภัยพิบัติครั้งใหญ่จริงหรือไม่	๘
- ทำดีจะเป็นเหตุให้รอดจากภัยร้ายแรงหรือไม่	๑๒
- ความต่างระหว่างฝึกระวังความโกรธข้ามขั้นกับตามลำดับขั้น	๑๔
- ทำทานมาเป็นปีไม่เห็นรวยขึ้น	๑๖
- ทำทานเป็นเหตุแห่งความร่ำรวยจริงหรือไม่	๑๗
- การไม่รับรักเป็นบาปหรือไม่	๒๐
- การเลี้ยงสัตว์เป็นบาปหรือไม่	๒๑
- เจ้าของโรงฆ่าสัตว์ไม่ได้ฆ่าเองบาปหรือไม่	๒๑
- ศีลข้อสุรารวมบุหรืด้วยหรือไม่	๒๒
- การบอกข้อมูลที่ก่อให้เกิดกระแสความขัดแย้ง	๒๒
- เปลี่ยนชื่อแล้วมีผลอย่างไร	๒๓
- จะตัดใจจากคนรักได้อย่างไร	๒๕
- ทำบุญอย่างไรให้เกิดปัญญาแบบต่างๆ	๒๖
- จะแก้ปัญหากลิ้มตัวเหม็นมากได้อย่างไร	๓๐
- กรรมใดทำให้เป็นคนน่าสงสาร	๓๓
- ไม่แน่ใจว่าตัวเองดีหรือร้ายกันแน่	๓๔
- การคุมกำเนิดเป็นบาปหรือไม่	๓๖
- อยู่ร่วมบ้านกับหญิงอื่นแล้วทรมาณใจ	๓๖
- รู้สึกเหมือนโลกเป็นความฝัน	๓๙
- เปล่งเสียงอนุโมทนากับอนุโมทนาเจียบๆต่างกันอย่างไร	๔๐
- ความต่างระหว่างอนุโมทนากับการยินดีที่ผู้อื่นได้ดี	๔๑
- ทำอย่างไรจะไม่ใจแห้งเมื่ออนุโมทนา	๔๒
- การละเมิดกฎหมายคือการผิดศีลด้วยหรือไม่	๔๓
- บอกไม่หมดเพื่อผลประโยชน์ได้หรือไม่	๔๗
- การลองใจเป็นบาปไหม	๔๘
- รสนิยมในการกินเป็นเหตุเลือกที่เกิดใหม่หรือไม่	๔๙
บทส่งท้าย ถ้าดีพอไม่ต้องรอรางวัล	๕๑

คำนำสำนักพิมพ์

ทุกคำถามมีคำตอบ

ปุจฉา-วิสัชนา

มนุษย์กับการตั้งคำถาม เป็นของคู่กันตั้งแต่สมัยไหนๆ แต่บางคำถาม เราไม่รู้จะหันไปหาใคร หรือไปค้นคว้าที่ไหน และบางครั้งเมื่อได้รับคำตอบมาแล้ว กลับสงสัยหนักยิ่งขึ้นไปอีก

ตรงนี้เป็นความพิเศษของพระพุทธศาสนา และเป็นความมหัศจรรย์ของพุทธปัญญาแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ทรงเป็นบรมครูเอกของโลก ทรงเป็นพระสัพพัญญู ผู้รอบรู้สามารถแจกแจงอธิบายธรรมชาติทุกสิ่งได้อย่างมีหลักการ เป็นเหตุเป็นผล

เพียงแต่ว่า พุทธปัญญาที่พระองค์ทรงประทานไว้ให้ นั้น มนุษย์เราจะมีปัญญาเข้าถึงได้ในระดับใด

หากเราย้อนกลับไปสองพันกว่าปี แล้วอธิบายเรื่องการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์มารดา ตั้งแต่การปฏิสนธิจนกระทั่งการเจริญเติบโตในสัปดาห์แรก จนสัปดาห์สุดท้ายคงไม่มีชาวภารตจะสมัยนั้นตามทันแน่นอน เพราะระบบอัลตราซาวด์เพิ่งถูกคิดค้นเมื่อไม่นานมานี้ และการถอดรหัสพันธุกรรมสิ่งมีชีวิต หรือที่นิยมเรียกกันว่า ‘ดีเอ็นเอ’ ก็เพิ่งสามารถทำกันได้ประมาณสัก ๕๐ ปีที่ผ่านมาเอง

‘เตรียมเสียบึงไว้เลี้ยงตัว’ เป็นความพยายามของคุณ ‘ดังตฤณ’ ที่ต้องการนำเสนอคำตอบมากมายหลายแง่มุมในการเกิด การมีชีวิต และการตาย เพื่อให้มนุษย์อย่างเราทั้งหลายที่ยังเต็มไปด้วยข้อสงสัยนานัปการ ได้เกิดความกระจ่างแจ้ง เกิดความมั่นใจ เกิดความศรัทธาที่จะเดินทางต่อไปในเส้นทางอันยาวไกล

เพราะหากเรายังเป็นนักเดินทาง การสะสมเสียบึงไว้เลี้ยงตัวนั้น สำคัญยิ่ง จริงหรือไม่ครับ!!

ขอให้ทุกท่านเตรียมเสียบึงเอาไว้ ด้วยความไม่ประมาทครับ

दनัย จันท์เจ้าฉาย

กันยายน ๒๕๔๘

แรงบันดาลใจ เล่ม ๓

หนังสือเล่มนี้รวบรวมเอาคำถามคำตอบจากคอลัมน์ ‘เตรียมเสียบึงไว้เลี้ยงตัว’ ในนิตยสารบางกอกรายสัปดาห์ ตั้งแต่ฉบับที่ ๒๔๔๕ จนถึงฉบับที่ ๒๔๕๗ โดยได้ผนวกเอาบทส่งท้ายคือ ‘ถ้าดีพอไม่ต้องรอรางวัล’ ซึ่งยังไม่เคยลงตีพิมพ์มาก่อนเอาไว้ด้วย

ในวันที่ผมเขียนคำนำนี้ โลกเหมือนเต็มไปด้วยความขัดแย้ง ทางออกเหลือแต่ช่องแคบแสนแคบ ผู้คนส่วนใหญ่เสื่อมศรัทธากับการใช้ชีวิตอย่างมีคุณภาพ ความตึงตึงปวงกลายเป็นนิทานหลอกเด็กที่ถูกหัวเราะเยาะอย่างขบขัน

ถ้าดูดีๆ จะพบว่าโลกไม่ได้ทำอะไร เป็นแค่ลูกกลมๆ ใหญ่ให้เราอาศัย โดยไม่บังคับใครว่าต้องอาศัยอยู่บนหลังมันด้วยท่าหนึ่งหรือตีสองท่าหนึ่งอย่างไร มนุษย์เราเองนั่นแหละที่เป็นผู้กำหนดว่าจะให้โลกน่าอยู่หรือน่าอึดอัด

จากประสบการณ์ของตนเองและการเห็นปัญหาของคนอื่นๆ ผมพบว่าเพียงขาดคำอธิบายที่ดีพอ มนุษย์เราก็พร้อมจะเชื่อผิดๆ และกระทำอะไรเพี้ยนๆ ได้อย่างไรสติไร้ขีดจำกัด วันนี้อย่างมีบางคนเชื่อว่าโลกแบน วันนี้ยังมีคนบางคนฆ่าสัตว์ด้วยความเชื่อว่าเป็นการปลดปล่อยวิญญาณมันจากทุกข์ และ... วันนี้ยังมีคนเกือบทั้งโลกเชื่อว่ากรรมวิบากไม่มีจริง ตายแล้วไม่ต้องไปไหน ไม่ต้องเสวยบุญบาป ณ โลกอันใดทั้งสิ้น

ทำไมต้องเชื่อ?

เชื่อแล้วได้อะไร?

ความเชื่อใดถูกที่สุด?

ทางเดียวที่คุณจะได้คำตอบน่าพอใจ คือต้องรู้เหตุผลที่จับต้องได้ในปัจจุบัน เช่นถ้าอยากทราบว่าจะทำดีแล้วเมื่อไหร่จะได้ดี ก็ต้องดูว่าแต่ละความดีที่ทำลงไปนั้น ‘พอ’ สมควรแก่การได้รางวัลแห่งความดีแล้วหรือยัง

คุณจะพบว่าชีวิตทั้งชีวิต บางทีพลิกกันที่มุมมองนิดเดียว ขอให้ลองอ่านบทส่งท้าย ‘ถ้าดีพอไม่ต้องรอรางวัล’ ในท้ายเล่มดูครับ

ดังตฤณ

กรกฎาคม ๒๕๔๘

ถาม – อยากทราบว่า การลาออกจากการงานเพราะทนแรงกดดันไม่ไหว โดยที่งานยังค้างคาไม่เสร็จเรียบร้อย จะมีผลกระทบใหญ่ตามมาไหมครับ?

ถ้าลาออกจากการงานขณะกำลังมีอาการ กำลังโกรธหรือของขึ้น แค่นั้นก็นับว่าเป็นเรื่องใหญ่แล้วครับ เพราะเป็นบ่อเกิดของนิสัยหุนหันพลันแล่น ความอดทนต่ำ เจ้าคิดเจ้าแค้น ผมมองว่านิสัยด้านเสียที่ติดตัวไปแบบแก้ยากพรรคนั้นแหละ เป็นผลกระทบที่เห็นชัดทันตา เพราะคุณอาจจู้ว่าไม่ได้กับทุกสถานการณ์ อะไรๆก็ช่างมัน อยากปล่อยปละละเลย หรือผลักรถให้คนอื่นรับผิดชอบแทนเรา

นิสัยชนิดนี้เมื่อเพาะชำจนรากงอกกับจิตใจของเรา ยึดติดแน่นหนายู่กับเราแล้ว ชีวิตที่เหลือแทบลืมเรื่องความสุขกายสบายใจไปได้เลย เพราะจะดูเหมือนคุณต้องเผชิญกับปัญหาแก้ไม่ตกอยู่เรื่อย และทำให้เสียความนับถือตัวเองลงทุกที

เท่าที่เห็นมา ยุคนี้ทุกคนมีความแข็ง เหน็ดหนายกับความจำเจหรือปัญหาซ้ำซากในที่ทำงาน จนบ่นอยากลาออกวันละสองหนสามหนกันทั้งนั้นแหละครับ ถ้าทนไม่ไหวจริงๆเพราะแรงกดดันซ้ำซากมันยากเกินจะรับ อย่างนั้นจะออกก็ออกเถอะ แต่ขอให้กัดฟันเสาะหางานในความรับผิดชอบให้เรียบร้อยก่อน ส่งมอบงานให้คนใหม่เขาเข้ามารับช่วงดี ๆ ก่อน อย่าออกทิ้งที่รู้ว่าเดี๋ยวจะมีคนเดือดร้อนแทนคุณ คุณแค่รับรู้อย่างเดียวว่าไม่เอาแล้ว บ่ายบาย ฉันทิ้งก่อนละ จะอ้างว่าไม่รับเงินเดือนงวดสุดท้าย ก็ไม่ได้เป็นการยุติธรรมอะไรเลยนะครับ คนเราไม่ใช่ทำงานแลกเงินเดือนอย่างเดียว ตัวงานเองคือการก่อกรรมชนิดต่างๆมากมายเหลือคณานับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรรมในด้านความรับผิดชอบต่อส่วนรวม

ผมเคยเห็นนะครับ กลุ่มลูกจ้างไม่พอใจเจ้านาย ก็นัดแนะกันลาออก คือปรึกษากันแล้วเห็นชัดว่าถ้าแก๊งถอดคอลาออกอย่างพร้อมเพรียง บริษัทฉิบหายแน่ หรือเจ้านายต้องวิ่งวุ่นเหน็ดเหนื่อยหาชีวิตแน่ๆ แบบนี้ผลกระทบในอนาคตจะต้องเป็นผู้เหนื่อยแทบกระอักเลือด เป็นผู้ที่กุมคนไม่ได้ และจะต้องแบกภาระหลายด้านพร้อมกัน ทำอันนี้ไม่ทันเสร็จก็มีอันโน้นเพิ่มทับเข้ามา

บางคนคิดอย่างนี้ครับ คือฉันไม่แคร์ว่าจะต้องพึ่งใครละ ฉันไม่จ้อใครต่อละ ฉันพึ่งตัวเองได้ เพราะฉะนั้นฉันจะลาออกไปเป็นนายตัวเอง อันนี้ขบอกว่าถ้ามีเงินเก็บ มีทุนหนา หรือมีสายป่านยาว ก็ดูเหมือนใครๆจะเป็นนายตัวเองกันได้จริง แต่แนะนำอย่าง หากคุณทำงานเป็นลูกน้องคนอื่นแล้วยังปราบพยศในตนเองไม่ได้ ยังดับนิสัยหุนหันพลันแล่นไม่ได้ ก็อย่าเสี่ยงที่เดียวครับ อย่าเพิ่งตัดสินใจเป็นนายตัวเองหรือคิดเป็นนายคนอื่น เพราะคุณสามารถปิดบริษัทได้เพียงด้วยเหตุผลเล็กๆเช่นเบื่อแล้ว เช็งแล้ว ชี้เกียจทำต่อแล้ว ไม่อยากกดดันกับความกดดันต่างๆแล้ว และนั่นก็จะ เป็นความเดือดร้อนของลูกน้องคุณถ้วนหน้า โดยที่ตัวคุณยังมีฟูกรองรับสบายๆ

ต้องมีวงเล็บไว้ชนิดหนึ่ง เดี่ยวจะหาว่าเข้าข้างฝ่ายเจ้านายท่าเดียว ผมเคยเห็นอีกเหมือนกัน บริษัทที่มีนายมหาโหดราวกับผู้คุมนักโทษ ต่ำว่าพนักงานด้วยนิสัยดุร้ายอันธพาล พูดจาหยาบคาย ยิ่งกว่าปากตลาด ทั้งที่มีการศึกษาสูง แม้จะเดินไปเข้าห้องน้ำก็เหล่แล้วเหล่อีก และหนักกว่าอะไรคือ ใช้งานคนเยี่ยงทาส ให้กลับตึกตื้นๆเป็นประจำโดยไม่มีโอที ไม่สนว่าผู้หญิงกลับค่ำมีอันตรายแค่ไหน แบบนี้ต้องใช้ดุลยพินิจว่าเขาทำเกินไปหรือเปล่า ถ้าเกินไปแบบผิดผู้ผิดคนจริงๆ คุณลาออกมากะทันหันก็ไม่ใช่ไรครับ

ถ้าเครียดเหมือนสตีจจะแตก ขอลาพักร้อนก็ไม่ได้ งานการประดังรุมเจ้าเข้ามาไม่หยุดหย่อน ด้วยภาวะความจำเป็นของบริษัท อันนี้ก็อาจต้องเอาตัวรอดเหมือนกัน ไม่งั้นเดี๋ยวไปลงเอยที่โรงพยาบาลบ้า ถ้าคุณกำยาหลายๆชุดพร้อมหน้าดำๆไปแสดงเป็นหลักฐาน เขาก็คงให้ออกด้วยความเห็นใจ ขออย่างเดี๋ยวย่างแกล้งตกแต่งหลักฐานขึ้นมาทั้งรู้แก็ใจก็แล้วกัน

อยากสรุปคือวิธีลาออกอย่างปลอดภัยในทางธรรมจริงๆนั้น คือหัดปราบพยศในตนเองให้ราบคาบเสียก่อน แน่ใจแล้วว่าขณะตัดสินใจลาออกนั้น จิตใจคุณไม่เคืองแค้นอาฆาตใคร ไม่ทำไปเพื่อความสะใจหรือคิดประชดใครให้เขาผูกเจ็บ แต่ทำไปด้วยเหตุผลตามสมควรอย่างแท้จริง และไม่มัวสิ่งใดติดค้างอยู่อีก

ถาม – เคยเห็นคนตกยากแล้วมีแต่ใครๆอยากช่วยเหลือ ก็นึกแปลกใจครับว่า ชัดแย้งกันอยู่ คือถ้ามีกรรมแบบที่จะได้รับความอุปถัมภ์คำชู ได้รับความสงสารเห็นใจจากใครๆ ก็น่าจะต้องทำบุญ น่าจะเคยช่วยเหลือคนอื่นมามาก แต่ทำบุญมากอย่างนั้นแล้วเงินตกยากได้? ภาพที่ชัดแย้งกันแบบนี้บางทีก็ทำให้กังขาได้ว่ากรรมวิบากมีจริงหรืออย่างไรแน่

พอเกิดเป็นมนุษย์ในแต่ละชาตินี้มีโอกาส 'ก่อกรรม' ที่ชัดแย้งกันได้มากไหมล่ะครับ? ลองมองไปรอบๆให้เห็นตามจริงเถอะ ตำรวจบางคนวัยหนุ่มเป็นวีรบุรุษ ที่สุดตกท้ายกลายเป็นนักโทษวัยชราก็มีให้เห็นแล้ว

ผมเคยเจอมา มีอยู่รายหนึ่ง มองสัตว์ในแง่ดี แต่มองคนในแง่ร้ายตลอด ผลคือกรรมทางความคิด คำพูด และการกระทำนั้น จะเป็นทำนองใจดีกับสัตว์ แต่ใจร้ายกับคน คงพอนี้กออกนะครับ เหมือนอย่างที่นานมาแล้วมีเพลงๆหนึ่ง บอกว่าทำบุญกับคนไม่เคยขึ้น น้อยใจเลยหันไปทำคุณกับหมาแทน

อันนี้ก็ขึ้นอยู่กับปมอันสลับซับซ้อนของแต่ละราย น่าเห็นใจและว่ากันไม่ได้ครับ เกิดมาด้วยความไม่รู้ ทำอะไรกันไปด้วยความไม่รู้เป็นพื้นยืน กว่าพระพุทธเจ้าจะอุบัติ กว่าจะมีโอกาสเงี่ยหู

ระดับฟังการที่ถูกผิดจากพระองค์ท่าน แต่คนต่างก็ต้องเคยหลงก่อบาปเป็นวรรคเป็นเวร ย่ำแย่กัน ถ้วนหน้า ไม่มีใครพลาดพลั้งน้อยหน้าไปกว่ากัน

แม้เห็นชีวิตจริง หรือความเป็นไปได้จริงของชีวิตกันจะด้วยตาเปล่า ว่าคนเรากลับไป กลับมา เตียวตีเตียวร้ายกันเป็นส่วนใหญ่ แต่เราก็มักจะทักท้วงสร้างภาพในอุดมคติ ว่าคนดียอมทำ กรรมดีได้อย่างเดียว คนชั่วยอมทำกรรมชั่วได้อย่างเดียว หรืออีกนัยหนึ่งคือคนทำกรรมดีน่าจะต้อง เป็นคนดีเสมอไป คนทำกรรมชื่อน่าจะต้องเป็นคนชั่วเสมอไป

ความจริงอันเป็นที่สุดก็คือไม่มีใครชั่วจริงตลอดไป ไม่มีใครดีจริงตลอดกาล จะมีก็ แต่คนหลงผิด คนไม่รู้แจ้งแทงตลอดในกฎแห่งกรรมวิบากเท่านั้น

เมื่อไม่รู้ก็ออกอาการหลงไปตามผัสสะ ผัสสะดีมาก็อยากดีตอบ ผัสสะร้ายมาก็อยากร้าย ตอบ เรื่องของเรื่องคือเราไม่รู้หรือกว่าที่ตีๆร้ายๆไปแต่ละครั้งนั้น เจอบังตอ เจอของแข็งเข้าให้กี่ครั้ง

ทำความเข้าใจด้วยจุดนี้น่าจะคลายความกังขา หมึงชายหลายคนรักสัตว์ เลี้ยงสัตว์ให้อยู่ดีมี สุข เวลาป้อนข้าวป้อนน้ำกับมือก็ทำด้วยอาการอ่อนน้อม มีจิตคิดอนุเคราะห์เต็มเปี่ยม ผลที่ทำแม้ เพียงกับสัตว์เดรัจฉานจิตวิญญาณตกอยู่ในอบายภูมิ ก็จะได้ดีมีกุศลวิบากติดตัวไป คือจะเป็นผู้อยู่ดี กินดี ไปไหนใครเห็นก็อยากให้การอุปถัมภ์ ดูอ่อนโยน น่ารัก นำหยิบยื่นข้าวของเงินทองให้ หวังว่า คุณคงเคยเจอคนประเภทนี้ พวกเขาจะมีแม่เหล็กดึงดูดใจ และดึงดูดข้าวของจากเราไปง่าย ๆ อาจ ไม่ต้องเปลืองแรงเอ่ยขอเลยด้วยซ้ำ นี่แหละผลของกรรมที่เคยช่วยเหลือสิ่งมีชีวิตทั้งหลายด้วยจิต อนุเคราะห์อย่างสม่ำเสมอ

คราวนี้คนๆเดียวกันนี้แหละครับ พอเงยหน้าขึ้นมาจากสัตว์ เห็นมนุษย์ด้วยกันเข้า จิตก็อาจ เปลี่ยนไปเป็นอีกแบบ เขาเดินมาหากินี่กระแวงไว้ก่อนว่านี่กะจะเอาอะไรจากเรา แล้วเราจะ ได้เปรียบหรือเสียเปรียบ เราจะโดนต้มเอาซึ่งๆหน้าหรือไม่ ฯลฯ

ด้วยความคิดหวาดวิตกชนิดนี้ อาจเป็นเพราะโดนมาเยอะ ในที่สุดก็อาจจะถือสุภามิตรชก ก่อนได้เปรียบ คือเขาจะเอาอะไรจากเราหรือเปล่าไม่สน รู้แต่ว่าเราจะฉกเอาจากเขาก่อนละ นี่แหละ ครับ เห็นสัตว์ทำหน้าน่าสงสารก็สงสารมัน เห็นคนทำหน้าน่าหมั่นไส้ก็หมั่นไส้เขา ปรากฏอยู่ทั่วไป

ถ้าหมั่นไส้คนแล้วคุณไปทำร้ายคน หรือไปโกงคน หรือทำให้คนตกกระทำลำบาก เมื่อเกิด ใหม่คุณก็ต้องโดนทำร้าย หรือโดนโกง หรือหมดเนื้อหมดตัว ระหกระเหร์ร้อน สถานการณ์จะหนัก เบาเพียงใดขึ้นอยู่กับความแรงของเจตนาของคุณ รวมทั้งระดับคุณธรรมของคนที่คุณไปเล่นเขาไว้ พูด่างๆว่าเจอกระทงหนักก่อน

แต่ด้วยกรรมที่คุณเคยช่วยสัตว์ด้วยจิตอนุเคราะห์ ก็อาจตามมาช้อนรับไว้ไม่ให้ตกเตี้ยติด ดินเต็มๆตัว ชะตากรรมอาจซัดพาคุณไปเจอคนใจดี เห็นหน้าคุณแล้วเมตตาเอ็นดู อยากช่วยขนาด

ควักกระเป๋าสดางค์หยิบเงินเป็นฟอนให้เดี๋ยวนั้น นี่เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน และจะไม่ยุติลงในอนาคต

พวกที่มีกรรมดำและกรรมขาวตัดกันอย่างรุนแรงในตัวคนเดียวนั้น ไม่ค่อยหาได้ง่ายๆ บุคคลประเภทนี้เวลาสุขก็สุขจริง แต่เวลาทุกข์ก็ทุกข์ปางตาย และมักสับสนกับชีวิต เพราะเสวยผลสุดโต่งสองด้านของชีวิตจนมีงง แทบไม่อยากเชื่อว่าเหตุใดชีวิตผูกผันกันได้ขนาดนั้น

คนส่วนใหญ่มีกรรมดำและกรรมขาวปนกันมั่วๆ แต่ไม่ได้ตัดกันรุนแรงมากนัก เช่นมีเมตตากับสัตว์ปานกลาง คือไม่ถึงกับคอมตัวลงไปป้อนข้าวป้อนน้ำให้มันกับมือ ไม่ถึงกับหาของดีเลิศมาปรนเปรอพวกมัน ไม่ถึงกับจับหมาแมวจรจัดที่ป่วยใช้ส่งสัตว์แพทย์ และขณะเดียวกันก็มีความหมั่นไส้มนุษย์ด้วยกันเพียงปานกลาง คือไม่ถึงกับเห็นมนุษย์แล้วระแวงไปหมด ไม่ถึงกับคิดฉกชิงฉ้อฉลใคร ไม่ถึงกับคุมแค้นขนาดเอาคืนคนทำร้ายเป็นสิบเท่า

สรุปคือถ้ามองโลกตาเปล่า เห็นตามจริงว่าคนเราก่อกรรมอันขัดแย้งได้ ก็ต้องมีสิทธิ์รับผลกรรมอันขัดแย้งสุดโต่งคนละชั่วได้เป็นธรรมดาเช่นกัน ไม่น่ากลางแกลงกฎแห่งกรรมวิบากแต่อย่างใดเลยครับ

ถาม – โลกกำลังจะมีภัยพิบัติครั้งใหญ่จริงหรือไม่?

ตั้งแต่เกิดเหตุสึนามิถล่มหลายประเทศ ขบวนการพยากรณ์ก็กลับมาฮิตใหม่อีกครั้ง หลังจากชบเซาไปนาน ทั้งการไม่มาตามนัดของสงครามนิวเคลียร์ในปี ๑๙๙๙ และทั้งการลบแผนที่หลายๆประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่มีหมู่เกาะซึ่งเสี่ยงต่อการจมน้ำทั้งหลาย

ผมมองว่าขบวนการพยากรณ์ภัยพิบัติส่วนใหญ่คือการใช้ประโยชน์จากความกลัวของผู้คน คำทำนายมักหนีไม่พ้นแผ่นดินไหว น้ำท่วม ไฟไหม้ พายุซัด เพราะเป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นบ่อยในระยะหลัง แต่เพื่อให้น่าสนใจ คำพยากรณ์ช่วงนี้จะออกแนวหายณะระดับล้างโลกที่น่าขนพองสยองเกล้า เช่นประเทศนั้นประเทศนี้จะหายวับไปกับตา อะไรทำนองนั้น

นอกจากภัยทางธรรมชาติ ยังมีคำพยากรณ์เกี่ยวกับการแพร่ระบาดของโรค ซึ่งอันนี้ก็จริงและควรมองว่าน่าหวั่นวิตกกว่ากันเสียอีก เพราะมีข่าวไวรัสสายพันธุ์ใหม่ให้ได้ยินเป็นรายวัน ชนิดที่ต่อไปคนอาจไม่ประหลาดใจถ้ามีข่าวว่าอยู่ดีๆมีคนกลุ่มหนึ่งบนฟุตบาทลงไปชักดินซังกองพราดๆเหมือนในหนังเขย่าขวัญ โดยทีมแพทย์ตรวจเบื้องต้นไม่ทราบว่าเป็นเชื้อโรคสายพันธุ์ใดเล่นงาน

เสียงลือเกี่ยวกับการเอาอาวุธนิวเคลียร์มาเป็นเครื่องมือข่มขู่กันระหว่างประเทศ ก็ทำให้เกิดการพยากรณ์อันน่าเชื่อถือได้อีก ว่าวันหนึ่งโลกคงไม่แคล้วต้องประสบกับโศกนาฏกรรมครั้งใหญ่สุด คนตายเรือนล้านทันทีจากอาวุธนิวเคลียร์ และอีกหลายล้านต้องตายแบบผ่อนส่งจากพิษกัมมันตภาพรังสี

สรุปคือ ปัจจัยที่จะทำให้เกิดภัยพิบัติครั้งใหญ่หั้นมีอยู่จริง!

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่มีอยู่จริงก็ไม่จำเป็นต้องแผลงฤทธิ์เสมอไป ทำนองเดียวกับที่เราเดินทางมา มีเขี้ยวเล็บทุกวัน มันมีสิทธิ์กัดเราเนือขาดได้ตอนที่เผลอ แต่ส่วนใหญ่ก็ไม่กัด ไม่มีอะไรเกิดขึ้น เราเดินทางไปสบายๆโดยไม่คิดอะไร จนกว่าจะมีข่าวหมาเป็นพิษสุนัขบ้า หรือได้ยินใครในตลาดเล่าให้ฟังว่าหมูนี่หมาชอบกัดคนเดินเท้าประจำ คุณถึงค่อยเกิดอาการเหลียวซ้ายแลขวาลอกแลกแตกต่างไปจากเดิม

ลองหลบมุมจากเสียงลือเสียงเล่าอ้าง แล้วมาคุยกันในมุมมองของกรรมวิบากกันบ้างนะครับ ผมจะไม่พูดแบบหมอดู คือไม่ฟันธงลงไปว่าจะอะไรจะเกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไหร่ ตอนดาวทำมุมอย่างไร แต่จะลองวาดภาพให้คุณเห็นอย่างชัดเจน ว่าตามหลักแล้ววิบากกรรมจะเล่นงานคนเรือนล้านพร้อมกันได้เพราะมีเหตุปัจจัยดังนี้

๑) มีสัตว์ต้องตาย ‘พร้อมกัน’ นับอสงไขย คืออย่าไปคิดเฉพาะมนุษย์ซึ่งเป็นเผ่าพันธุ์ที่กำลังเสวยบุญขั้นสูงสุด แต่ต้องคิดถึงสัตว์น้อยใหญ่อีกไม่รู้กี่แสนล้านตัวด้วย เพราะสมมุติว่าคนตายเพียงหนึ่งล้าน แปลว่าต้องกินอาณาบริเวณกว้างไกลไม่ใช่เล่นๆ อาจจะต้องจังหวัดเล็กๆ ลองคิดถึงดูสิครับว่าหมาแมว นกหนู มดปลวก และอะไรอีกปาดะอื่นๆจะมีอยู่ประมาณไหนในหนึ่งจังหวัด ใช้ตัวเลขมั่วๆ ว่า ‘นับไม่ถ้วน’ ไปพลางๆดีกว่า

๒) วิบากกรรมที่ทำให้ตายกะทันหันนั้น ควรจะเป็นประเภทตรอนภาวะดีๆ เปลี่ยนเอาภาวะร้ายๆมาแทนที่แบบปุบปับฉับพลัน ไม่ให้ทันได้ตั้งเนื้อตั้งตัว พุดง่ายๆว่าต้องตกต่ำลงจากสภาพเคยอยู่ดีมีสุขในสภาพเนื้อตัวแห่งสะอาดนุ่มนวลแบบมนุษย์ไปเป็นอื่นที่ลำบากกว่ากัน ทั้งนี้ก็เพราะคนและสัตว์ส่วนใหญ่ไม่ได้เตรียมใจตายไว้ล่วงหน้า เมื่อไม่ได้เตรียมก็แปลว่าใช้ชีวิตตามสบาย ซึ่งตามสบายของคนส่วนใหญ่ก็ไม่มีอะไรมากหรอกครับ ถ้าไม่คิดเรื่องเช็กรชาก็คิดเรื่องล้างแค้น ถ้าไม่คิดเรื่องล้างแค้นก็คิดเรื่องความสำคัญของตัวตน ล้วนแต่เรื่องปรุงแต่งจิตให้เศร้าหมอง เมื่อตายขณะจิตเศร้าหมองย่อมเอียงลงต่ำ เว้นแต่จะสั่งสมบุญใหญ่ไว้ซ้อนได้ทัน อีกประการหนึ่ง ภัยพิบัติระดับทำคนตายเป็นล้านนั้น มักมาในรูปแบบของความน่าสะพรึงกลัวไม่มีอะไรเกิน ความกลัวเป็นโทษชนิดแรงกล้า ถ้าครอบงำจิตสุดท้ายไว้ทั้งดวงได้ ก็มักตรึงจิตให้ติดอยู่กับความกลัวนั้นๆ พุดง่ายๆเป็นเปรตที่ต้องวนเวียนอยู่กับภพแห่งความน่ากลัวไปอีกนาน จนกว่าจะมีบุญใดมาเลื่อน

ชั้นให้ น้อยคนครับที่เปลี่ยนจากภาวะมนุษย์ด้วยอุบัติเหตุกะทันหันแล้วไปสูงขึ้น ต้องสั่งสม ต้อง
ยอมจิตยอมใจเป็นกุศลกันจนอยู่ตัวพอประมาณ

เอาแค่ปัจจัยที่เอื้อให้เกิดมหายณะสองข้อข้างต้น ก็คงพอจะพิจารณาได้ว่าการตายเกลี้ยง
ฉาดแบบเทระจาดทั้งทั้งหมดโลกในคราวเดียวกันนั้น เกิดขึ้นได้ยากเต็มทีครับ เพราะแปลว่าผู้มีบุญ
ถึงขั้นได้เป็นมนุษย์กว่า ๖,๐๐๐ ล้านรายจะต้องตายร้ายพร้อมกันหมด อัตราความเป็นไปได้คงเป็น
ศูนย์ คือต่อให้มีดาวหางใหญ่เท่าดวงจันทร์จะวิ่งมาชนโลกแตกดับ ก็ต้องได้พระเอกขี่ม้าขาวมาช่วย
เหมือนในหนังจนได้

อย่างไรก็ตาม แม้โอกาสตายเกลี้ยงพร้อมกันจะเป็นศูนย์ แต่โอกาสทยอยตายเป็นกระจุกๆ
นั้นชุกเริ่มมีมาก ทั้งนี้เพราะมีผู้สมควรตายแบบปัจจุบันทันด่วนเพิ่มขึ้นนั่นเอง

ผู้สมควรตายแบบปัจจุบันทันด่วนนั้นคือใครบ้าง?

๑) ผู้ถึงวาระสุดท้าย อาจถึงเวลาตายด้วยกรรมเก่าจากอดีตชาติ หรือเพราะกรรมใหม่ใน
ชีวิตปัจจุบัน บันดาลให้ต้องตกตาย ณ จุดของเวลานั้นๆ โดยไม่คำนึงถึงว่าจิตกำลังเป็นกุศลหรือ
อกุศลในขณะที่เผชิญความตาย โดยมากพวกนี้จะมีโอกาสตั้งสติระลึกถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งสิ่งมนุษย์มัก
ยึดเหนี่ยวกันก็คือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อของตน แต่ถ้าวางมือชีวิตไม่ทำสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้อยู่ใน
ใจ ก็มักกังวลโน่นนี่สารพัด

๒) ผู้ถึงวาระสุดท้ายเช่นเดียวกับข้อแรก แต่กรรมในอดีตชาติหรือในชาติปัจจุบันบังคับไว้
เลยว่าต้องตายด้วยจิตที่เป็นกุศลหรืออกุศล เช่นถ้าอดีตชาติเคยฆ่าผู้อื่นด้วยวิธีทำให้กลัวก่อนตาย
หากชาติปัจจุบันไม่สร้างกระแสกรรมใหม่ไว้แรงพอจะส่งผลให้จิตมีกำลังและสว่างไสวพอ ก็จะต้องตาย
ด้วยเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความกลัวอย่างท่วมท้น แม้พยายามระลึกถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในนาทีสุดท้าย
อย่างไรก็แก้ไม่ทัน

๓) ผู้มีบาปหนัก ถึงเวลาตายในจังหวะที่จิตกำลังดำมืด ขาดกำลังส่งให้ไปดี เขามีบาปหนัก
สมควรจะต้องชดใช้ ขนาดที่ว่าถ้ายังมีชีวิตต่อ ก็จะถูกเหตุปัจจัยในโลกนี้มาลงโทษอย่างสาสม อันนี้
หาได้ยาก ที่เคยมีเป็นเยี่ยงอย่างแก่มนุษยชาติก็ได้แก่พระเทวทัตซึ่งทำร้ายพระพุทธองค์สารพัดวิธี
แบบกะปลงพระชนม์ อยู่ๆพื้นแผ่นดินที่ยืนอยู่ก็แยกออกแล้วกลืนหายลงไปเฉยๆ (ไม่ได้สูบฮาว
เดียวจมมิต เพราะหลักฐานมีอยู่ว่าพระเทวทัตสำนึกผิดได้ตอนโดนดูดลงไปเหลือแค่ส่วนหัว
ตำแหน่งที่พระเทวทัตโดนในปัจจุบันก็ยังมียักษ์แสดงที่อินเดีย ใครอยากดูก็ลองไปสัมผัสเอาเอง
ว่ามีความน่าขนลุกอยู่จริงไหม)

๔) ผู้มีบุญมาก ถึงเวลาตายในจังหวะที่จิตกำลังผ่องใส หรือมีกำลังของกุศลอุ้มชูมากพอจะ
ประกันภพใหม่ว่าต้องดีกว่าที่กำลังเป็นอยู่ เขามีบุญญาธิการที่ควรได้เป็นผู้เสวยสุขมาก ขนาดที่ว่า
ถ้ายังมีชีวิตต่อ ก็ขาดเหตุปัจจัยที่จะตรางวัลอย่างสมน้ำสมเนื้อกับบุญญาบารมีเสียแล้ว พวกนี้กุศล

จะคุ้มตัว ต่อให้เกิดเรื่องน่ากลัวขนาดไหนก็ไม่ตระหนก จิตส่วนลึกมีความเชื่อมั่นกับกระแสกล
อบอุ้มใจมากพอ ตัวอย่างที่เคยเกิดขึ้นคือหญิงชาวนาคนหนึ่ง ตื่นเข้าไปใส่บาตรพระอรหันต์ซึ่งเพิ่งออก
จากนิโรธสมาบัติ ซึ่งผลกรรมด้านดีจะแรงมาก ต้องเห็นผลใน ๗ วัน แต่ด้วยวิถีชีวิตของนางไม่มี
ปัจจัยในโลกสนองตอบได้ไหว เลยตายแบบปัจจุบันทันด่วนด้วยสัตว์ร้าย ไปเสวยสวรรค์ระหว่างทาง
ทำบุญนั่นเอง (ปัจจุบันชาวทิวรุญที่รถเทกระจาดก็มีให้เห็นบ่อยจนบางคนตั้งข้อสังเกตนะครับ อย่า
ตีความว่าทำบุญแล้วตายหมายถึงทำบุญแล้วได้อัปมงคลเป็นอันขาด)

ขอยกตัวอย่างเหตุการณ์สึนามิที่ผ่านมา คนมักถามกันว่าผู้เคราะห์ร้ายเคยทำกรรมใด
ร่วมกันมาจึงร่วมตายเกือบพร้อมเพรียงอย่างนั้นถึงสามแสนคน

อันนี้ขอให้ทราบนะครับ การตายหมู่ไม่ใช่เรื่องหมายบอกเสมอไปว่านั่นเป็นวิบากกรรมที่
พวกเขาทำมารวมกัน ขอให้สังเกตว่ากรณีสึนามินั้น แต่ละคนกระจายกันรับเคราะห์กรรมซึ่งมีแรง
หนักเบาไม่เท่ากัน สถานการณ์ที่ส่งผลให้เจ็บตายไม่เหมือนกัน และที่สำคัญไม่ได้รู้จักมักจี่ ไม่ได้จูง
มือไปรวมตัวกันตามข้อตกลงแต่อย่างใด

นอกจากนั้นขอให้สังเกตอีกประการหนึ่ง คือหลายรายไม่ใช่คนในพื้นที่ แต่เมื่อถึงเวลา
เปลี่ยนแปลงของพวกเขา ก็มีเหตุให้พวกเขาต้องไปอยู่ที่นั่นพอดี ตำแหน่งที่จะถูกน้ำซัดตายพอดี ส่วน
คนที่ยังไม่ถึงขนาด แม้ห่างกันแค่ไม่กี่กิโล ก็กลับรอดและไม่บาดเจ็บเท่าแมวช่วน บางคนถูกน้ำซัด
เข้าปะทะผนัง น่าจะตายแน่แล้ว ผนังส่วนนั้นกลับพังราบ เลยรอดจากการถูกอัดก็อปปี! นี่แหละการ
แสดงความมหัศจรรย์ในการ 'คัดคนออก' ของกฎแห่งกรรมวิบาก ใครยังคิดว่าเป็นเรื่องบังเอิญ ก็
สมควรทบทวนดูใหม่จากเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้น ว่าทำไมความบังเอิญจึงเล่นตลกได้ขนาดนี้?

การประสบเคราะห์กรรมร่วมกัน ชนิดที่สอดคล้องอดีตกรรมที่เคยทำมาด้วยกันนั้น จะเป็น
ประเภทกลุ่มคนที่รู้จักกัน ร่วมทางหรือลงเรือลำเดียวกัน ประสบกับรูปแบบเคราะห์กรรมเดียว
ร่วมกัน เช่นในคัมภีร์มีเรื่องของเหล่าภิกษุไปติดในถ้ำด้วยกัน อดอยากปากแห้งร่วมกันอยู่หลายวัน
ก็เพราะกรรมหมู่ในอดีตชาติที่เคยร่วมกันกักขังสัตว์ให้ได้รับความทรมาน เป็นต้น

โลกนี้แบ่งออกเป็นเขตพื้นที่ปลอดภัยกับเขตพื้นที่สุ่มเสี่ยง และเป็นอย่างนี้มาทุกยุคทุกสมัย
ไม่มีสมัยใดที่โลกปลอดภัยด้วยพื้นที่ปลอดภัยหรือสุ่มเสี่ยงอย่างเดียว ต้องมีกระจายเขตดีเขตร้ายไว้
ให้บริการสำหรับผู้มีบุญมีบาปอย่างทั่วหน้าอยู่เสมอ ฉะนั้นขอให้ลิ้มเรื่องภัยล้างโลกแบบกวาด
ทีเดียวหายเรียบไปได้ วันหนึ่งโลกอาจถึงกาลแตกดับจริง แต่ป่านนั้นต้องไม่มีสัตว์บุญมากอย่าง
มนุษย์หลงเหลืออยู่อีกต่อไปแล้ว

โลกยังไม่แตกวันนี้ แต่ก็อย่าประมาทเลยครับ เพราะเราอาจยืน เดิน นั่ง นอนอยู่ในเขต
ประหาร และเราก็ไม่อาจทราบเสียด้วยว่าถึงเวลาของเราหรือยัง ขอให้คำนึงถึงการเตรียมเสบียงไว้

เพื่อความไม่ประมาทแหละดีที่สุด เราจะได้ไม่ต้องกลัว ไม่ต้องถามหาคำทำนาย ว่าที่กำลังหายใจได้ กำลังรู้สึกและนึกคิดได้เหมือนอย่างนี้ ว่าจะสุดท้ายจะต้องตายเดี่ยวหรือตายหมู่ ตายดีหรือตาย ทรมาณ ตายในขณะที่จิตเป็นกุศลหรืออกุศล เพราะธรรมดาผู้สั่งสมบุญ ตุนเสบียงไว้มากๆ ย่อมอุ่มใจ อยู่เสมอว่ากรรมขาวทั้งปวงจะตามไปช่วยอดหนุนค้ำจุนมิให้หลงตายตกร่วงลงต่ำอย่างแน่นอน

ถาม – เขาว่าเมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๓ ขึ้น จะมีนิวเคลียร์ลง ผู้คนจะตายเป็นร้อย ล้านพันล้าน ถ้าใครทำดีมาก ๆ แล้วจะรอดได้ อยากถามคุณดังตฤณว่าคำทำนายนี้เป็นจริงหรือไม่?

สิบกว่าปีก่อนผมเคยอ่านคำทำนายที่ว่าในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ หรือ ค.ศ. ๑๙๙๙ จะมีมหา สงครามนิวเคลียร์ ผู้คนล้มตายกันทั่วโลก แต่คนดี ๆ จะมีสิทธิ์อยู่ต่อ บางแหล่งถึงกับระบุที่เดียวว่าจะ มีกรวยสีรุ้งพุ่งจากฟากฟ้าลงมาปกป้องอภิบาลคนดีมีศีลสัตย์ให้อยู่รอดปลอดภัย ไม่เป็นอันตราย จากระเบิดล้างโลก

ครั้งนั้นผมก็ขมวดคิ้วสงสัยแล้วว่าเอ๊ย! คนเลวตายหมด แต่คนดีมีคัมภ์ ไม่ตายง่าย ๆ มิแปลว่า ผลของการเป็นคนดีคืออยู่ทรมาณต่อจากพิษกัมมันตภาพรังสีหรือ? คิดดูซิครับ โลกหลังมหา สงครามนิวเคลียร์นั้นมันจะไปเหลืออะไรนอกจากฝุ่นพิษ อาหารการกิน น้ำไฟและความเป็นอยู่ต่างๆ คงย่ำแย่เหลือรับประทาน

คำทำนายทำนองนี้เหมือนจะเอาใจคนทั่วไปที่ไม่อยากตาย หรือเป็นกุศโลบายให้คนเร่ง ขวนขวายทำความดีกัน ส่วนดีก็ดีแหละครับ แต่ส่วนไม่ดี ที่เป็นผลกระทบข้างเคียง คือความเข้าใจ ผิด สำคัญผิด และเชื่อมโยงเรื่องกรรมวิบากกันผิดๆ เป็นเหตุให้เสื่อมศรัทธาได้ง่ายๆถ้าผลออกมา ไม่ตรงกับคำทำนาย ยกตัวอย่างเช่นยังไม่ทันเกิดสงครามนิวเคลียร์ คนดีมีศีลสัตย์ถูกไฟดูดตายโดย ไม่มีปาฏิหาริย์ที่ไหนช่วย คนชั่ววาก็จะมองกันว่าไหนบอกคนดีมีคัมภ์ ใจ ทำไมงอกก่องอชิง ไหม้เกรียม เป็นที่น่าสลดสังเวชขนาดนี้?

ถ้ามองแบบคนกลัวตาย ยังยึดติดกับสุขขีปะตู๋ในโลก คุณก็ต้องอยากฟังคำทำนายประเภท ตัวเองดีพอ มีบุญพอจะอยู่ต่อ แต่หากคุณมีศรัทธาในบุญอย่างแท้จริง และตระหนักว่าบุญจะเป็นที่ ฟังให้คุณสบายกว่านี้ ก็คงคิดไปอีกอย่างหนึ่งครับ คือถึงตายโหงก็ตายโหงอย่างคนมีบุญ ร้องจ๊าก ใหญ่ ๆ สักนาทีหนึ่งแล้วได้ไปหัวเราะรำหรธาบนสวรรค์อีกครึ่งกับครึ่งกลับปี อย่างนี้จะต้องไปกลัว อะไร

ทำดีมากๆ ในชาตินี้ ไม่เกี่ยวกับตายเร็วหรือตายช้าหรือครั้น ไม่เกี่ยวกับตายสงบหรือตายน่าสังเวชด้วย แต่จะเกี่ยวกับตายแล้วไปไหนมากกว่า อย่างไรก็ตามทุกคนก็ต้องทยอยจากกันไปหมดอยู่แล้ว ถ้าคุณกำลังอ่านบรรทัดนี้อยู่ ก็แปลว่าเหลือเวลาให้ทำใจเชื่อเรื่องบุญกรรมกันอย่างถูกต้องพอสมควร ก่อนตายไม่ควรหวาดผวา แต่ควรเตรียมเนื้อเตรียมตัว เตรียมใจใช้ชีวิตที่เหลือเพื่อความไปสู่สุคติ หรือเพื่อความสิ้นสุดทุกข์ร้อนถาวรต่อไป

อีกประการหนึ่ง เรื่องตื่นข่าวหายณะระดับประเทศหรือระดับโลกนั้น ไม่ถือว่าเป็นเรื่องมโหฬารเสียหายทีเดียว เพราะช่วงที่ผ่านมาเกิดเรื่องเลวร้ายมากมายเสียหายจนคนหายประมาทกันเยอะ แต่อย่างไรก็ตาม ขอให้พิจารณาตามจริงด้วยว่าคำทำนายเกี่ยวกับหายณะระดับข้างนั้น ผิดมากกว่าถูก ถ้าเหมารวมได้ทั้งหมดคุณอาจตาค้างด้วยความประหลาดใจ คือร้อยคำทำนายจะมีสักหนึ่งหรือน้อยกว่านั้นที่เกิดเรื่องเกิดราวขึ้นจริงๆ ชนิดตรงเผงทั้งเวลา สถานที่ และบุคคลผู้ก่อการ

เมื่อข้อเท็จจริงตามสถิติคือ 'เป็นไปได้ต่ำที่จะตายถูก' พวกเราก็ควรกำหนดใจเชื่อไว้น้อยๆ ด้วยเหมือนกัน เหตุการณ์ระดับโลกที่เกี่ยวข้องกับวิบากกรรมของคนเรื่อนล้านนั้น ไม่ใช่รู้กันง่ายๆ หรือครั้น บางคนฟังคำทำนายแล้วก็วิ่งเต้นเข้าพิธีไสยศาสตร์บ้าง ตระหนกตกตื่นจนท้อแท้ไม่อยากจะทำอะไรเลยบ้าง หรือกระทั่งสิ้นหวังขนาดอยากฆ่าตัวตายไปล่วงหน้าบ้าง (เพราะคิดๆ อยู่ก่อนหน้าแล้วจากเรื่องรันทดในชีวิตตน) เหล่านี้ล้วนแล้วแต่ใช้ชีวิตที่เหลือไม่คุ้มค่า เป็นไปเพื่อถูกอุปาทานครอบงำให้จิตเป็นอกุศลเปล่าโดยแท้

ผมว่าเรามาเตรียมตัวกันแบบชาวพุทธจริงๆ กันดีกว่าครับ ชาวพุทธเป็นอย่างไร? เป็นคนที่พยายาม 'รู้ตามจริง' ด้วยเหตุผล ไม่ใช่ 'เชื่อตามกัน' โดยปราศจากการพิจารณา

และด้วยท่าทีของชาวพุทธ ผมอยากตั้งข้อสังเกตดังนี้

๑) ยอมรับตามจริงว่าปัจจุบันโลกตกอยู่ในเงื้อมเงาของอันตรายหลายประเภท อย่าตั้งต้นปฏิเสธแบบหัวดีตาใส ว่าจะไม่มีการเกิดขึ้นแน่ๆ พวกเชื่อเรื่องภัยพิบัติคือกลุ่มคนที่มกายนั่น

๒) เมื่อเกิดคำทำนายใดๆ ทั้งจากฝั่งหมอดูและจากฝั่งนักวิทยาศาสตร์ ขอให้ตั้งสติฟังอย่างรอบคอบว่าจะเกิดอะไรขึ้น เช่นเร็วๆ นี้มีข่าวว่าอุกกาบาตจะตกในอ่าวไทย ลีอกันแพร่สะพัดต่างๆ นานา ถือเอาจังหวะที่ผู้คนกำลังขวัญเสียจากสึนามิ โดยไม่คำนึงถึงหลักความจริงทางวิทยาศาสตร์ ประกอบ หากพิจารณาคำทำนายดีๆ แล้ว จะเห็นได้ตั้งแต่เมื่ออ่านหรือรับฟังในครั้งแรกนั้นเองว่าเป็นของเก๊ เป็นเรื่องของคนชอบเล่นสนุกกับความกลัวของมวลชน

๓) เมื่อใจกลัวก็อย่าทำปากแข็งว่ากล้า ขอให้ถือเป็นโอกาสศึกษาพุทธพจน์ ว่าท่าทีเกี่ยวกับการเตรียมตัวตายเป็นเช่นใด ตายด้วยจิตแบบไหนถึงจะคุ้ม ซึ่งขอสรุปรวบรัดโดยง่าย คือพระพุทธเจ้าท่านให้ระลึกถึงความตายเสมอๆ และความตายแบบมนุษย์สามัญก็ปราศจากร่องรอยนิमितบอกเหตุเหมือนเทวดา เพราะฉะนั้นอย่าได้ประมาท ชะล้างสิ่งโสโครกใดได้ก็ชะล้างเสีย เตรียมเสบียงไว้เดินทางต่ออย่างไรก็ได้ก็เตรียมเสีย **ซึ่งเสบียงที่ดีที่สุดก็คงหนีไม่พ้นการมีปัญญา**

เห็นชอบ เรื่องทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และสิ่งทั้งหลายไม่ควรยึดมั่นว่าเป็นสมบัติถาวรของเรา หรือของใคร เมื่อใจไม่เปื้อนมลทินบาป สะอาดเอี่ยมด้วยบุญกุศล และเลิกห่วงหวงดิน น้ำ ไฟ ลม ทั้งหลายในโลกหล้าที่ต้องมีอันแปรปรวนไปเป็นธรรมดา เห็นอิสระทางใจอันเกิดจากความปล่อยวาง เป็นสิ่งมีค่าสูงสุด นั้นแหละครับ ทำที่การเตรียมตัวตายแบบพุทธของแท้

หากจำที่กล่าวมาข้างต้นไม่ได้ ก็ขอให้ระลึกสั้น ๆ ว่า อย่างกลัวตายร้าย แต่ขอให้กลัวจะอยู่ อย่างไม่ได้เตรียมตัวไปดี ก็แล้วกัน ถ้าเปลี่ยนค่านิยมใหม่เสียได้ ไม่เอาแต่กลัวตายโหง ไม่เงาะจง อยากรู้ตายอย่างสงบ คุณจะไม่ต้องตื่นเต้นกับคำทำนายทายทักโลกแก่ ๆ อีกต่อไปครับ

ถาม – กำลังพยายามฝึกกระชับความโกรธ แต่บางทีก็รู้สึกแปลก ๆ ครับ คือช่วงหลัง เวลาเจอคนด่า แทนที่จะโกรธกลับพอใจ เหมือนมีความกระหึ่มยิ้มย่อง หรือเหมือนสะใจที่ ถูกว่าเสีย ๆ หาย ๆ เกิดความไม่แน่ใจว่ามีอะไรผิดพลาดหรือเปล่า? อีกอย่างหนึ่ง บางทีแค่ เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ผมก็ยังเห็นตัวเองโกรธได้แบบหัวฟัดหัวเหวียงอยู่ ฟังดูแปลก ๆ นะครับ แต่ก็เป็นอย่างนี้จริง ๆ อยากขอคำปรึกษา เพราะเดี๋ยวผิดพลาดขึ้นมาจะกลายเป็นคนติงต๊องไป

เพื่อให้เข้าใจง่ายว่าเกิดอะไรขึ้นกับคุณ ผมขอแยกประเภทความโกรธคร่าว ๆ ดังนี้

๑) โกรธธรรมดา ขาดสติ หัวฟัดหัวเหวียง กว่าไฟโกรธจะดับได้ต้องใช้เวลาาน อันนี้เป็น เรื่องของคนธรรมดาทั่วไปที่ไม่คิดฝึกสติสู้กับความโกรธ

๒) โกรธแบบมีสติอ่อน ๆ คือเริ่มฝึกตั้งสติในช่วงแรก ๆ อาการจะเหมือนกัน คือขาดสติ ก่อน แล้วสติค่อยตามมาทันทีหลัง ตอนโกรธอาจโกรธแรง แต่เมื่อมีสติแล้ว ถึงแม้กำลังจะอ่อน เพียงใด ก็ยังผลให้จิตไม่ถล่ำเต็มเหนี่ยวไปโดยภายในไฟโกรธ แต่อาจอึดอัดทรมานจากการฝืนใจข่ม โทสะบ้าง นี่ก็เป็นเรื่องธรรมดา

๓) โกรธแบบมีสติแข็งขึ้น คือฝึกตั้งสติบ่อย ๆ อาการจะขาดสติก่อนเหมือนกัน สติตามมาทันทีในภายหลัง แต่ข้อแตกต่างที่ชัดเจนคือขั้นนี้จะโกรธไม่แรงแล้ว ไม่ถล่ำแล้ว ไม่มีอึดอัดขัดแย้งกับการฝืนใจข่มโทสะมากแล้ว พุดงาย ๆ ว่าเริ่มรับอานิสงส์จากการฝึกสติสู้ความโกรธแบบได้นำได้เนื้อ มากขึ้นเรื่อย ๆ หน้าใส ใจเบาได้ในทุกกรณี จนคนข้างเคียงอาจเฝ้าถามว่าทำอะไรจะเป็นสุขได้เท่า คุณบ้าง

๔) โกรธแบบเหมือนไม่โกรธ คือฝึกตั้งสติจนเป็นอัตโนมัติแล้ว ความโกรธเกิดปุ๊บ สติเกิดทันทีปั๊บ ไม่ใช่ไม่โกรธเลยนะครับ คนไม่โกรธเลยต้องปฏิบัติธรรมจนเป็นพระอนาคามี

ขึ้นไป คนธรรมดาหรือแม่ริยะสองชั้นต้นก็ยังไม่โกรธได้อยู่เมื่อเจอเรื่องกระทบ แต่จุดสำคัญคือ เมื่อฝึกสติแล้ว ความโกรธย่อมครอบงำจิตผู้ฝึกไม่ได้ ความโกรธย่อมก่อทุกข์ทรมานกระสับกระส่าย แม้ทางใจของผู้ฝึกไม่ได้ เหมือนหมองูที่เก่ง แม้อย่างต้องอยู่ร่วมกับงูพิษในบ่อ ก็ไม่มีงูพิษหน้าไหนทำอันตรายเขาได้อีกแล้ว

กลับมาถึงคำถามของคุณนะครับ อาการแบบของคุณจะอยู่ในระหว่างข้อ ๓ กับข้อ ๔ คือจิตเริ่มฉลาดบ้างแล้ว ไม่เอาตัวเองไปวางอยู่ในไฟโกรธแล้ว แต่จะมีอาการเหมือนแกล้งยิ้ม หรือกระหม่อมล้าพองทำนองข้าชนะแล้ว ข้าไม่เหมือนมนุษย์ธรรมดาแล้ว ความกระหม่อมล้าพองนั้นจึงก่อให้เกิดปิติแบบปลอมๆขึ้นมา เป็นปิติที่เหมือนฉืดแรง แต่หากสังเกตอย่างใกล้ชิดจะเห็นว่าพื้นฐานเบื้องหลังเป็นเพียงความสุขเก๋ๆ หากความสัตย์จริงมิได้ วันดีคืนดีใจอาจลุกพริบเป็นฟืนเป็นไฟขึ้นมาได้อีกเสมอ

ที่พระพุทธเจ้าท่านแนะนำหลักการฝึกสตินั้น เวลาเราวางเฉย ไม่ได้แกล้งวางเฉยกับเรื่องข้างนอกนะครับ แต่ให้วางเฉยกับความโกรธข้างในตัวเองต่างหาก คือพอความโกรธปรากฏ ก็ยอมรับว่าความโกรธปรากฏ ไม่ใช่ไปแกล้งบอกตัวเองว่าความโกรธไม่ปรากฏ เราแน่ เราไม่โกรธ เราไม่ถือสา

จากนั้นจึงเห็นให้ได้ตามจริงว่าความโกรธนั้นมีลักษณะแปรปรวนเป็นธรรมดา ต่อให้เรานึกสนุกอยากอมทุกข์จากความโกรธไว้ไม่ปล่อย ใดๆความโกรธก็ต้องสลายหายไปอยู่ดี ในทางตรงข้ามถ้ากำลังส่งของเหตุปัจจัยยังแรง ต่อให้เราอยากขบไล่ความโกรธออกจากจิตใจเราให้พ้น ความโกรธนั้นก็ยังคงแสดงตัวเป็นไฟผลาญลนเราอยู่ดี

อีกประการหนึ่ง หลายคนมักคิดแบบก้าวกระโดด คือฉันจะฝึกตนไม่ให้เป็นผู้ถือโกรธอย่างสิ้นเชิง การฝึกสติตามลำดับขั้นนั้น ที่ถูกคือ

๑) ถือศีล คือตั้งใจถือศีลข้อที่เกี่ยวกับความโกรธให้ได้ก่อน คือแม่โกรธแค่ไหนก็ไม่ฆ่า ไม่ทำร้าย ตัวเจตนารักษาศีลให้ได้สะอาดผ่องแผ้วนั้นแหละ สติขั้นพื้นฐานที่พร้อมให้ต่อยอดขึ้นไป

๒) คิดเป็นเมตตา คือพิจารณาด้วยความคิด ด้วยการคำนึงนี้ให้เห็นโทษเห็นภัย เห็นความไร้สาระของไฟโกรธ รู้ตามจริงว่าเรื่องร้ายแรง หรือคำตำราภัยกาจขนาดไหน ก็เป็นแค่ของหยาบ ของไร้ราคาประดุจเกลือ ไม่คุ้มกันกับความสุขทางใจของเราซึ่งเปรียบเหมือนพิมเสน เอาไปแลกกันให้โง่งงทำไม เมื่อใจยอมรับจริงๆ คุณจะรู้สึกว่าการจิตใจนุ่มนวล เยือกเย็น และพลอยคิดกับคนที่ทำให้เราโกรธในทางดีได้ไม่ยากเลย

๓) มีสติรู้ความไม่เที่ยง นี่เป็นขั้นสุดท้ายที่ฝึกกล้าหาญแล้ว คือเมื่อมีเรื่องให้ต้องโกรธ ก็ยอมรับความจริงว่าความโกรธเกิดขึ้น แต่ไม่ยินร้าย แล้วก็ไม่นินดีกับความโกรธนั้น แค่ตั้งสติรู้อยู่ว่าความโกรธเป็นอย่างไร จากนั้นเมื่อเวลาผ่านไป ค่อยดูอีกทีว่า ‘ความไม่โกรธ’ เป็น

อย่างไร เมื่อเห็นความต่างชัดๆ ก็จะมีประกิตความประหลาดใจว่าเออ! ความโกรธมันไม่ใช่เราเนี่ย ตัวเรากับความโกรธมันคนละตัวกันนี่

หวังว่าคงเข้าใจและมีความสุขกับหลักการของพระพุทธเจ้าถ้วนหน้ากันนะครับ

ถาม – ทำทานมาเยอะแล้ว เป็นปี ๆ เลยนะ แต่ทำไมไม่เห็นรวยซะทีครับ?

ก่อนอื่นต้องเห็นภาพกว้างที่สุดอย่างนี้ครับ ความรวยที่มั่งคั่งและมั่นคงแต่แรกเกิดมักจะมาจากการมีทานจิตยิ่งใหญ่สม่ำเสมอในอดีตชาติ กล่าวคือถ้าชาติใดมีความคิดเสียสละ มีความคิดอยากให้ทรัพย์แก่คนยาก มีเจตนาทำนุบำรุงสมณะนักบวชให้อยู่ดีมีความสุขในการประพฤติพรหมจรรย์ โดยทำเรื่อย ๆ ตามควรแก่ฐานะ บุญจะสั่งสมเป็นกองภูเขา อีกทั้งจิตใจจะเปิดกว้างไม่ตระหนี่คับแคบ ซึ่งรวมรวบยอดแล้วพอสิ้นสุดภพนั้น กรรมก็จะเลือกสรรแดนเกิดใหม่ให้ โดยมีความสบายรับกับจิตที่ปราศจากโลภะ เมื่อเลือกที่เกิดให้ก็ยังไม่หมดแรงส่ง เพราะทานที่ทำทั้งชาติมีกำลังใหญ่ สายปานยาว จึงส่งแรงอุดหนุนให้มั่งคั่งสม่ำเสมอเนิ่นนาน โอกาสร่วงหล่นจากบัลลังก์เพชรบัลลังก์พลอยนั้นยากยิ่ง

ส่วนคนที่รวยปานกลาง แล้วต่อมาประกอบธุรกิจจนร่ำรวยยิ่งใหญ่เป็นอภิมหาเศรษฐีนั้น มีเหตุปัจจัยในปัจจุบันเป็นหลักตั้ง และมีบุญจากการให้ทานในอดีตเป็นส่วนเสริม โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าทานที่เคยทำในอดีตชาติเกี่ยวข้องกับธุรกิจที่กำลังประกอบอยู่ในปัจจุบัน เช่นอดีตเคยทำขนมถวายพระด้วยใจปรารถนาให้พวกท่านลิ้มรสดี ๆ เป็นประจำ แล้วชาติปัจจุบันมีความชอบใจประกอบธุรกิจทำขนม ก็จะเป็นผู้มีความฉลาดเลือกเครื่องปรุง ฉลาดแต่งรส กับทั้งมีโชคด้านการตลาด ทำมาค้าขึ้น เลื่องชื่อลือชาในฝีมือทำขนมชนิดที่ใคร ๆ ก็ต้องแห่มาที่ร้านไม่ขาดสาย แต่ถ้าชาติปัจจุบันเลือกจะเป็นลูกจ้าง บุญที่เคยทำขนมถวายพระก็ต้องเก็บไว้ก่อน เป็นต้น

สำหรับคนที่ยากจนมาแต่เกิด คิดทำงานเป็นลูกจ้างก็ไม่ค่อยได้เลื่อนขั้นเลื่อนเงินเดือน คิดลาออกมาเป็นเจ้าแกก็เหนื่อยสายตัวแทบขาดโดยไม่มีกำไรอกเงยสักที อันนี้อาจจะขาดแรงส่งจากการทำทานในอดีตชาติ และอาจจะขาดความคิดอ่านหรือมุมมองเชิงธุรกิจในชาติปัจจุบัน นอกจากนั้นยังมีความเป็นไปได้ว่าอดีตอาจฉ้อฉลคดโกงคนอื่นไว้ หรือลักขโมยคนอื่นไว้มาก ชาตินี้เมื่อคิดมีทรัพย์เป็นของตัวเองจึงอาจถูกหลอก ถูกโกง หรือถูกภัยธรรมชาติย้ายเอา นี่พูดอย่างเป็นกลาง ๆ ตามเนื้อผ่านะครับ หากโดนใครก็โปรดอย่าเสียอกเสียใจเลย รู้เหตุรู้ผลแล้วก็จะได้ไม่ย่ำซ้ำรอยเดิมอีก

เมื่อมองภาพใหญ่ให้ได้ ๓ ระดับคร่าว ๆ ข้างต้นแล้ว คราวนี้วกกลับมาถึงคำถามว่าทำไมทำ
ทาน (ในชาติปัจจุบัน) มาเป็นปี ไม่เห็นมีผลเป็นความร่ำรวยปรากฏสักที? อันนี้ก็พอจะตอบได้ว่า
เพราะเหตุปัจจัยในปัจจุบันยังไม่เพียงพอ ทั้งแง่ของความฉลาดหาเงิน และทั้งในแง่ของ
ลำดับกาลให้ผลกรรมเกี่ยวกับทาน ของจงอย่าไปยึดติดจ๋าว่าทานในปัจจุบันเป็นเหตุผลเดียวโดด ๆ
ที่ทำให้ร่ำรวยขึ้นได้ทันที เพราะทานที่ทำในปัจจุบันชาติมักมาในรูปของกำลังหนุน ไม่ใช่หัวรถ
จักรจุดตั้งฐานะทางการเงิน

ถ้าอดีตใครเคยตระหนี่มาทั้งชาติ กระแสความตระหนี่นั้นยังท่วมทับ ยังบีบให้อยู่ในภพที่คับ
แคบ ยังไม่หมดเวลาให้ผล มาชาติปัจจุบันถ้าไม่มีเงื่อนไข ไม่มีแรงส่งให้ถีบตัวหนีการเกาะกุมของ
วิบากเก่า อย่างนี้แม้พยายามทำทานก็อาจยังไม่เห็นผลเป็นความร่ำรวยเร็วนัก

ถาม – ผมเข้าใจถูกไหมว่าการทำทานเป็นเหตุแห่งความร่ำรวย? ถ้าหากเข้าใจผิด
หรือยังทำบุญไม่ถูกอย่างไร จะขอคำแนะนำหน่อยได้ไหม?

ขอสรุปง่าย ๆ คือถามว่าทำบุญอย่างไรจึงจะรวยเร็วทันตาเห็นนะครับ ประทานโทษ นี่พูด
ตามเนื้อผ้า ไม่ได้ว่ากระทบกัน แต่ผมเห็นคนตั้งคำถามแบบนี้หรือคิดทำนองนี้เมื่อใด ดูแล้วทำบุญ
ด้วยจิตของนักเก็งกำไรทุกที คือคิดในแง่การลงทุนที่ต้องการได้ผลตอบแทน ไม่ใช่ทำทานด้วยจิตคิด
สละเอาเลย และเมื่อไม่ได้ทำทานด้วยจิตคิดสละ ไม่ได้ทำเพราะอยากอนุเคราะห์อย่างแท้จริง
ทานนั้นก็มักมีผลน้อย หรือให้ผลช้า เนื่องจากความโลภเป็นของหนัก นอกจากทำจิตให้บีบ
ไม่ปลอดโปร่งเป็นกุศลเต็มที่แล้ว ยังบั่นทอนกำลังบุญ หรือห่วงเหนี่ยวไม่ให้เกิดผลเร็วอีก
ด้วย

ลงทุนทำธุรกิจยังมีความเสี่ยง ยังผิดหวังบ้าง สมหวังบ้าง แล้วลงทุนในรูปแบบของทาน จะ
ให้ได้ดังใจทุกครั้งอย่างไรไหว? กฎแห่งกรรมวิบากเขาไม่ได้ทำงานแบบให้ทานแล้วต้องรวยทันที
เสมอไปครับ เขาดูก่อนว่าคุณคิดให้ด้วยเจตนาอะไร ดูว่าใจคุณ 'จริง' แค่ไหน ถ้าตรวจสอบแล้วผ่าน
เขาก็ให้ ไม่มีการอันไว้ ไม่มีการเลือกที่รักมักที่ชังใด ๆ อย่างแน่นอน

เพื่อให้เปรียบเทียบง่ายว่าทานที่ดีต้องหลีกเลี่ยงอาการทำไหน ผมจะพาสำรวจการทำงานของ
ของจิตขณะให้ทานแบบเก็งกำไรดังนี้

- ๑) ก่อนให้มีความโลภครอบงำ จิตจึงมืด ไม่สว่าง
- ๒) ขณะให้อาจมีความรู้สึกดี ๆ บ้าง จิตจึงอาจสว่าง แต่ก็ยืนอยู่บนฐานของความโลภอยู่ที่

๓) หลังทำจะมีความคาดหวัง รอคอย ชนิดแทบจะชะเง้อออกมาหน้าตาต่างทุก ๕ นาทีว่า เมื่อไหร่ลาภจะชะลอลงมาจากฟากฟ้า

เห็นชัดๆทั้งก่อนทำ ขณะทำ และหลังทำอย่างนี้ ลองหาให้เจอสิครับว่ากุศลจิตชานานแท้อยู่ตรงไหน กฎแห่งกรรมวิบากที่ชัดเจนข้อหนึ่งคือถ้าก่อกรรมโดยมีโลภะ โทสะ โมหะเจืออยู่กรรมนั้นจะเป็นอกุศล หรือกระเด็นไปในทางอกุศล หรืออย่างน้อยที่สุดถึงตั้งต้นเป็นกุศลจริงก็จะถูกแย่งพื้นที่ความสว่างไป ด้วยเพราะมีเงาอกุศลทาบทับอยู่ดี

ไม่ใช่ว่าทำบุญแบบเก็งกำไรแล้วสูญเปล่าหรอกนะครับ ผลบุญยังมีอยู่ดี เพียงแต่จะมาช้า แล้วก็ไม่หนักแน่น ทำนองเดียวกับนักดนตรีที่เล่นไม่เก่ง 指望ทำให้เสียงดนตรีดังไม่ได้ แต่ดังแล้วไม่เพราะ ไม่ได้จังหวะจะโคน ไม่หนักแน่นรั้าใจเท่านั้นเอง

มาถึงข้อที่ว่าทำทานอย่างไรจะเรียกว่าเป็นทานอย่างแท้จริง เป็นบุญที่อำนาจผลใหญ่รวดเร็ว ก่อนอื่นคุณต้องเลือมใส่ว่าทานมีผลทั้งปัจจุบันและอนาคต

ผลปัจจุบันคือมีความสุขที่จะให้ มีความสุขกับการได้ช่วยเหลือ มีความสุขจากการสละขยะหมักหมมพระรังพระรังออกจากจิต พุดง่าย ๆ คือได้เสพสุขจากจิตอันทรงภาวะเมตตากรุณานั้นเอง

ผลในอนาคตคือการสะท้อนตอบแบบให้ไปย่อมได้มา คุณช่วยคนอื่น ก็คือการสร้างแรงขึ้นมาแรงหนึ่งส่งออกไป ย่อมมีแรงสะท้อนกลับเป็นการมีมือมนุษย์ช่วยเหลือ หรือมีเหตุการณ์ประจวบเหมาะช่วยเหลือ หรือถือกำเนิดใหม่ในแดนเกิดที่พร้อมช่วยเหลือให้คุณอยู่สบายไม่เดือดร้อน

การมีความสุขเลือมใส่ว่าทานมีผลนั้น แตกต่างจากการโลภว่าทำทานต้องได้ผลตอบแทนคืนมา จิตคุณจะเชื่อมั่นว่ากำลังทำดี สร้างทางนำอบอุ้มใจให้ตนเองเดินทั้งในปัจจุบันและอนาคต ก่อนทำคุณไม่คาดหวังว่าต้องได้ผลคืนเป็นเงินทองเท่าใด ขณะทำคุณเป็นสุขกับบุญอันวิเศษ หลังทำคุณอิมใจที่ประกอบกรรมดีสำเร็จ

เมื่อไหร่ที่คุณให้จนเกิดความรู้สึกราวกับซื้อของให้ตัวเอง นั้นแหละคุณ 'ทำทาน' อย่างแท้จริง ฝึกจนถึงจุดจริง ๆ จะรู้ครับว่ารู้สึกอย่างไร เหมือนดีใจที่ได้ของตัวเอง เพราะเข้าใจล่วงหน้าอย่างลึกซึ้งว่าผู้รับเขาจะเกิดปีติสุขและอิมเอมกับการใช้ของขนาดไหน แล้วคุณพลอยร่วมยินดีในระดับเดียวกันหรือเกินกว่าเขา

สิ่งที่เกิดขึ้นจริง และทุกคนเห็นได้ด้วยตาเปล่า ก็คือมีคนจนมากกว่าคนรวย ซึ่งก็สอดคล้องกันดีกับความจริงที่ว่ามีคนอยากเอามากกว่าอยากให้ นี่เป็นกฎธรรมชาติ และธรรมชาติก็แสดงผลให้คุณจะตาอยู่ตลอดเวลาชั่วกับชั่วกัลป์ เพียงแต่สิ่งมีชีวิตทั่วไปไม่อาจจับเหตุมาชนผลได้ถูก ต้อง

อาศัยผู้รู้เช่นพระพุทธเจ้ามาประกาศ ท่านทั้งยืนยันและตรัสในลักษณะคะยั้นคะยอให้ทำบุญอย่าง
ถูกต้อง ทำบุญให้มากเกิด ผลคือความสุขความสวัสดิ์ย่อมบังเกิดอย่างแน่นอน

จะว่าไปถ้าคิดตามสามัญสำนึกของคนทั่วไปที่ถูกครอบงำด้วยความไม่รู้และอุปาทาน ก็เป็นเรื่องน่าเห็นใจเหมือนกันนะครับ เพราะหลักการเบื้องต้นฟังขัดแย้งกันชอบกล อยากรู้มาก แต่หาก
ให้คนอื่นไปแล้วมันจะมีมากได้อย่างไร ก็ต้องมีน้อยลงนะซี เห็นด้วยตาเปล่าชัดๆ

นี่แหละ เรามัวแต่เชื่อตาเปล่าจนลืมชำเลื่องกลับมาที่ใจ ว่าเกิดอะไรขึ้นบ้าง คนยิ่งคิดให้มาก
เท่าไร จิตก็ยิ่งเบาลงจากความโลภและความตระหนี่เท่านั้น เป็นกุศลสว่างยิ่งๆขึ้นเท่านั้น

ขอให้สังเกตเกิดครับ นักให้ทานมือใหม่ โดยเฉพาะที่ให้แบบนักลงทุนเก็งกำไรนั้น จะให้
แบบเกร็งๆ ยั้งๆ เหนียวๆ ไม่ค่อยให้เต็มที่หรอก สมมุติว่าในมือมีอยู่ร้อย ก็แค่เจียดให้เพียงหนึ่ง
หรือไม่ถึงห้าที่สิบก็สิบ แต่เวลาหวังผลจะให้คุณแสนคุณล้าน กลายเป็นเสริมความงกไปเสียนี้ พูด
ง่ายๆ ยิ่งจนก็ยิ่งหลงประกอบเหตุแห่งความยากจนหนักเข้าไปใหญ่

คำแนะนำที่ดีที่สุด คือประกอบสัมมาอาชีพ ขยันขันแข็งให้เต็มกำลัง และอย่าหวัง
รวยทางลัด การมีอาชีพซื่อสัตย์สุจริตและความขยันขันแข็งนั้น ไม่ใช่อำนาจผลเฉพาะ
หน้าที่การงานนะครับ แต่ยิ่งเหมือนเป็นฐานรองรับความกินดีอยู่ดีที่สมตัวในระยะยาวด้วย

เมื่อประกอบอาชีพสุจริต มีรายได้มา ก็ลองฝึกที่จะเผื่อแผ่ เจือจาน ให้น้อยก็ทำน้อย แต่
ขอให้ใจใหญ่เป็นหลักก็แล้วกัน คุณจะพบด้วยตนเองว่าการให้ในแต่ละครั้งนั้น มีปรากฏการณ์
บางอย่างเกิดขึ้นกับใจตน คือเบาลงเรื่อยๆ ยินดีมากขึ้นเรื่อยๆ เลื่อมใสในการให้มากขึ้นเรื่อยๆ ถึง
ตรงนั้นต่อให้ไม่มีผลตอบแทนเป็นรูปธรรมใดๆ ใจคุณก็ไม่รอแล้ว เพราะอิมสุขอิมปีติอยู่เดี๋ยวนี้แล้ว

ตรงจุดนั้นแหละครับ ความช่วยเหลือจากธรรมชาติจะเริ่มไหลมาเทมา คุณไม่ยากได้ก็ต้อง
ได้ คุณไม่ยากรวยก็ต้องรวย เพื่อเอาไว้เป็นทุนทำงาน เตรียมเสบียงไว้เลี้ยงตัวต่อไปครับ

ถาม - การปฏิเสธไม่รับรักคนที่มาติดพัน แล้วปรากฏว่าเขาเสียใจมาก เห็นแล้ว
สงสารและทำให้พลอยรู้สึกเศร้าใจตาม อย่างนี้แปลว่าการปฏิเสธของเราเป็นบาปหรือไม่?

บาปหรือไม่บาป บาปมากหรือบาปน้อย ต้องมองหลายแง่ หลายวาระครับ

๑) คุณมีปฏิกริยาอย่างไรเมื่อเขามาชอบข้างเดียว หากยังมีลักษณะอนุญาตให้เขามีความหวัง หรือซ้ำร้ายทำเอาเขาอาการหนักขึ้นด้วยการให้ความหวังลมๆแล้งๆ โดยอาจใช้ภาษาพูดหรือภาษากายอ่อยเหยื่อ อย่างนี้ถือว่าเข้าข่ายหลอกลวง กฎหมายบ้านเมืองเอาผิดไม่ได้ แต่ตามกฎหมายแห่งกรรมจะตามล่าคุณในวันใดวันหนึ่ง ซ้ำหรือเร็ว คือมีเหตุบีบให้ต้องไปหลงชอบคนอื่นข้างเดียวด้วยความทรนใจเข้าข้าง

๒) คุณมีท่าทีอย่างไรในขณะที่พยายามปฏิเสธ หากเต็มไปด้วยโทสะ พุดจาที่มตำให้เจ็บใจให้เขารู้สึกไร้ค่า อย่างนี้เข้าข่ายทำร้ายกัน กฎหมายเอาผิดคุณไม่ได้อีก แต่กฎแห่งกรรมจ้องจะคัดสรรคนมาทำร้ายจิตใจคุณคืนบ้าง หรืออาจเป็นเขาคนนั้นย้อนกลับมาเอง นี่เป็นเรื่องไม่แน่ไม่นอน ผลัดกันหักอกนี่เยอะนะครับ เห็นๆเลยล่ะว่าเปลี่ยนผลัดกันก่อเวรในชาติเดียวกันนี่เอง ไม่ต้องรอชาติหน้า

๓) คุณมีความรู้สึกอย่างไรเมื่อรู้ว่าเขาเศร้าจัด หากกระหึ่มยิ้มย่อง เกิดความสะใจ ภูมิใจในเสน่ห์ของตนเอง อย่างนี้ก็เข้าข่ายเป็นเศษกรรมได้เหมือนกัน คือถึงแม้ที่แรกคุณไม่เจตนาชั่วให้หลง แล้วก็ไม่ได้ปฏิเสธห้วนๆแบบมะนาวไม่มีน้ำ ขอเพียงมีใจยินดีที่เห็นเขาเจ็บเพราะคุณ เท่านั้นที่จัดเป็นกรรมทางใจซึ่งมีผลแล้ว แต่ผลอันเกิดจากกรรมทางใจอาจรอคิวกันนาน แตกต่างจากที่ลงมือทำหรือออกปากพูดด้วยเจตนาประทุษร้ายมาก

หากสำรวจตัวเองแล้วเห็นว่าไม่มีจิตคิดประทุษร้ายสักขณะเดียว ก็โล่งใจไปได้เปลาะหนึ่งครับ เห็นเขาเศร้าก็อย่าไปเศร้าตามเขา แค่ทำใจเป็นกลาง เป็นอุเบกขา ว่ามโนกรรมของเขาผูกมัดตัวเอง ร้อยรัดตัวเอง เขาก็ต้องทุกข์เอง คุณมีหน้าที่รักษาความสุข ความปลอดโปร่งของตนเองไว้ แล้วคิดกับเขาในทางดี พุดกับเขาในทางดีให้ได้สบายใจตามคุณ ส่วนจะสำเร็จหรือไม่สำเร็จก็ขึ้นอยู่กับมโนกรรมของเขาเองเป็นหลัก

หมายเหตุทิ้งท้ายไว้หน่อย บางคนนี่ตอนไหนๆดีหมด ไม่แก้งยั่วให้หลง ไม่ปฏิเสธแบบทิ่มแทง แต่ด้วยความไม่รู้ ยังพลาดนิดหนึ่งตรงคิดกระหึ่มยิ้มย่อง ยังยินดีที่มีคนบาดเจ็บทางใจเพราะตนเป็นต้นเหตุ อย่างนี้เป็นกตัตตากรรม คือไม่ได้เจตนาให้เขาเจ็บแต่แรก ทว่าเมื่อเขาเจ็บแล้วยินดีเสมือนได้ลงมือทำ นี่ก็เรียกว่าเป็นกรรมทางใจในภายหลัง ผลอาจเป็นการเจอคนแล้งน้ำใจเมื่อต้องการความช่วยเหลือ หรืออาจถูกเหยียบย่ำซ้ำเติมในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง

ถาม – การเลี้ยงสัตว์ที่ชีวิตธรรมชาติควรจะอยู่ในป่าอย่างมีอิสระ เช่น นกป่าหรืออีกาน้ำ เป็นบาปหรือไม่คะ?

ถ้าเลี้ยงแล้วสัตว์เป็นทุกข์ มีความเดือดร้อนทรมาน ก็เป็นอันว่าได้บาปทั้งนั้นครับ ไม่จำกัดว่าต้องเป็นสัตว์ป่าหรือสัตว์บ้านหรือ แต่ถ้าเลี้ยงแล้วสัตว์มีความสุข มีความอบอุ่น อย่างนี้ก็บุญอย่างเดียว ไม่มีบาปเลย

สัตว์ป่าโดยมากถูกกรรมเก่ากำหนดให้อยู่ป่า เติบโตในป่า และปรับสภาพตามสมดุลของป่า หากเอามาเลี้ยงในกรงก็มักเกิดความทรมานบางอย่างขึ้น อันนี้ก็ตองดูเป็นตัวๆ หรือเป็นพันธุ์ๆ ไปด้วยครับ เจาะจงตายตัวยาก

ถาม – เจ้าของโรงฆ่าสัตว์ที่ทำมาหาเลี้ยงชีพโดยสุจริต แต่ไม่เคยฆ่าสัตว์เอง ถือว่าเป็นบาปหรือไม่คะ?

เป็นบาปในฐานะจ้างวานฆ่า มีลักษณะเป็นปาณาติบาตเหมือนกัน แต่การไม่ลงมือเองก็ให้ผลต่าง คือจิตจะไม่หม่นหมองทันตาเห็นเหมือนคนลงมือฆ่า

วิบากจากการจ้างวานฆ่าจะทำให้เป็นผู้มีอายุสั้นในชาติถัดๆ ไป หรือเป็นโรครุมิแพ้เรื้อรังไม่หายขาด รักษาด้วยการแพทย์ยุคหนึ่งๆ ไม่ได้ หรือประสบกับชะตากรรมที่โหดร้าย เช่นหากอยู่ในเหตุการณ์ที่มีการคัดเลือกคนมาลงโทษ ก็จะโดนก่อนเพื่อน เพราะกรรมที่ทำในฐานะผู้บงการฆ่านั้นใหญ่กว่าคนอื่น

บางทีมันขึ้นอยู่กับความเกี่ยวข้องด้วยนะครับ เจ้าของโรงฆ่าวางนโยบายฆ่าไว้อย่างไร ทำให้สัตว์ทรมานมากน้อยแค่ไหน สัตว์ในโรงฆ่านั้นรับรู้ นะครับ บรรยากาศฟุ้งที่เดี๋ยวว่ามันอยู่ในห้วงชะตากรรมแบบไหน **สิ่งมีชีวิตทั้งหลายย่อมกลัวตาย กลัวความเจ็บปวด กลัวความทรมานในหนาทีสุดท้ายของชีวิตเหมือนกันหมด ใครวางนโยบายให้พวกมันกลัวน้อยที่สุด เจ็บน้อยที่สุด ก็ชะลอการให้ผลออกไปได้นานที่สุด**

เท่าที่เคยเห็นแม่ค้าจับสุนัขเพื่อนำไปฆ่าขาย แม้ไม่ได้ฆ่าเอง เขาก็ได้รับผลทันตาในชาติปัจจุบันนะครับ คือเขาจับด้วยห่วงคล้องคอและกักขังให้ทรมานก่อนตาย ก็ต้องเผชิญวิบากที่สะท้อนความทรมานนั้นๆ คือประสบอุบัติเหตุให้ต้องใช้เฟืองคอก และมีเหตุไม่คาดฝันที่เขาไม่ได้ทำผิดแต่ต้องติดคุก และนั่นก็ทำให้เขาเฝ้านึกถึงแต่สิ่งที่เคยทำกับสุนัขจรจัด ผมจำเรื่องราวไม่ได้ถนัดนัก จำได้แต่ว่าในภายหลังเมื่อสำนึกแล้ว เธอก็ทำคุณใหญ่หลวงเพื่อชดใช้ความผิด ความจริงก็นับว่าดีเหมือนกันที่รู้ๆ เสียในชาติปัจจุบันว่าผลกรรมมีจริง ไม่อย่างนั้นไปรับผลเอาชาติหน้าก็ลืมไปแล้วว่าเคยทำอะไรมา พอลืมก็ยอมไม่สำนึกผิด แล้วโทษดินโทษฟ้า น้อยใจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนนับถือ แล้วก็ตั้งหน้าตั้งตาประกอบอกุศลกรรมกันต่อไปโดยไม่ได้เรียนรู้ ไม่มีความสำนึกหลังรับโทษกันเอาเลย

ถาม – ศิลข้อสุราเมรัยนั้น หมายรวมถึงบุหรีด้วยหรือไม่ หากไม่รวม เหตุใดจึงไม่รวม ในเมื่อการสูบบุหรีน่าจะเป็นพิษเป็นภัยและก่อความรำคาญให้กับผู้อื่นมากกว่าผู้ที่ดื่มสุราอย่างมีสติ?

บุหรีไม่ได้ทำให้ขาดสติ เพราะฉะนั้นไม่ใช่ยามึนเมาเหมือนสุรา แต่บุหรีมีพิษ หากสูบทั้งรู้ว่าคุณอื่นรังเกียจและจะได้รับพิษ วิบากย่อมทำให้เป็นผู้ได้รับความรำคาญ เป็นผู้มีสุขภาพเสื่อมโทรม ส่วนจะหนักเบาที่ขึ้นอยู่กับขณะสูบครับ ต้องดูว่าใจเขามีความเย็นชา ไม่นำพาความเดือดร้อนผู้อื่นหรือเปล่าด้วย

ถาม – การไปบอกข้อมูลกับผู้อื่นโดยมีเจตนาดีว่าจะทำให้เขาไม่ถูกหลอก แต่กลับกลายเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งกับบุคคลที่สามจะเป็นบาปหรือไม่?

เป็นบุญที่คิดช่วยเหลือครับ แต่อาจเข้าสู่กระแสภัยเวรได้ หากคนที่เขาเสียประโยชน์เกิดโมโหและผูกใจเจ็บ แต่หากไม่ทำอะไรเลย ก็ได้ชื่อว่าทำกรรมช้อที่ว่าด้วยการดูตาย คือขาดจิตคิดเมตตากรุณา ถ้าดูตายบ่อยๆก็ได้วิบากคือเป็นผู้ไม่มีใครเห็นใจ หรือตกอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่มีใครอยากช่วยเหลือ

กรรมในโลกนี้ยากจะทำให้สะอาดหมดจดโดยไม่มีผลกระทบครับ ไปๆมาๆก็ต้องบอกว่านี่คือภัย นี่คือโทษของการอยู่ในสังสารวัฏ เวียนว่ายตายเกิดอยู่ในท่ามกลางเงื่อนไขร้อยแปดที่บีบให้ทำอะไรคล้ายผิดหมด เพียงแต่จะผิดมากหรือผิดน้อย ให้ผลเป็นทุกข์เป็นโทษหนักเบาต่างกันเพียงใดเท่านั้น

ถาม – ชื่อและนามสกุลของคนเรา ถ้าเปลี่ยนแล้วจะทำให้ชะตาดีขึ้นหรือเลวลงจริงหรือไม่ครับ?

ตอบแบบฟันธงสั้นๆเลยคือจริงครับ! ผมเชื่อว่าชื่อคนมีอิทธิพลกับความรู้สึกนึกคิดของเจ้าตัว เชื่อว่าเมื่อเปลี่ยนแปลงแล้วจะมีผลกระทบกับชีวิตโดยรวมไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง หากการเปลี่ยนชื่อและนามสกุลไม่เป็นเรื่องจริง หรือไม่มีมูล หรือไม่ช่วยให้อะไรดีขึ้น วิชานามมงคลคงไม่แพร่หลาย และคงไม่มีการประกอบอาชีพทางนี้กันมาก

แต่ศรัทธาและความเชื่อดังกล่าวข้างต้นนี้ เป็นไปในทำนองเดียวกับที่เชื่อว่าสิ่งแวดล้อมรอบตัวมีอิทธิพลกับชีวิตคุณจริงๆ เช่นถ้าจัดห้องเสียใหม่ ความรู้สึกของคุณจะแตกต่างกันไป วิธีคิดวิธีใช้ชีวิตในห้องนั้นจะไม่เหมือนเดิม อารมณ์ในขณะที่พักผ่อนหรือทำงานจะเปลี่ยนแปลงอย่างแน่นอน

ทุกสิ่งทุกอย่างเชื่อมโยงกับคุณอย่างใกล้ชิด หรือกระทั่งชี้ตรงมาแสดงความเป็นคุณ ล้วนมีบทบาทมีอิทธิพลเล็กใหญ่กับคุณเสมอ พวกที่ฝึกฝนเรื่องเคล็ดกลางจะไม่ละเลยแม้กระทั่งการก้าวเท้าได้ออกจากตัวบ้านก่อนด้วยซ้ำ

สรุปคือชีวิตคุณทั้งชีวิต ไม่ว่าจะเปลี่ยนแปลงตรงไหน ก็ต้องมีผลกระทบในทางใดทางหนึ่งอย่างแน่นอน และคุณก็จะเห็นผลต่างอย่างรวดเร็วเสียด้วยถ้าเปลี่ยนสิ่งที่แสดงเอกลักษณ์ความเป็นคุณแบบต่างๆ

ชื่อและนามสกุลนั้น มองเผินๆเป็นเพียงสัญลักษณ์ใช้บ่งบอกว่าใครเป็นใคร จะให้เรียกว่าอย่างไร แต่ในทางลึกแล้ว ชื่อของคนๆหนึ่งมีความสัมพันธ์กับลักษณะจิตใจ ฤกษ์เกิด ฤกษ์ดำรงอยู่ และฤกษ์แห่งการตายไม่มากนักน้อย เมื่อเราสำคัญว่าตนเองมีนามเช่นไร นามดังกล่าวจะก่อให้เกิดภพแห่งความเป็นเช่นนั้นขึ้นมาอย่างหนักแน่น เหมือนคลื่นรบกวน หรือเครื่องจรรโลงใจที่อยู่ติดตัวแต่ละคน จึงไม่น่าจน หากมีดาราที่แค่รู้ชื่อก็สามารถทายทักได้ถูกกว่าชีวิตที่ผ่านมานวนเวียนอยู่กับสภาพเช่นไรบ้าง

อย่างไรก็ตาม นามของแต่ละคนเป็นปัจจัยหนุน ไม่ใช่ปัจจัยนำ หมายความว่าชีวิตคุณจะดีขึ้นหรือเลกลงในระยะยาวนั้น ไม่ได้ขึ้นอยู่กับนามเป็นหลัก แต่กรรมดีกรรมชั่วที่ทำเป็นอาภินิหารต่างหาก ที่ใช่

การเปลี่ยนชื่ออาจทำให้อะไรๆดีขึ้นได้แบบวูบวาบ แล้วกลับตกต่ำลงด้วยปัจจัยอื่นที่แรงกว่า มีผลยึดเยื้อยาวนานกว่ากัน แต่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ที่ดีขึ้นอย่างถาวร จะปรับสภาพชีวิตคุณให้ดีขึ้น แม้ทีละน้อย แต่ก็มันคงยั่งยืน กระทั่งโต้งถึงที่สุดแห่งความรุ่งเรืองได้

ยกตัวอย่างนะครับ สมมุติว่าคุณเป็นนักพูด ซึ่งต้องไปพูดต่อหน้าชุมชนจำนวนมากเป็นประจำ หากเปลี่ยนเสื้อแสงเสียใหม่ ภาพจะดูดีขึ้นหรือเลกลงทันที เสื้อผ้าจึงเป็นส่วนสร้างความรู้สึก

มันใจ หรืออย่างน้อยก็เป็นปัจจัยให้ความรู้สึกเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของคุณเปลี่ยนแปลงออกมาจากภายใน พุดง่าย ๆ ว่าการแต่งกายมีผลกระทบทั้งต่อความรู้สึกของคนอื่นและภาวะจิตใจคุณเอง

แต่หากคุณปรับเปลี่ยนวิธีพุด มีอารมณ์ขัน มีลูกล่อลูกชน มีการตั้งใจให้คุณแก่คนฟัง ผลจะแรงกว่าเปลี่ยนสไตล์แต่งตัวมาก คือหากพุดดี ฟังง่าย ฟังมัน แถมสื่อสารอันเป็นประโยชน์ให้คนเข้าใจชัดเจนทุกถ้อยกระทรงความ คนจะหันมาฟังคำพุดของคุณมากกว่าดูการแต่งกายของคุณ **ต่อให้คุณแต่งตัวมอซอ ดูไม่ค่อยเข้าท่า ในที่สุดก็อาจกลายเป็นเอกลักษณ์ใหม่ เกิดนักพุดฝิปากเอกในคราบชำเหมาขึ้นในวงการไป**

นี่ก็ทำนองเดียวกัน สมมุติว่าคุณชื่อนายเหม็น ซึ่งเป็นชื่อโบราณ ไม่มีใครตั้งกันแล้ว แต่ถ้าคุณตั้งใจรักษาชื่อให้สะอาดบริสุทธิ์ คำพุดมีแต่สรรเสริญคน ไม่ติฉินนินทาใคร อีกทั้งทำเรื่องที่เป็นประโยชน์กับคนรอบข้าง ในที่สุดชื่อของนายเหม็นผู้มีความประพฤติหอมหวานทวนลมจะฟังเฟื่องขจรขยายกว้างไกล กลายเป็นเอกลักษณ์ใหม่ เป็นของแปลก 'ดี' ไปเสียอีก

คนไม่ค่อยเข้าใจความจริงข้างต้นนี้ ไปมองว่านามเป็นปัจจัยนำ เลยฝากความหวังกันไว้ผิด ๆ นึกว่าเปลี่ยนชื่อหรือนามสกุลปั๊บจะเกิดภูเขาทองขึ้นที่หลังบ้านทันที ความเชื่อผิด ๆ นี้จึงก่อให้เกิดการแนะนำผิด ๆ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงผิด ๆ มากกว่าจะถูกต้อง ตำราตั้งชื่อนั้นมีหลายเจ้า คนทั่วไปไม่มีวันทราบได้เลยว่านักตั้งชื่อมีหลักการนำเชื่อถือแท้จริงลึกซึ้งแค่ไหน มีผลงานการตั้งชื่อใหม่ให้เกิดมงคลหรืออัปมงคลกับใครมาแล้วบ้าง

ตามประสบการณ์ที่เคยพบมา ผมเคยเห็นคนเปลี่ยนชื่อแล้วจิตบิดเบี้ยวไปจากเดิม คือความคิดความอ่านผิดเพี้ยน ไม่เป็นตัวของตัวเอง แถมชื่อใหม่เป็นเสมือนแรงดึงดูดเรื่องยุ่ง ๆ สารพัดชนิดเข้ามาสู่ชีวิตตนด้วยซ้ำครับ!

ที่สุดของที่สุดคือถ้ากรรมดีด้วย นามดีด้วย ก็จะเกิดความสมบูรณ์แบบขึ้นมา เพราะฉะนั้นผมไม่ต่อต้านเรื่องการตั้งชื่อใหม่ แต่อยากให้คุณเข้าใจอย่างสมบูรณ์ครบวงจรครับว่าชื่อไม่ใช่ปัจจัยนำกรรมทางความคิด การพุด และการกระทำต่างหากที่ใช้ ถ้าแค่ชักชวนกันสำรวจกรรมของแต่ละคน ถ้ามองจากคนใกล้ตัว ไม่ต้องไปหาหมอดูที่ไหน ถ้ามองว่าคุณมีกรรมอันเป็นตำหนิอย่างไรบ้าง พุดตรงไหนเป็นกาลกิณี รับทราบแล้วน้อมนำมาปรับเปลี่ยนเสียใหม่ให้มีดีขึ้น พุดตรงไหนเป็นศิริมงคล รับทราบแล้วน้อมมาพัฒนาให้ประเสริฐยิ่งขึ้นไปอีก เท่านั้นคุณก็ได้ชื่อว่าสร้างกรรมที่เป็นมงคลกับชื่อตนเอง ไม่ใช่พยายามเอาชื่อใหม่ดี ๆ มาสวมทับกรรมไม่ดี ประดุจคนซื้อเสื้อขาวมาใส่ทั้งที่ยังไม่ชำระล้างสะอาดกายครับ

ถาม – จะตัดใจจากคนรักเก่าได้อย่างไรคะ? พยายามทุกวิถีทางแล้ว ทั้งอ่านหนังสือ ทั้งสวดมนต์ ทั้งทำใจคิดต่าง ๆ นานา พอใช้อุบายอย่างหนึ่ง ๆ ก็เหมือนจะได้ผลบ้าง แต่พอ

เวลาผ่านไป ใจก็วกกลับมาที่เก่าอีก กลุ้มใจมาก เหมือนจะไม่สามารถตัดได้ขาดอย่าง
แน่นอนตลอดไป

ที่คุณอ่านหนังสือ สวดมนต์ หรือพยายามนึกคิดไปต่างๆ เพื่อให้เกิดการตัดใจนั้น ล้วน
แล้วแต่เป็นแค่ยาแก้ปวดชั่วคราว คุณไม่ได้กำจัดตัวเชื้อโรคที่ฝังอยู่ในตับไตไส้พุงออกไปเลย ฉะนั้น
พอยาแก้ปวดหมดฤทธิ์ เชื้อโรคก็มาผลัดเวรแผลงฤทธิ์ต่อ

อาการที่ถูกต้องของการถอนพิษรักนั้น ไม่ใช่ความพยายาม ‘ตัดใจ’ เพราะใจเป็นสิ่งที่ไม่มี
คมมีดชนิดไหนๆตัดได้ขาด พฤติกรรมทางจิตที่ถูกต้องคือ ‘สละออก’ ซึ่งเป็นอาการที่มนุษย์ส่วน
ใหญ่ไม่คุ้นเคย เนื่องจากเคยชินที่จะ ‘เอาเข้าตัว’ กันทั้งนั้น ซึ่งนั่นแหละครับคือการเพาะชานิสัยหวง
ทุกข์ หวงยางเหนียวยึดติดกับปฏิภูลทางอารมณ์โดยแท้

แต่แต่ละคนมีพลังหรือศักยภาพในการสละออกแตกต่างกัน และศักยภาพดังกล่าวนี้ไม่ใช่มีกัน
ด้วยความบังเอิญ กับทั้งไม่ใช่ความสามารถเฉพาะทาง จิตที่มีดี ที่สามารถสลัดขยะหรือปฏิภูล
ทางอารมณ์ออกได้ง่ายนั้น คือจิตของผู้ที่เคยชินกับการสละออกเป็นประจำอยู่แล้ว ไม่
เฉพาะเรื่องรักใคร่หรือเรื่องเงิน ๆทอง ๆอย่างใดอย่างหนึ่ง

นี่เป็นการมองภาพกว้างภาพรวม ถ้าคุณอ่านเกมของจิตออก จะเห็นความสัมพันธ์ทั่วถึงกัน
หมด ไม่มีใครฝึกเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางในการตัดรัก แต่ทุกคนสามารถฝึกที่จะเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในการสละอารมณ์ส่วนเกินกันได้ทุกแง่

เมื่อพูดถึงการฝึก คุณจะต้องนึกถึงการทำให้ไปตามลำดับขั้น จากง่ายไปหายาก ในที่นี้คุณจะ
ฝึกสละ ก็ต้องไล่ลำดับจากการให้ในสิ่งที่สามารถให้ได้ง่ายๆก่อน สำคัญคือคุณต้องทำเป็นประจำ
จนกระทั่งจิตเกิดความชินในอารมณ์อยากให้ออกสละออก

ตามหลักการแล้ว การสละทรัพย์สินเล็กๆน้อยๆที่เป็นส่วนเกินของตนให้ผู้อื่นหรือสัตว์อื่น
จัดเป็นอุบายฝึกจิตคิดสละขั้นพื้นฐาน ยกตัวอย่างเช่นถ้ามีหมาแมวจรจัดมาเข้าบ้าน (ซึ่งพบได้เป็น
ปกติทั่วทุกหัวระแหง) คุณเหลือเศษอาหารเข้าหรือเศษอาหารเย็นที่จะทิ้งอยู่แล้ว ก็แค่เอาใส่จานให้
พวกมัน หรือแม้ว่าคุณอยู่ในเขตที่มีน้ำมีบ่อซึ่งสัตว์เล็กๆอาศัยอยู่ เพียงสาดน้ำล้างจานอาหารที่มี
เศษข้าวเศษเนื้อติดอยู่ลงไป โดยคิดว่าดีแล้ว เศษอาหารนี้จะตกถึงปากถึงท้องพวกสัตว์ในน้ำ นี่พระ
พุทธองค์ก็ทรงตรัสว่าเป็นที่มาแห่งบุญเช่นกัน

อย่าดูถูกว่าการให้ของเล็กน้อยเป็นเรื่องเล็กน้อย เพราะเมื่อคุณให้จนเป็นอารมณ์ชินที่จะ
สละแล้ว ก็เป็นการเพาะนิสัยในทางทาน เป็นผู้สามารถให้โดยไม่จำเป็นต้องให้ ให้โดยไม่หวัง
ผลตอบแทน อานิสงส์ของการเป็นบุคคลเช่นนั้นแหละ คือที่มาของกำลังของใจ ที่มาของ
ความสามารถสละขยะส่วนเกินออกจากใจโดยง่าย

หากคุณยังไม่มีกำลัง ยังไม่รู้จักความสุขในการสละออก การทิ้งขยะย่อยยาก แต่เมื่อเริ่มเป็นสุขกับการทิ้งขยะบ้างแล้ว พอเกิดอารมณ์อาลัยบุคคลหรือวัตถุไร้ค่าใด ๆ ใจก็ฉลาดพอจะเริ่มเห็นตัวอารมณ์นั้นเป็นส่วนเกิน ตรงนี้ต้องฝึกด้วย คือฝึกเห็นว่าตัวอารมณ์อาลัยนั้นแหละเป็นส่วนเกิน ทำนองเดียวกับเห็นเศษอาหารเหลือทิ้ง หรือเสลดสกปรกในปากที่ไม่จำเป็นต้องอมไว้

ยังไม่ต้องหวังว่าจะทำได้อย่างดีในระยะเริ่มต้น แต่คุณจะพบว่าหากหมั่นฝึกสละของเล็กๆน้อยๆ ฝึกสละความถือโกรธผูกใจเจ็บ ฝึกกระทั่งเจียดเงินส่วนเกินของรายได้เพื่อทำบุญให้กับคนอนาถาซึ่งอยู่ต่ำกว่า เรื่อยไปจนถึงพระสงฆ์องค์เจ้าผู้มีศีลสัตย์ผู้อยู่สูงกว่า ในที่สุดจิตจะมีอานุภาพมากขึ้นเรื่อยๆ เพราะเกิดพลังความสว่าง มีศักยภาพสูงในการคิดสละ ซึ่งเมื่อบวกกับการฝึกหัดมองให้เห็นชัดว่าอารมณ์อาลัยเป็นเพียงปฏิภูลของจิต ในที่สุดคุณก็จะสลัดได้ราวกับคนถ่มเสลดลงพื้นโดยปราศจากความหวงแหนแม้แต่น้อยครับ

ถาม – ทราบว่าเคยมีผู้ถวายประทินแล้วอธิษฐานขอให้มีปัญหาชาติต่อมาก็ได้มีปัญญาสมาใจ แต่ก็มีผู้ถวายมิดโกนแล้วขอให้มีปัญหา ชาติต่อมาก็ได้มีปัญญาสมาใจเช่นกัน อีก ที่สงสัยคือตกลงถ้าอยากมีปัญหามากควรถวายอะไรกันแน่?

ของถวายเป็นแค่ตัวตั้งครับ ถวายอะไรจิตก็จับสิ่งนั้นเป็นเครื่องหมายของบุญ ที่นี้ประสงค์ให้บุญบันดาลผลอันใด ผลอันนั้นก็ปรากฏตามคำอธิษฐาน ส่วนจะช้าหรือเร็ว จะมีคุณสมบัติหรือคุณภาพเพียงใดก็ต้องว่ากันเป็นกรณีไป

บุญเป็นสิ่งที่มิพลงในตัวเอง พอเทียบเคียงได้กับความร้อน เราใช้ความร้อนทำอะไรได้หลายอย่างตามประสงค์ ไม่จำกัดเฉพาะว่าจะต้องเอามาต้มน้ำ เอามาทำให้เสื้อผ้าแห้ง หรือเอามาทำให้อาหารสุก คุณเล็งความร้อนไปที่วัตถุชิ้นไหน วัตถุชิ้นนั้นก็ร้อนขึ้นตามต้องการ

ถ้าหากคุณทำบุญเป็นข้าวของเครื่องใช้ ตั้งต้นด้วยความปรารถนาดี อยากให้ผู้รับได้ใช้ประโยชน์จากของชิ้นนั้น ๆ ผลโดยตรงคือจะทำให้เป็นผู้มีรสนิยมดี เกิดชาติหน้าวิบากกรรมจะจัดสรรให้เป็นผู้มีสิทธิ์เกิดในบ้านคนรวย และในชาตินี้เองถ้าทำทานด้วยเจตนาเต็มนี้เป็นประจำ ก็อาจปรับฐานะให้ดีขึ้นพอสมควรแก่อัตภาพได้ (แต่จะไม่ให้ผลใหญ่เท่าตอนล้างไฟเกิดชาติใหม่) นอกจากนี้ยังมีอานิสงส์เป็นการลดละความละโมภโลภมาก จิตใจเยือกเย็นลง ได้ความสบายทางใจในปัจจุบันอีกโสด

แต่หากคุณทำบุญเป็นข้าวของเครื่องใช้ชิ้นเดียวกันกับข้างต้น มีความยินดีในการให้เปล่า มีความยินดีที่มีผู้ใช้ของของคุณแล้ว และแถมด้วยการอธิษฐานหวังผลในทางใดทางหนึ่ง ผลของ

ทานก็จะแคลงมา กล่าวคือไม่ได้ให้ผลแบบเหวี่ยงแหกว้างๆ ทว่าเล็งตรงจำเพาะเจาะจงตาม
ปรารถนา ซึ่งถ้าหากอธิษฐานซ้ำ ๆจนสั่งสมกำลังบุญมากพอ ก็อาจเกิดผลที่สมน้ำสมเนื้อใน
๓ วันหรือ ๓ ปีได้ไม่ต้องรอชาติหน้า

กลับมาพูดถึงเรื่องของการทำบุญหวังความมีปัญญา ก่อนอื่นต้องมองว่าปัญญาเป็น
สมบัติติดตัว เป็นนามธรรม เป็นคุณภาพของจิตอย่างหนึ่ง ซึ่งโดยรวมแล้วเป็นสิ่งที่ไม่ต้องรอ
องค์ประกอบมากมายเหมือนข้าวของเงินทองภายนอกที่เป็นรูปธรรม เพราะตามธรรมชาติของจิต
นั้น ขอเพียงหนักไปในทางกุศลสว่าง ขจัดม่านหมอกความหลงผิด สามารถเห็นอะไรตาม
จริง ก็เริ่มเกิดปัญญาได้ทันทีแล้ว

ฉะนั้นจึงไม่น่าแปลกใจ หากทำบุญอย่างสม่ำเสมอแล้วอธิษฐานขอให้สติปัญญาดีขึ้นกว่าที่
เป็นอยู่ในปัจจุบัน ก็มักได้ผลกันในเวลาไม่เนิ่นช้าเกินรอเหมือนอย่างอธิษฐานขอเงินทอง

คราวนี้มาดูในคำถาม เกี่ยวกับวัตถุบุญอันเป็นที่ตั้งของการอธิษฐานขอมีปัญญาดี ผมขอ
แจกแจงรายละเอียดดังนี้

๑) การถวายโคมไฟประดับโบสถ์หรือปักตามทางเดินในวัดให้สว่างไสวเห็นทั่ว กำจัดจุด
อันตรายอันเกิดจากสัตว์ที่แฝงอยู่ในความมืดนั้น เมื่อทำสำเร็จแล้ว เกิดความยินดีแล้วว่าโบสถ์หรือ
ทางเดินวัดสว่างไสวด้วยทานของคุณ จิตจะจับความสว่างเป็นที่ตั้งของบุญ ดังนั้นเมื่ออธิษฐานขอให้
ได้เป็นผู้มีปัญญาสว่างไสวเช่นนั้น ก็ย่อมสัมฤทธิ์ผลตามปรารถนา มีปัญญาอันสว่างแจ้ง

เมื่อถวายทานด้วยไฟเป็นประจำ ทำมาก ทำด้วยความเข้าใจ ทำด้วยความยินดีว่าวัดจะ
สว่างเพราะทานของคุณ กระทั่งถึงจุดที่กำลังบุญใหม่เหนือระดับบุญเก่าทางปัญญา ปัญญาของคุณ
จะดีขึ้นผิดหูผิดตา เมื่อต้องคิดอ่านแก้ปัญหา จิตจะมีลักษณะของความสว่างแจ้ง ผุดความเข้าใจ
กระจ่างขณะต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่ชวนให้คนอื่นรู้สึกมีดมนแปดด้าน

การทำบุญในลักษณะนี้ขอแนะนำสำหรับผู้รู้สึกตัวว่ามีปัญหาที่บีบ คือพอจะต้องแก้ปัญห
อะไรแล้วมืดแปดด้านไปหมด หรือคลำหาจุดเริ่มต้นของทางออกไม่ค่อยเจอ หากทำบุญลักษณะนี้ไป
ตลอดชีวิต เกิดชาติใหม่ปัญญาจะเรืองรอง คือรู้แจ้งได้ไม่ติดขัด ไม่มีปัญหาอันเป็นมุ่มมืด หรือ
อยากจะมีจุดอับที่จิตส่องสว่างเข้าไปไม่ถึง นอกจากนั้น ผลของปัญญาที่เกิดจากบุญประเภทนี้มัก
เป็นไปในทางนุ่มนวล ประณีประนอม ไม่ชอบใช้วิธีแก้ปัญหแบบหักด้ามพร้าด้วยเข่าอีกด้วย

๒) การถวายมิตโกนเพื่อให้พระโกนศิระชะปลงผม คิดเกื้อกูลให้พวกท่านโกนหนวดเคราอัน
เป็นสภาพรกเรื้อดูไม่สบายตา เมื่อเกิดความยินดีว่าพระภิกษุสงฆ์จะได้กำจัดความรุงรังทางกายออก
จนเกลี้ยงเกลาโดยง่ายด้วยมิตโกนอันคมกริบของคุณแล้ว จิตจะจับความคมกริบของใบมีดเป็นที่ตั้ง

ของบุญ ดังนั้นเมื่ออธิษฐานขอให้ได้เป็นผู้มีปัญญาคนกล้าเช่นนั้น ก็ย่อมสัมฤทธิ์ผลตามปรารถนา มีปัญญาอันคนกล้า

เมื่อถวายทานด้วยมิตโกนเป็นประจำ ทำมาก ทำด้วยความเข้าใจ ทำด้วยความยินดีว่าพระท่านจะมีรูปศีระะเกลี้ยงเกลตาตามพระวินัยเพราะทานของคุณ กระทั่งถึงจุดที่กำลังบุญใหม่เหนือระดับบุญเก่าทางปัญญา ปัญญาของคุณจะดีขึ้นผิดหูผิดตา พอต้อคิดแก้ปัญหา จิตจะมีลักษณะของสติสัมปชัญญะคมชัด จับจุดปัญหาได้เร็ว เฟ่งเล็งเห็นเป้าที่ต้องตีให้แตกได้ชัดเจน และสามารถฝ่าฟันปัญหาได้หลายชั้นไม่ติดขัด ขบปัญหาได้แตกเป็นเปลาะๆแบบจับพลัน หรืออย่างน้อยก็ไม่เนิ่นช้าจนสายเกินการณ์

การทำบุญในลักษณะนี้ขอแนะนำสำหรับผู้รู้สึกตัวว่ามีปัญหาที่อ คือรู้ตัวว่าเจื้อย ใช้สมองกัดปัญหาไม่ได้สัก เห็นปัญหาทั้งหลายเป็นของยากเย็นแสนเข็ญไปหมด หากทำบุญลักษณะนี้ไปตลอดชีวิต เกิดชาติใหม่ปัญญาจะคมเหมือนดาบชำมูไร คือฟันปัญหาฉับๆขาดเป็นท่อนๆไม่ติดขัด ไม่มีกำแพงปัญหาใดแข็งเกินคมปัญญาของคุณทะลวงผ่าน อย่งไรก็ตาม ผลข้างเคียงของปัญญาที่เกิดจากบุญประเภทนี้มักเป็นไปในทางแข็งกระด้าง เทียบแล้วมีแนวโน้มว่าอัตตาจะแรงกว่าปัญญาประเภทแรก และธรรมดาผู้เกิดมาพร้อมปัญญาคนกล้ามักบ้าบิ่น ทะนงว่าไอคิวสูง ชอบชมชาวบ้านด้วยความฉลาดพลิกแพลงแห่งตน ตรงนี้ก็สามารถทำบุญเพิ่มเติมเพื่อแก้เคล็ด โดยขออาสาพระขัดห้องน้ำห้องทำในวัด แล้วอธิษฐานให้ตนเป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตัว ไม่ดูถูกดูหมิ่นใครเพราะทะนงในปัญญาอันคนกล้า นี้ก็จะเป็นบุญที่คานกันพอดีไม่ให้เหลิงได้

จิตนั้นมีความวิจิตรพิสดารนัก ทำบุญอะไรแล้วอธิษฐานก็จะได้ผลตามทิศทางนั้นๆมากบ้างน้อยบ้างเสมอ คุณจะคิดปรุงแต่งบุญให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวอย่างไรก็ได้ เช่นซื้ออาหารอร่อยๆไปให้พ่อแม่หรือผู้ทรงศีลสัตย์กิน เมื่อเห็นถูกปากพวกท่าน จนคุณเกิดความรู้สึกปลื้มใจในทานของตนดีแล้ว ก็อาจอธิษฐานขอให้ผู้มีปัญญาขบคิดปัญหาได้อย่างเอร็ดอร่อย อันนี้ผลอาจได้เป็นผู้เพลีนคิดแก้ปัญหา จำพวกเล่นหมากรุกได้นานๆ ยิ่งคิดยิ่งมัน ยิ่งค้นสมอง ยิ่งแตกแขนง ใช้สมองได้ไม่รู้เบื่อ เป็นต้น

ในแง่ของการทำทานด้วยวัตถุเพื่อหวังปัญญา คงไม่มีอะไรเกินถวายหนังสือธรรมะ สร้างห้องสมุดให้วัด แต่จิตคุณต้องจับอยู่ที่เนื้อหาในหนังสือจนปลื้มจริงๆ พุดง่ายๆคือคุณต้องอ่านก่อนได้ประโยชน์ก่อน แล้วจึงคิดบริจาค แต่ละคนจะเข้าใจธรรมะไม่เหมือนกัน นับถือแนวคำสอนของพระหรือครูบาอาจารย์ต่างกัน ขอให้เลือกตามที่คุณมีจิตแช่มชื่น และให้แน่ใจว่าหนังสือนั้นนำไปสู่ความเข้าใจที่ถูกต้องจริงๆเกิด (หากไม่แน่ใจ ถวายพระไตรปิฎกฉบับของท่านอาจารย์สุชีพ จะประกันความปลอดภัยสูงสุด หนังสือธรรมะนั้น ถ้าปลื้มผิดๆแล้วเอาไปถวายพระ จะชักนำให้คุณติดอยู่ในแนวทางผิดๆแบบนี้ลึกเกินกว่าจะคะเนถูก)

ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น ความจริงแล้ว คือการทำบุญซึ่งไม่ใช่เหตุแห่งปัญญาโดยตรง เมื่อไม่ใช่เหตุโดยตรงย่อมไม่แสดงผลสม่ำเสมอ ไม่ให้ผลกว้างใหญ่ไพศาลสมบูรณ์แบบ ทางที่ดีขอให้เผื่อทางเลือกสุดท้ายตามคำแนะนำของพระพุทธเจ้าเอาไว้ด้วย

พระพุทธองค์ทรงตรัสว่า บุคคลบางคนในโลกนี้จะเป็นหญิงหรือชายก็ตาม จะได้ชื่อว่าสร้างเหตุแห่งการเป็นผู้มีปัญญามาก ก็เมื่อเข้าไปหาสมณะหรือพราหมณ์แล้วสอบถามว่าอะไรเป็นกุศล อะไรเป็นอกุศล อะไรมีโทษ อะไรไม่มีโทษ อะไรควรเสพ อะไรไม่ควรเสพ อะไรที่ทำแล้วเป็นโทษ หรือเป็นไปเพื่อต้องทนทุกข์จนสิ้นกาลนาน อะไรที่ทำแล้วเป็นไปเพื่อประโยชน์เกื้อกูล หรือเป็นไปเพื่อความสุขจนสิ้นกาลนาน

เมื่อเฝ้าถามหรือเฝ้ารู้โดยอาการอย่างนี้ ย่อมได้ชื่อว่าเป็นผู้ฉลาดตามในสิ่งที่เป็ประโยชน์สูงสุด เมื่อเผชิญกับปัญหาให้ขบคิด จิตจะมีลักษณะที่รับรู้ตามจริง ทั้งสว่างไสวและคมกริบ เมื่อค้นคิดจะพยายามตัดตรงเข้าสู่แก่นของปัญหาไม่เน้นซ้ำ ใจจึงตั้งดวงวัดเอาได้ว่าทางแก้ไหนมีน้ำหนักผลดีผลเสียมากกว่ากัน นอกจากนั้นยังมีปัญญามากอย่างสม่ำเสมอ ไม่ใช่ผลุบๆ โผล่ๆ เอาแน่ไม่ได้เหมือนคนทั่วไป

นอกจากนั้น สำหรับผู้ที่ไม่ต้องการรอผลยาวไกลถึงชาติหน้า พระพุทธองค์ยังตรัสเหตุที่จะก่อให้เกิดผลเป็นปัญญาในปัจจุบัน คือการพยายามตั้งสติระลึกความเป็นไปต่างๆ ในร่างกายอยู่เสมอๆ นับตั้งแต่ดูว่าลมหายใจกำลังเข้าหรือออก กำลังยาวหรือว่าสั้น ดูไปๆ จนกระทั่งเห็นชัดลวงเข้าไปถึงกิริยาท่าทางต่างๆ ว่ากำลังนั่งเดินยืนนอนด้วยลักษณะอย่างไร และในแต่ละขณะรู้สึกเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ สงบหรือฟุ้งซ่าน ดูเป็นตอนๆ ไปเรื่อยๆ โดยไม่ปล่อยให้จิตเสียกำลังสติไปในเรื่อง ฟุ้งซ่านมั่วซั่วทั้งหลาย ในที่สุดก็จะเกิดปัญญาชนิดพิเศษ เห็นแจ้งว่ากายไม่น่ายึดมั่นถือมั่น

ผู้ฝึกสติดังกล่าวนี้ เมื่อเผชิญปัญหา จิตจะมีลักษณะของการรู้แจ้งแทงตลอด ประกอบด้วยกำลังสติสัมปชัญญะเกินสามัญมนุษย์ คือถึงขั้นแก้ปัญหาได้ด้วยญาณหยั่งรู้ลึกซึ้ง ผิดแผกแตกต่างจากธรรมชาติของการคิดนึกธรรมดา คนอื่นใช้เวลาเป็นชั่วโมง ผู้ทรงสติสัมปชัญญะตามแนวทางพระพุทธเจ้าอาจใช้เวลาเพียงพริบตาเดียวก็ได้คำตอบออกมาแล้ว

อันที่จริงการฝึกฝนให้เกิดปัญญานั้น จะอาศัยกลวิธีแบบโลกๆ ก็ได้ ไม่ใช่จะต้องประกอบการอันเป็นบุญกุศลในขอบเขตของพุทธศาสนาอย่างเดียว เพียงแต่ความฉลาดหรือไอคิวที่เกิดขึ้นโดยปราศจากบุญในพุทธศาสนารองรับนั้น ไม่มีอะไรเป็นประกันว่าส่งขึ้นฟ้าหรือผลักลงเหว โน้มเอียงไปก่อกรรมทำชั่วหรือสร้างคุณประโยชน์ให้แก่โลก เอาความมีปัญญาเป็นฐานหล่อเลี้ยงความฉลาดนั้นแหละครับ จะได้ชื่อว่าฉลาดอย่างประเสริฐสุดแล้ว

ถาม – ผมเป็นคนมีกลิ่นตัวเหม็นมาก และคงทำกรรมมาไม่ใช่บ่อย เพราะเมื่อใช้โรลออนก็จะแพ้ พอไม่ใช่ก็ยิ่งเปรี้ยวหนักขึ้นไปอีก อันนี้มีสาเหตุจากกรรมข้อไหน? และขอคำแนะนำในการแก้กรรมด้วยครับ

เป็นมนุษย์นั้น ถึงไม่ทำกรรมร้ายเป็นพิเศษ ร่างก็เหม็นโดยธรรมชาติอยู่แล้วครับ ที่พวกเราเดินเห็นออกไปพบปะสังสรรค์กันได้ทุกวันนี้โดยไม่เหม็นเขียวหน้ามีตตายก็เพราะได้ตัวช่วย คือสบู่ ยาสีฟัน และแชมพูนั่นแหละ

เรื่องทางกาย หรือที่เกี่ยวข้องกับกายอย่างเป็นรูปธรรมนั้น อย่าไปเหมามาว่าเป็นเรื่องของกรรมเก่าจากอดีตชาติเสียทั้งหมดนะครับ พระพุทธเจ้าท่านยังตรัสเลยว่าโรคภัยไข้เจ็บอาจเกิดขึ้นจากดินฟ้าอากาศ การขาดการบริหาร การหักโหมงานเกินกำลัง แล้วถึงค่อยมาว่ากันเรื่องของวิบากกรรม กลิ่นตัวก็ทำนองเดียวกัน คุณอาจจะดูแลตัวเองไม่ดี อาบน้ำน้อยไป ใช้สบู่ที่ออกฤทธิ์ทำความสะอาดน้อย หรือกระทั่งใช้โรลออนที่มีผลข้างเคียงในทางลบ คือพอส่งสมสารอะไรที่เป็นส่วนประกอบจนหมักหมมแล้วก็ไปเหตุให้เกิดกลิ่นไม่พึงประสงค์เสียเอง

เรื่องของรูปธรรมก็ทดลองเอาสิ่งที่เป็นรูปธรรมมาแก้ก่อน เพราะรูปธรรมย่อมมีอิทธิพลกับรูปธรรมด้วยกันได้ตรง ๆ และรวดเร็วทันตา ในขณะที่นามธรรมนั้น กว่าจะมีอิทธิพลกับรูปธรรมได้ไม่รู้ต้องรอนานแค่ไหน

เมื่อไม่นานมานี้พรรคพวกเพิ่งให้ความรู้กับผมว่าแอลกอฮอล์ธรรมดา ๆ ก็สามารถนำมาระงับกลิ่นตัวได้ อันนี้ไม่ใช่ยาฝีบอกนะครับ ไม่ต้องเตรียมขิง ข่า พัก ผง แต่งโมอะไรทั้งนั้น เอาแค่แอลกอฮอล์ ๗๐% สำหรับฆ่าเชื้อโรคที่หาซื้อได้ถูก ๆ จากร้านขายยาทั่วไปนี้แหละ นำมาใส่ขวดสเปรย์ฉีดตามซอกต่าง ๆ ที่ว่าง จะเป็นรักแร้ ขาหนีบ ต้นคอ ฝ่าเท้า หรืออื่น ๆ ที่ส่งกลิ่นรบกวนคุณ และคนใกล้ตัวก็ช่วยได้ทั้งนั้น เท่าที่ฟังจากตัวอย่างคนมีปัญหาเรื่องกลิ่น ก็ได้ผลกันดี และได้ผลตั้งแต่เมื่อใช้ครั้งแรกเลยเสียด้วย อย่างน้อยที่สุดเสื้อผ้าไม่สะสมแบคทีเรีย เว้นแต่จะเหงื่อออกมาก ตากแดดเกือบทั้งวัน อย่างนั้นก็คงเอาไม่อยู่นะครับ

การอาบน้ำบ่อย ๆ ใช้สบู่ที่มีฤทธิ์กำจัดแบคทีเรียแรงขึ้น ก็น่าจะมีส่วนช่วยได้มากเหมือนกัน หลายคนยังไม่เคยทดลองนะครับ ลองหามาใช้อาจได้ผล

มาว่ากันเรื่องบุญทำกรรมแต่ง ลองสังเกตเล่น ๆ นะครับว่าวาจาของแต่ละคนเหมือนจะมี 'กลิ่น' เฉพาะตัว คือบางทีคุณยังไม่รู้หรือว่ากลิ่นปากของเขาร้ายกาจขนาดไหน รู้แต่ว่านี่ก็ถึงการพูดการจาของเขาที่ไร จะรู้สึกยี้ ๆ แยะ ๆ ราวกับมีกลิ่นความเหม็นลอยออกมาจากปากเขากระทบใจคุณก็ไม่ปาน

อันนี้พระพุทธรูปเจ้าท่านเคยตรัสจำแนกไว้กว้างๆ เหมือนกันครับ ว่าบางคนพูดได้เหมือนเหมือนอุจจาระ บางคนพูดได้หอมเหมือนดอกไม้ และบางคนพูดได้หวานปานน้ำผึ้ง

สำหรับคนพูดได้เหมือนเหมือนอุจจาระคือพวกที่ชอบอวดอ้าง ไม่รู้ก็บอกว่ารู้ หรือใครถามเอาความจริงแล้ว ทั้งรู้ก็แกล้งบอกว่าไม่รู้ สรุปรายๆ คือแม้ทราบแก่ใจว่าความจริงเป็นเช่นใด ก็ปิดเบือนให้เป็นอื่นเสีย อาจจะเพราะเห็นแก่อำภิสสินจ้าง หรือเอาประโยชน์เข้าตัว เข้าพวกพ้อง

สำหรับคนพูดได้หอมเหมือนดอกไม้คือพวกที่เป็นตรงข้ามกับข้างต้น ไม่มาแกล้งอวด ไม่รู้ก็บอกว่าไม่รู้ หรือถูกถามเอาความจริงใดๆ ถ้ารู้ก็บอกว่ารู้ สรุปรายๆ คือเมื่อทราบว่าความจริงเป็นเช่นใดก็พูดไปตามนั้นโดยไม่ปิดเบือน

สำหรับคนพูดได้หวานปานน้ำผึ้งคือพวกที่เว้นขาดจากคำหยาบ พูดแต่วาจาที่ไม่มีโทษ โฟเพราะเพราะเหตุ เป็นที่รัก เป็นที่จับใจ เป็นที่พอใจ

ข้างต้นเป็นกรรมทางวาจาอันส่งผลให้เกิด 'กลิ่นทางความรู้สึก' ซึ่งเมื่อทำความเข้าใจและไตร่ตรองจากความจริงที่พบๆ กัน ก็คงเห็นว่าเป็นจริงตามที่พระพุทธเจ้าตรัส **กรรมทางวาจาย่อมให้ผลใกล้ที่เกี่ยวกับกลิ่นปากมากที่สุด** ขอให้แยกเป็นความรู้ในขั้นหนึ่งก่อนนะครับ วาจาเป็นอย่างไร กลิ่นปากก็เป็นอย่างนั้น บางทีเห็นผลกันไวในชาตินี้เสียด้วย ผมเคยรู้จักอยู่คนหนึ่ง ที่แรกไม่เห็นมีกลิ่นปาก แต่อยู่ๆ ไปไหนส่งกลิ่นอย่างรุนแรง อธิบายตามหอมพินก็อาจได้เหตุผลอย่างหนึ่ง แต่ถ้าประกอบคำอธิบายง่ายๆ ว่าเขาพูดจาเหมือนๆ เห็นแก่ตัว ให้ร้ายคนอื่นเพื่อเอาเข้าตัวบ่อยๆ ปากก็เลยเหม็นตามวาจา อย่างนี้รู้สึกว่าจะชัดเจนครบถ้วนขึ้น

ในพระไตรปิฎกเคยมีการไต่ถามกันว่าพวกที่มีกลิ่นเหม็นร้ายกาจผิดปกตินั้น เป็นเพราะไปทำกรรมเช่นใดมา ผู้รู้ท่านก็ตอบว่า *กรรมอันพัวพันกับความโลภ โกรธ หลง นั้นแหละต้นเหตุ ไม่ว่าจะเป็นการพูดเท็จ การคดโกง การประทุษร้ายมิตร การเป็นคนตระหนี่ ความเย่อหยิ่ง ความริษยา ความมักได้ ความลึงเล การเบียดเบียน ความเมา เหล่านี้เป็นเหตุแห่งความเป็นผู้มีกลิ่นร้ายทั้งสิ้น* พูดให้ง่ายคือถ้ามีคุณสมบัติครบถ้วน ก็จะได้กลิ่นร้ายครบสรรพคุณ ใครอยู่ใกล้เป็นทนต์ไม่ได้ นั่นแหละ

เสริมอีกนิดหนึ่ง กลิ่นอันน่ารังเกียจของบางคนนั้นมาในรูปแบบที่ประหลาด คือแค่เห็นคุณก็รู้สึกตุๆ ชอบบกลได้ เรียกว่าเห็นแล้วนี่กรังเกียจ ได้กลิ่นแล้วเอียนๆ อย่างบอกไม่ถูก อันนี้อาจเกิดจากผลกรรมของความเป็นผู้มีเบื้องหน้าธรรมะระทมโหม แต่เบื้องหลังมีใจคิดคดทุจริต สอนคนอื่นเป็นคั่งเป็นแคว แต่เบื้องหลังตนเองกลับไม่เคยทำอย่างที่เคยสอนใครๆ เป็นต้น ทั้งนี้ก็เพราะธรรมะเป็นของสะอาด พอมีอะไรแปดเปื้อนก็เลยส่งกลิ่นฟุ้งซัด

การกล่าวคำอันปราศจากสติ เพื่อเจ้อ หลักลอย มักใส่ไคล้ผู้อื่นโดยปราศจากมูลความจริง พูดโน้มน้าวผู้อื่นให้เลื่อมใสในทางมิชอบปฏิญญา เช่นกรรมไม่มี วิบากไม่มี นรกสวรรค์ไม่มี เพียงเพราะเหตุคือเขาอยากจะทำใจเชื่อเช่นนั้น ตนเองก็ไม่มีหลักฐานอันแข็งแรงใดๆ ไว้อ้างอิง แต่กลับ

พยายามพูดให้ผู้อื่นคล้อยตาม ดูถูกดูหมิ่นพวกที่เชื่อ อันนี้เท่าที่พบก็มักเกิดกลิ่นนารังเกียจทันตาไม่
ต้องข้ามชาติได้เหมือนกัน

และเท่าที่สัมผัส พวกชอบว่าร้ายส่อเสียดตามอารมณ์โกรธบ่อยๆนั้น เวลาเห็ง่ออกและเริ่ม
ส่งกลิ่นตัว ก็จะเหม็นฉุนฉิวเหมือนมีดแหลมเสียดแทงจมูก ลองสังเกตแล้วกันว่าเป็นจริงไหม

กลิ่นก็เหมือนกับวิบากอื่นๆที่มีกรรมอันเป็นต้นเหตุได้หลากหลาย เช่นที่ปรากฏใน
พระไตรปิฎกนั้นก็มิตัวอย่างของคนลักขอม หอม ดอกไม้ และเครื่องลูบไล้ไปทิ้งลงส้วม เท่านั้นก็เป็น
เหตุให้มีกลิ่นเหม็นกายได้ พูดให้ง่ายแบบรวมๆคือถ้าศีล ๕ ไม่ดี ก็มีโอกาสดังนั้นเป็นคนเหม็นๆ
ไปทั้งชาติ ต้องพึ่งพาเครื่องช่วยดับกลิ่นมากกว่าคนอื่นเขา

ขอให้สังเกตว่าคนเกิดมารูปร่างงามมากๆมักมีกลิ่นหอม คือรูปร่างกับกลิ่นหอมมาด้วยกันก็
เพราะศีลสัตย์นี้เองครับ

กล่าวมาทั้งหมดคงสรุปว่าถ้าอยากแก้เรื่องกลิ่นด้วยวิธีทางนามธรรม ก็ต้องอาศัยทานและ
ศีลนี้แหละ เช่นลองถวายรูปหอมพร้อมเครื่องสังฆทานดูครับ หรือจะเจาะจงไปถวายในศาลาที่พระ
ท่านประกอบกิจของสงฆ์โดยตรงก็ได้ เพราะรูปนั้น เมื่อจุดแล้วจะได้กลิ่นหอมฟุ้งทั่ว เป็นที่สบาย
และเห็นงามกุศลจิตให้เกิดขึ้นง่ายในที่ชุมนุมของงานบุญทั้งหลาย เรียกว่าเราทำเหตุอันได้ผลขึ้น
ใจกับคนไม่เลือกหน้า ทั้งพระเณร ชี และอุบาสกอุบาสิกาฆราวาส ก็ย่อมได้ผลใหญ่และรวดเร็วตอบ
แทน

การทำบุญเพื่อให้ได้ผลตามปรารถนานั้น ก่อนอื่นคุณต้องมีความเข้าใจว่าของที่ถวายพระ
หรือของที่ให้แก่คนและสัตว์ทั้งหลายนั้น มีดีอย่างไร ให้ผลอย่างไร ในที่นี้ให้คุณต้องจับกลิ่นหอม
และยินดีในกลิ่นที่น่าชื่นใจนั้นด้วยนะครับ ไม่ใช่ว่าซื้อๆรูปรวมกับของสังฆทานอื่นแล้วจะได้อันสงส์
นี้ ขอให้ทำความเข้าใจกับความรู้นี้ดีๆ หากคุณไม่เคยได้กลิ่นรูปหอม หรือเคยได้กลิ่นแต่ไม่
ยินดีชื่นใจ หรือยินดีชื่นใจแต่ไม่หวังให้เกิดความชื่นใจแบบเดียวกันในผู้รับ ก็จะไม่มีการบุญ
เกี่ยวกับกลิ่นให้นำมาอธิษฐานขออันสงส์ได้

ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะถ้าคุณซื้อรูปหอมอย่างไม่เข้าใจประโยชน์ของรูปหอม จิตคุณจะจับรูป
โดยความเป็นวัตถุที่ตาเห็นเท่านั้นคือหนึ่งในเครื่องสังฆทาน พูดง่ายๆว่าใช้ตาในการจุดชนวนให้เกิด
กุศลจิตคิดเป็นทานเท่านั้น เมื่อคุณไม่ได้ใช้ประสาทจมูกหรือความทรงจำเกี่ยวกับกลิ่นเป็นตัว
ตั้ง บุญก็จะเกิดขึ้นเหมือนกัน แต่ไม่เป็นไปในทางที่จะให้อันสงส์เกี่ยวกับกลิ่น

สำคัญต้องถวายบ่อยๆด้วยนะครับ ไม่ใช่ทีเดียวแล้วจะเกิดผล คิดง่ายๆก็ได้ถ้าถวายหนึ่ง
ครั้งยังไม่ติด ยังไม่ชิน กลิ่นบุญยังไม่ชื่นใจ ก็ยังเอามาเป็นหลักตั้งในการอธิษฐานไม่ได้ แต่ถ้าหาก
ถวายรูปหอมให้ศาลาวัดเป็นประจำ แลเมื่คุณได้ไปร่วมสวดมนต์ทำวัตรเช้าหรือทำวัตรเย็นกับพระ

และขรราวาสด้วย พอได้กลิ่นรูปหอมของคุณเองจนเกิดความปลื้มใจในทาน ก็จะมีโอกาสให้ผล
ก่อนข้างทันตา (ทำทานกับสมณะนั้นให้ผลเร็ว นี่เป็นกฎธรรมดา ไม่ใช่ใครวางกฎลำเอียงไว้ด้วย
อคติใดๆหรอก)

เมื่อทำบุญเกี่ยวกับกลิ่น (ไม่จำกัดว่าจะต้องเป็นรูปหอม และไม่จำกัดว่าจะต้องทำเฉพาะที่
วัด) ด้วยจิตคิดอนุเคราะห์ หวังโน้มน้าวจิตคนรับกลิ่นให้ตั้งมั่นเป็นกุศล โดยธรรมชาติจิตจะเกิด
ความเบิกบาน ปลื้มปิติ ที่ตรงนั้นแหละครับให้น้อมอธิษฐานขอให้กลิ่นกายคุณดีขึ้น คือถ้าจะ همینก็
ให้ همینตามธรรมชาติเหมือนมนุษย์มนาเขาหน่อย อย่ายึดมั่นจนเฉียวผิดปกติเป็นที่รังเกียจเลย
หากกรรมเก่าของคุณไม่หนักหนาสาหัสนัก ทำบุญเกี่ยวกับกลิ่นติดกันทุกวันให้ได้สักเดือนเดียวคง
จะเห็นผลที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน

และในที่สุดเมื่อตั้งจิตคิดรักษาศีล ๕ โดยย่อคือไม่เบียดเบียนผู้อื่นด้วยอาการแห่งขโมย
หรือเพศฆาต กับทั้งไม่เบียดเบียนตนด้วยเครื่องมือใดๆ หากรักษาศีลได้สะอาดจริงตามตั้งใจ
สัก ๓ เดือน ก็อาจได้พลังบุญจากศีลมาเป็นตัวตั้งให้อธิษฐานเกี่ยวกับกลิ่นกายได้เหมือนกันครับ

**ถาม – เหตุใดบางคนจึงดูหน้าสงสาร หน้าที่ความช่วยเหลือ แต่บางคนถึงแม้ตกทุกข์
ได้ยาก เห็นแล้วก็อยากสมน้ำหน้า สงสัยจริง ๆ ว่าผมอุปาทานไปเองหรือว่ามันเป็นกรรมติด
ตัวแต่ละคนกันแน่ครับ?**

ส่วนที่เป็นอุปาทานก็มีครับ ศัพท์เฉพาะเขาเรียก ‘อคติ’ อคติจะทำให้ใจเรตัดสินทันทีว่าคน
นี้เก๊กทำหน้าหมั่นไส้ หรือบางทีกล้าๆยอมรับหน่อยก็บอกตัวเองตรงไปตรงมาว่าไม่ถูกชะตากับยาย
คนนี้หรือนายคนนั้น โดยไม่จำเป็นต้องหาเหตุผลมาอธิบายให้เสียเวลา เอาเป็นว่าไม่ชอบชู้หน้าแล้ว
กัน เมื่อไม่ชอบกันเสียแล้ว ตั้งแง่หมั่นไส้กันเสียแล้ว อย่าวว่าแต่เขาตกทุกข์ได้ยากแล้วอยาก
สมน้ำหน้าเลย ถึงเห็นเขาอยู่สบายๆก็จะแข่งให้เขาตกกระกำลำบากได้ครับ

คุณจะไม่ค่อยเห็นคนธรรมดาทั่วไปมีความ ‘น่าสงสารเป็นพิเศษ’ เพราะแต่ละคนสงสาร
ตัวเองกันเป็นหลักอยู่แล้ว กรรมที่อยากจะให้คนอื่นมาสงสารตนนั้น มีผลทันทีเป็นการส่ง
คลื่นรบกวนออกไป ทำให้ใคร ๆ อึดอัด และมองคุณเป็นก้อนภาระอะไรก่อนหนึ่ง

สังเกตเถิด ยิ่งคนเราสงสารตัวเองเท่าไร โทสะก็จะยิ่งแรงมากขึ้นเท่านั้น ดีโพยดีพายพุ่ม
พวยมากขึ้นเท่านั้น โลกเราเต็มไปด้วยคนชอบโอตครวญ พร่ำบ่นเรื่องของตัวเองให้คนอื่นรับรู้และ
หันมาใส่ใจ เห็นใจ หรือกระทั่งร้อนใจไปกับเรื่องของตน ถามตัวเองว่าคุณอยากอยู่ใกล้คนที่มีคลื่น
โทสะล้อมรอบให้พลอยเร้าร้อนตามเขาไปด้วยไหม?

สำหรับคนนำเสนอสารนั้นจะแตกต่างออกไป คือเจียบ ๆ หิม ๆ ไม่ชอบเรียกร้อง ไม่ชอบให้ตัวเองเป็นภาระของคนอื่น ไม่อยากรบกวนให้ใครต้องมานั่งฟังปัญหาของตน แต่ยังไม่แข็งแรงพอสุขภาพจิตยังไม่ดีเลิศขนาดชนะความเศร้าเหงาของตัวเองได้

กรรมโดยตรงที่ทำให้ใครต่อใครรู้สึกเมตตา สงสาร อยากช่วยเหลือ นั่นก็คือการเคยมีเจตนาชูปเลี้ยงผู้อื่นหรือสัตว์ในบ้านให้อยู่ดีมีสุข มีความอบอุ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเคยช่วยเหลือเจือจานคนและสัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยากด้วยความเห็นอกเห็นใจอย่างแท้จริงเป็นประจำ อย่างนี้ถ้าจับปลัดจับผลูตกกระท้ำลำบากขึ้นมา ก็จะมีคนอยากอุปถัมภ์หรือช่วยส่งเสริมให้รอดพ้นจากสภาพที่ย่ำแย่ทันที ไม่ต้องข้ามภพข้ามชาติ เอาแค่ชาติปัจจุบันก็เห็นผลได้แล้ว เพราะกระแสการช่วยเหลือคนและสัตว์มากมายย่อมเป็นภาวะติดตัว และ دلใจให้ใคร ๆ แทะบอยากยื่นมือเข้ามารับผิดชอบภาระแทนทันที

ถ้าไม่มีบุญติดตัว แล้งน้ำใจ ไม่เคยช่วยเหลือใครไว้ก่อน หรือกระทั่งเคยฉ้อฉลเอาไรต์เอาเปรียบใคร ๆ มา มาก บันดาลโทษแล้วคำทอได้ไม่ยั้ง อย่างนี้ต่อให้เสแสร้งแกล้งทำทำนำเสนอสารก็จะไม่มีใครเขาสงสาร ตรงข้ามจะรำคาญ หรือรู้สึกเหมือนอยากซ้ำเติมซ้ำให้อีก

มีอยู่นะครับ ที่บุญเก่าจากอดีตชาตินั้นดีมาก ช่วยคนและสัตว์ไว้มากจนน่าเอ็นดู ใครเห็นใครก็รัก อยากช่วยเหลือ อยากหยิบยื่นอะไรต่ออะไรให้ แต่ชาตินี้คิดผิด อาจเพราะได้ตัวอย่างไม่ดีหรือคบเพื่อนเลว เห็นไปว่าคนทั้งโลกโง่กว่าตน หลงไหลตนแบบไม่มีเหตุผล เพราะฉะนั้นแปลว่าทั้งโลกมีหน้าที่ต้องเอาอะไร ๆ มาให้ตน ตนเองไม่ต้องให้อะไรใคร เสร็จแล้วอาจพัฒนาขึ้นเป็นการเห็นว่าถ้าใครไม่ให้อะไรก็ไม่ต้องทวง หรือพยายามหาทางหลอกฉ้อฉลเอามาเป็นของตนให้ได้ เรียกว่าเป็นโรคหลงบารมีเก่า ใครไม่มาสวมมิกัดก็เป็นต้องเห็นดีกัน อะไรทำนองนั้น

พอล่อลวงเขามาก ๆ บาบก็พอกเพิ่มขึ้นทุกที่เป็นเงาตามตัว จนถึงวันหนึ่งถึงเสแสร้งแกล้งนำเสนอสารอย่างไรก็ไม่มีใครเขาอยากช่วยอีกต่อไป ตรงนั้นแหละจะนำเสนอสารขนานแท้ เพราะวิบากร้ายจะเริ่มให้ผลดูมีกองทัพมาปล้น แถมหันไปทางไหนก็ไม่มีใครอยากยื่นมือมาให้จับอีก

ถาม - ดิฉันเป็นหมอค่ะ หลายคนบอกว่าเป็นอาชีพที่ได้ทำบุญตลอดเวลา แต่บางครั้งรู้สึกว่าเราทำไปโดยหน้าที่ด้วยความเคยชินเสียมากกว่า แถมบางที่ถ้าต้องทำงานหนักหรืออยู่เวร หรือต้องถูกปลุกขึ้นกลางดึกให้มาดูคนไข้ ก็จะหงุดหงิดอารมณ์เสียเป็นอย่างมาก ขนาดที่ไปพาลเอากับคนไข้ด้วยการบ่นว่า หรือแสดงกิริยาไม่สุภาพ แต่ก็ยังทำหน้าที่ตนเองตามปกติณะคะ คำถามคือการที่เราช่วยเหลือคนตามหน้าที่ แต่ใจไม่ได้คิดช่วยเหมือนอย่างกายจริง ๆ อย่างนี้เป็นบุญ หรือบาปกันแน่?

ต้องแยกออกเป็นอย่างนี้ครับ

๑) หมอตั้งต้นอาชีพด้วยเจตนาใด บางคนอยากมีหน้ามีตาเป็นที่นับถือในสังคม บางคนอยากได้เงิน แต่บางคนก็อยากช่วยคนอื่นให้พ้นทุกข์พ้นไข

ด้วยเจตนาเริ่มต้นดังกล่าว พอเป็นหมอจริงๆ โดยภาพรวมก็มักเป็นหมอด้วยอาการแห่งเจตนาอื่นๆ อย่างน้อยก็ช่วงระยะเริ่มต้น ก่อนจะแปรเป็นอื่นในเวลาต่อมา คือเจตนาที่แปรปรวนกันได้ แต่ภาพรวมของเจตนาจะมีอยู่ระยะหนึ่ง ตรงนั้นเป็นเครื่องตัดสินสำคัญ แม้มีอาการหงุดหงิดบ้างเป็นบางครั้ง โดยพื้นฐานก็ยังยืนอยู่กับเจตนาเดิมอยู่ดี

๒) โทสะที่เกิดขึ้นนั้นเป็นของประจำหรือเปล่า ถ้าเกิดขึ้นประจำจนท่วมทับความรู้สึกแบบหมอ อาชีพหมอก็จะกลายเป็นเครื่องเพาะโทสะ ไม่ใช่เครื่องก่อกระแสเมตตาตั้งควรครับ

เมื่อใดเกิดโทสะ ตอนนั้นคิดก็เป็นอกุศล พูดก็เป็นอกุศล ลงมือรักษาคนไข้ก็อาจจะเป็นอกุศล เช่นแทนที่จะรักษาเขาสุดความสามารถก็อาจแกล้งๆ เลี่ยงๆ เสียเลย อยากเรื่องมากดีนัก

แต่เท่าที่คุณหมอบรรยาย ก็สรุปได้ว่ายังทำตามหน้าที่เป็นปกติ เพราะฉะนั้นแปลว่าเมื่อรักษาขณะโกรธนั้นเป็นครั้งบุญครั้งบาปครับ วจีเป็นทุจริต แต่กายเป็นสุจริต ส่วนมโนนั้นหารสองครั้งทุจริต (ที่คิดพูดไม่ดี) ครั้งสุจริต (ที่คิดรักษาตามปกติ) เหมือนมีสองตัวในคนเดียว ถ้าทำไปนานๆ อาจก่อให้เกิดภาวะสองบุคลิกได้

ผู้หญิงที่มีสติปัญญาเกินเฉลี่ย แถมมีสถานภาพทางสังคมเป็นหมอ เท่าที่เคยเห็นมาจะแรงจัดตอนโกรธกันทั้งนั้น เพราะมีความถือตัวสูงมาก แต่เวลาเยือกเย็นก็จะมีภาพแม่พระตัวจริงเสียงจริงได้เหมือนกัน เพราะกระแสการช่วยบำบัดทุกข์ให้ผู้อื่นเป็นประจำนั้น ปรากฏเป็นของแท้แบบไม่อาจหลอกกันได้

การปรับจิตปรับใจให้เป็นบุญถ้ายาวนานนั้น จะว่ายากก็ยาก จะว่าง่ายก็ง่าย ที่ยากเพราะติดโทสะ แต่ที่ง่ายเพราะหมอมิมีคุณสมบัติที่ได้เปรียบอาชีพอื่นอยู่อย่างหนึ่ง นั่นคือเวลาสนใจพุทธศาสนาจะมุ่งเน้นไปที่แก่น และเห็นแก่นได้ง่าย เนื่องจากต้องคลุกคลีกับความเจ็บความตายอันเป็นทุกข์ประจำโลก แถมตัวเองก็ต้องมีจิตใจที่เครียดหรือพลอยหม่นกับคนอื่นๆ บ่อยๆ จึงเห็นสัจจะเกี่ยวกับทุกข์อยู่เป็นประจำ

โดยการนี้ หากน้อมจิตให้เกิดศรัทธา และตั้งศรัทธาไว้ในธรรมะ พิจารณาเข้ามาทำความเข้าใจทุกข์และโทษแห่งโทสะ ก็ย่อมเกิดปัญญาเห็นว่าควรทวนกระแส ไม่ไหลไปตามต้นเหตุแห่งอารมณ์โกรธ และพัฒนาขึ้นเป็นสติเท่าทันความโกรธ ไม่หลงเอาตัวเข้าไปโดนความโกรธแผดเผา เมื่อความโกรธรบกวนคุณไม่ได้ หรือช่วยให้คุณคิดพูดร้ายๆ กับคนไข้ไม่ได้ ตรงนั้นแหละครับความเป็นหมอมของคุณจะสมบูรณ์พร้อมทั้งกาย วาจา และใจ

ถาม – การคุมกำเนิดเป็นบาปในทางใดทางหนึ่งหรือไม่คะ?

บาปที่เกี่ยวกับชีวิตนั้นเข้าข่ายปาณาติบาต สำหรับปาณาติบาตนั้นประกอบด้วยองค์คือ

- ๑) มีความคิดที่จะฆ่า (ตั้งใจตนว่าจะสังหารแน่ๆ)
- ๒) สัตว์นั้นมีชีวิต (หมายความว่าถึงแม้เห็นเงาแวบวาบแล้วนึกว่าเป็นสัตว์ก็ไม่นับ ถึงแม้จะมีเจตนาฆ่า ปาณาติบาตก็ไม่สำเร็จครบองค์)
- ๓) มีความพยายามลงมือฆ่า (หมายความว่าถึงแม้มีเจตนาอยู่ในใจว่าจะเอาจริง แต่ยังไม่มีการลงมือจริง อาจเปลี่ยนใจได้เสียก่อน ปาณาติบาตก็ไม่สำเร็จครบองค์)
- ๔) สัตว์นั้นตายลง (หมายความว่าองค์ข้อก่อนๆครบแล้ว แต่สัตว์ไม่ตาย ปาณาติบาตก็ไม่สำเร็จครบองค์อยู่ดี)

ขอให้พิจารณาว่าแม้ชีวิตก็ยังไม่เกิด เจตนาฆ่าก็ยังไม่เกิด แกมสัตว์ไหนๆก็ยังไม่ตายลงไป เพราะฉะนั้นบาปข้อปาณาติบาตก็ยังไม่เกิดขึ้นหรอกครับ

สำหรับแนวคิดที่ว่า การปิดกั้นไม่ให้วิญญาณได้มีที่กีดกันนั้น ผมถือว่าเป็นแนวความเชื่อ ซึ่งจะยึดถืออย่างไรก็อาจถูกได้ตามจารีตศรัทธาแบบนั้นๆ เช่นมองว่าเราไม่เกื้อกูล ไม่ให้ที่เกิดอันประเสริฐ ไม่ให้โอกาสแก่ผู้อื่นมาถือกำเนิดใหม่มนุษยภูมิเพื่อบำเพ็ญคุณงามความดีหรือบารมีไปในิพพาน อันนั้นก็นับว่าชอบ ไม่ใช่เรื่องต้องว่ากัน

แต่ถ้าไม่พร้อมจะมี หรือไม่ปรารถนาจะมี จะด้วยเหตุผลกลใดก็ตาม ก็จะเป็นความเชื่ออีกแนวหนึ่งที่ยังไม่ได้รับกวนใครหรอกครับ หากคุณเป็นคนดีของสังคม ก็สามารถมีเมตตากรุณากับคนที่เกิดมาแล้วโดยไม่ต้องอาศัยท้องคุณได้เหมือนกัน ใช่ว่าจะต้องทำตัวเป็นพื้นที่เกิดของคนอื่น แล้วจึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีเมตตาอย่างสมบูรณ์หรอกครับ

ถาม – ต้องอยู่ร่วมบ้านกับผู้หญิงที่ผมไม่ควรไปมีใจให้ เกิดความกำหนัดยินดีในรูปร่างหน้าตาของเธอเกือบทุกครั้งที่ได้เห็น รู้สึกผิดบาปและทรมานใจมากครับ พยายามหักห้ามใจไม่ให้คิดแต่กายมันก็เหมือนจะบังคับให้คิดอยู่ร่ำไป แถมบางทีเหมือนจะเข้าข้างตัวเองว่าเขามีท่าทีบางอย่างให้ผมเสียด้วย ใจเลยวูบ ๗วาบ ๗บ่อ ๗บ่อ อย่างนี้ถือว่าศีลข้อ ๓ ของผมต่างพร้อยด้วยมโนกรรมหรือเปล่า? แต่ผมไม่เคยคิดล่วงเกินเธอจริง ๆ จัง ๆ เลยนะครับ กลัวเพียงว่าถ้าวันหนึ่งผมทนไม่ได้ขึ้นมา จะมีข้ออ้างว่าสถานการณ์บังคับมาช่วยแบ่งเบาบาปกรรมบ้างไหมในเมื่อใจไม่ได้อยากไว้ก่อน กับทั้งถือได้ว่าพยายามหักห้ามตนเองแล้ว?

น้องเมีย น้องสะใภ้ พี่เมีย พี่สะใภ้ที่อยู่ร่วมบ้านนั้น เป็นคนนอกครอบครัว เป็นหญิงแปลกหน้านอกบ้านมาก่อน เมื่อมาอยู่ในบ้าน มาอยู่ใกล้ชิดกัน มาเห็นรูปร่างหน้าตากันบ่อยๆ ก็ทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศได้เป็นธรรมดาครับ ไม่ใช่เรื่องผิดปกติอะไร โดยเฉพาะเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายสตรียุคเรานั้น แทบไม่เหลืออะไรให้ใช้จินตนาการแล้ว พื้นที่ของเนื้อหนังส่วนใหญ่เกือบเปิดออกหมด ถ้าอยู่นอกบ้านก็อาจจะยั่วตาให้มองนาน แต่ถ้าอยู่ในบ้านนี่คงมากกว่าการ 'ยั่วตา' ไปอีกหลายขุม

ขอให้พิจารณา ว่าเป็นธรรมชาติที่ผู้ชายจะเกิดอารมณ์เพศเมื่อเห็นเนื้อหนังมังสาของผู้หญิง พูดง่าย ๆ ว่าถ้าเกิดอารมณ์เพศจากการมองเห็น นั้นยังไม่ใช่บาปผิดข้อที่ว่าด้วย กาเมสุมิจฉาจาร

ท่าความสำคัญไว้ในใจอย่างนี้ะครับ คุณจะบาปเมื่อเริ่มคิดเอาจริง นับแต่ตั้งใจและเนื้อต้องตัวหญิงที่มีเจ้าของด้วยความกำหนดยินดี มีความเป็นไปในทางกามารมณ์

พูดง่าย ๆ ว่าถ้าคุณนอนอยู่บนเตียงหรือยืนในห้องน้ำ นึกถึงเธอไปต่าง ๆ นานา เพื่อให้ถึงเป้าหมายเป็นส่วนตัวตามลำพัง อย่างนั้นยังไม่เข้าข่ายกาเมสุมิจฉาจาร แต่ทันทีที่คุณวางแผนว่า คินนี้เดี่ยวเธออยู่คนเดียวแล้วจะย่องไปจัดการ อย่างนี้ต่อให้คุณนั่งทำงานในออฟฟิศห่างจากตัวจริงของเธอเป็นร้อยกิโลเมตร ก็ได้ชื่อว่า คุณเริ่มมีมโนกรรมอันเป็นไปในทางกาเมสุมิจฉาจารแล้ว

การที่คุณยืนยันว่าไม่เคยคิดล่วงเกินเธอจริง ๆ จัง ๆ ก็ต้องว่า 'ยังไม่เข้าข่ายผิดศีล' ครับ แต่อย่าเพิ่งชะล่าหรือสบายใจ คิดว่าคงไม่เป็นไร เพราะก่อนเริ่มวางแผนลงมือจริง ใครๆ ก็ต้องเริ่มต้นจากการคิดเล่นเรื่อยเปื่อยนี่เอง อบรมจะทอดสะพานให้คุณยาวขึ้นเรื่อยๆ จนถึงฝั่งจนได้ เพียงเพราะผลพลอยให้ให้คิดเล่นไปคิดเล่นมานี้แหละ วันดีคืนดีสบโอกาสเหมาะเมื่อไหร่ ในที่สุดก็หน้ามืดกะทันหัน แล้วก็มองหน้ากันไม่ติด บ้านเริ่มกลายเป็นนรกอันเกิดจากเรื่องบาดใจขึ้นมาทันที

เพราะฉะนั้นการไม่คิดเลย หักห้ามแม้เพียงในระดับของจินตภาพ ก็นับว่าลดอัตราเสี่ยงลงได้มากครับ ผู้รอดพ้นจากทางอบาย คือผู้ที่ตั้งใจไว้แน่นหนาว่าจะไม่หันหน้าเข้าหาประตูแห่งอบาย นี่เป็นเหตุผลว่าทำไมคนเราต้องตั้งใจรักษาศีล คิดตั้งเจตนาไว้ล่วงหน้าว่าจะเลือกแต่สีขาว สีดำไม่เอา เพราะเมื่อถึงเวลาจะมีแรงห้ามที่อยู่เหนืออำนาจฝ่ายต่ำ ผิดกับคนไม่ตั้งใจไว้ล่วงหน้าเสียก่อน พอฉุกเฉินขึ้นมา ก็มีไหลลงสู่การประทุติอันเป็นความฉิบหายทั้งปัจจุบันและอนาคต

พอเกิดมาปั๊บ พวกเราก็เหมือนตกอยู่ในเกมต้องห้าม จะปฏิเสธขอไม่เล่นก็ไม่ได้ เราต้องเจอสถานการณ์ควรหักห้ามใจหลายต่อหลายครั้ง เหตุผลที่จะหักห้ามของแต่ละคนนั้นแหละ เป็นตัวตัดสินว่าใครสามารถหักห้ามได้สำเร็จหรือล้มเหลว

เหตุผลที่ผมคิดว่าดีที่สุดซึ่งทุกคนควรมีให้กับตัวเอง คือถ้าเรายอมตามแรงดึงดูดของ กาม จิตวิญญาณเราจะตกต่ำลงเรื่อย ๆ เพราะกามเป็นสิ่งมีแรงดึงดูดให้เราลงต่ำ ทำนองเดียวกับแรงดึงดูดโลก ที่ถ้าเราไม่มีพื้นยื่นมั่นคงพอ ก็คงตกลงลงไปเรื่อย ๆ

สำหรับ ‘พื้นยื่น’ ที่ดี ที่จะทำให้เราไม่ตกต่ำตามแรงดึงดูดของกาม ก็ได้แก่ศรัทธาใน กรรมวิบาก ความตั้งใจรักชาติล นั่นคือทำให้เราเข้าใจว่ากระทำเหตุดีย่อมได้รับผลดี กระทำเหตุเลวย่อมได้รับผลเลว ถ้าฉลาดและรักตัวเองก็ควรมุ่งมั่นแต่กระทำเหตุดี โดยเริ่มจากเจตนาดีวันการ ประพฤติผิดทางกามอย่างเด็ดขาด ไม่ว่าจะตกอยู่ในสถานการณ์ยั่ววนหรือควรสมยอม ขนาดไหน

เมื่อคุณสามารถรักษาความตั้งใจอันดีไว้ได้ ก็เท่ากับคุณรักษาจิตสำนึกระดับมนุษย์ไว้ หมายความว่าจิตคุณจะฉลาดเรื่องทำคุณทำโทษให้ตนเอง โดยเริ่มจากการมีเหตุผลขั้นพื้นฐานแบบ มนุษย์ ที่จะไม่ทำเรื่องบาปใจโดยชิงลูกเขาเมียใครมาเสพสุข มโนธรรมของคุณจะแข็งแกร่งขึ้น เรื่อย ๆ และกระซิบบอกคุณได้ชัดเจนขึ้นเรื่อย ๆ ว่านั่นควร นี่ไม่ควร กระทั่งระดับจิตของคุณถูกยก สูงขึ้นคู่ควรกับภูมิที่เหนือมนุษย์ นั่นแหละคือการตรางวัลของธรรมชาติ หลังจากกายนี้แตก ทำลายลง คุณจะได้เสพกามอันเป็นทิพย์ที่ละเอียดสุขุมกว่ากามอันหยาบในโลกนี้ และไม่ต้องระเห็จ ไปเสพผัสสะอันทรมาณในนรก

นอกจากการใช้ขันติแล้ว ก็ควรหมั่นพิจารณาเรื่องกรรมวิบากให้มาก ๆ และครอบคลุมให้ทั่วถึง เพราะการรักษาศีลครบทุกข้อด้วยความเข้าใจเหตุผลที่มาที่ไป เห็นประโยชน์เห็นโทษแจ่มชัด นั้น จะเหมือนเสริมแรงพยุงซึ่งกันและกัน หากเอาแต่หักห้ามหรือพิจารณาโทษทางกามารมณ์ข้อ เดียว บางทีอาจไม่เพียงพอ คุณจะเหมือนโดนราคะสร้างอีกภาคหนึ่งขึ้นมาข้างใน คอยตะโกนด่าทอ ทำนองว่าหน้าโง่งอยู่ทำไม เดียวนี้ใครๆเขาทำกันเป็นปกติ แล้วจะบังคับให้คุณเมินๆ ไม่ยอมรับรู้ ว่า เพราะคนทำกันเป็นปกตินั้นแหละ ถึงได้ฆ่ากันตายด้วยเรื่องชู้สาวมากเกินปกติขึ้นทุกที มีทุกวันนะ ครับ แต่หนังสือพิมพ์เขาเอามาลงทั้งหมดไม่ไหว จะเอามาที่ต้องคดีโหดๆ หรือเป็นบุคคลที่มีแรง ดึงดูดสังคมให้สนใจได้มากหน่อย

ขอให้พิจารณาว่ามนุษย์นั้น เมื่อประพฤติอะไรซ้ำๆ ก็จะเกิดความเคยชินเป็นธรรมดา และ สำหรับกรณีของคุณ ถ้าประพฤติในระดับความคิดซ้ำๆว่า ‘ไม่เอาๆๆ’ ในที่สุดคุณจะไม่ต้องกัดฟัน ทนฝืนอีกต่อไป เพราะพอชินมากเข้า ใจคุณจะชิงเมินเสียก่อนที่ไฟราคะจะก่อตัวโชติช่วงชัชวาล ขึ้นมาครับ

ถาม – บางทีรู้สึกเหมือนทั้งโลกเป็นความฝันของเราคนเดียว คืออยู่ ๆ หนึ่ง ๆ เหมือนสงสัยขึ้นมาหะครับว่ามีเราอยู่คนเดียว นอกนั้นสิ่งที่เห็น สิ่งที่ได้ยิน ล้วนแล้วแต่ไม่มีตัวตน เป็นของหลอกไปอย่างนั้นเอง อย่างนี้ถือว่าโดนวิบากกรรมเล่นงานหรือไม่ครับ? และถ้าหากจะเป็นสาเหตุให้ต้องเกิดความผิดปกติทางจิตในระยะยาว ก็อยากขอคำแนะนำแก้ไขด้วย

สิ่งที่เกิดขึ้นทางใจ ถ้าคุณยึดติดและคิดต่อด้วยความยินดี จะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม จัดเป็นมโนกรรมอย่างหนึ่งครับ

ถ้าเกิดความคิดแวบแรกว่า ‘นี่เราฝันไปคนเดียวหรือเปล่า?’ ตรงนั้นอาจจะยังไม่ใช่มโนกรรมเต็มขั้น คือคุณอาจจะดูหนังหรืออ่านนิยายที่จุดชวนให้เกิดความคิดที่อกนั้นขึ้นมา พุดง่าย ๆ ว่าถูกยึดเยียดความคิดเพี้ยน ๆ เข้ามาไว้ในหัว เสร็จแล้ววันดีคืนดีก็ถูกสะกิดให้ย้อนนึกถึงขึ้นมา อาจกำลังอยู่ในภาวะกลัวโลก กลัวสังคม อยากเก็บตัว หรือเกิดอารมณ์ช่างคิดช่างฝัน คิดเองเออเอง

สำคัญนะครับ คือถ้าคุณปล่อยใจ ปล่อยให้ความคิดเข้าข้างตัวเองทำนองนี้เกิดขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยความเต็มใจ อันนั้นแหละจะกลายเป็นมโนกรรมเต็มขั้น กล่าวคือด้วยกรรมทางความคิดชนิดนี้ จะสร้างภพ สร้างโลกส่วนตัวขึ้นมา จิตจะค่อย ๆ ปิดแคบ และปฏิเสธโลกภายนอก บางทีตอนกำลังเคลิ้ม ๆ ครึ่งตื่นครึ่งฝัน จิตของคุณจะแยกไม่ออกที่เดียวว่าตกลงอันไหนจริงอันไหนเท็จ ทุกสิ่งที่คุณยึดเอาไปเรื่อย ๆ จะกลายเป็นความปักใจเชื่อว่ามีจริง

ดูเผิน ๆ เหมือนมันเป็นแค่ความคิดเล็กน้อย ๆ ที่ไม่น่าก่อให้เกิดอันตราย แต่ความจริงก็คือด้วยความคิดนี้แหละ ที่ทำให้ชีวิตคุณพังได้ และอาจก่อความเดือดร้อนให้คนอื่นอย่างสาหัสได้ คือมีความโน้มเอียงจะทวีความรุนแรงขึ้นได้ในรายที่เก็บกด ไม่มีทางระบาย ต้องคิดมากอยู่เรื่อย ๆ และเจอแต่เรื่องน่าผิดหวังในความเป็นจริง

ทางที่ดีคือฝึกรู้ตามจริงแบบที่พระพุทธเจ้าสอน อย่างเบื้องต้นเลยเดี๋ยวนี้ คือพิจารณาว่าถ้าคุณอ่านคำตอบของผมได้ โดยที่คำตอบเหล่านี้ไม่เคยอยู่ในหัวของคุณมาก่อน ก็แปลว่าต้องมีใครคนหนึ่งเป็นต่างหากจากคุณคิดคำตอบขึ้นมา คุณไม่ได้คุยกับตัวเอง แต่คุยอยู่กับผม

หรือต่อไปถ้าอยู่คนเดียวตามลำพังแล้วเกิดความคิดชวนให้เพี้ยนอย่างเคย ๆ อีก ก็ถามตัวเองว่ากำลังหายใจเข้าหรือหายใจออก คุณจะเกิดสติเห็นตามจริงว่าตัวเองมีลมหายใจเข้า มีลมหายใจออก จากนั้นลองมองใครก็ได้ที่อยู่รอบข้าง ถามตัวเองว่าเขามีลมหายใจเข้าหรือลมหายใจออกอยู่ ดวงตาของคุณที่เห็นอาการไหวกระเพื่อมเป็นระลอกจากฝั่งเขา ซึ่งแตกต่าง

จากฝั่งของคุณ จะทำให้เกิดสำนึกถูกต้องตามจริงว่าคุณกับคนอื่นต่างฝ่ายต่างมีลมหายใจของตนเอง มีเข้าแล้วต้องมีออกเป็นธรรมชาติสลับกันเหมือน ๆ กัน

นอกจากนั้น เมื่อเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ขึ้นมาจากความคิด ก็ขอให้สังเกตดูว่าสุขนั้นสุขนานเพียงใด ทุกข์นั้นทุกข์นานแค่ไหน แล้วสังเกตดูว่าคนอื่นเขาก็มีสุขทุกข์เช่นเดียวกับเรา คนรอบข้างไม่ใช่เป็นแค่ภาพลวงตา แต่พวกเขาที่มีกายใจเป็นที่ตั้งของสุขทุกข์ได้เช่นเดียวกับเราด้วย

ถ้าเห็นจิต หรือสัมผัสความรู้สึกคนอื่นได้ มองเห็นชัดเจนเหมือนตาเห็นรูป ทราบว่าคนเราจะสุขหรือทุกข์ก็ด้วยเหตุ ไม่ใช่สุขทุกข์เองลอยๆ ใจคุณจะไม่มีทางทีกทักเลยว่าสิ่งต่างๆ เป็นเพียงความฝันลมแล้ง ทุกสิ่งปรากฏขึ้นด้วยเหตุผลเสมอ ใจที่ปักหลักอยู่กับเหตุผลชัดเจนตามจริงนั้นแหละครับ แก่โรคทางใจได้ทุกประเภท

ที่ถูกตามหลักของพุทธแล้ว มีความจริงให้รู้ได้ยิ่งกว่านี้ แต่สำหรับภาวะที่อาจเป็นปัญหาเฉพาะหน้าของคุณ เพียงคำแนะนำเท่านั้นผมคิดว่าคงพอดีแล้วครับ ขออย่าได้หลงไปตามอาการคิดเองเออเองนะครับ ไม่ใช่เรื่องเล็กๆเลย

ถาม – ส่วนมากเวลาใครทำความดีหรือทำบุญ แล้วเราก็ร่วมอนุโมทนาด้วยอย่างนี้ อยากทราบว่าถ้าใจเรารู้สึกอนุโมทนาไปด้วยจริง ๆ แล้ว ถือว่าเพียงพอไหมคะ? คือจะชอบยินดียู่งียิบ ๆ แบบไม่ออกเสียงนะค่ะ มีผลแตกต่างกับคนที่เขาออกเสียงแค่ไหน?

ถึงไม่ออกเสียงก็ได้ส่วนบุญครับ เพราะหลักการทำบุญด้วยวิธีอนุโมทนานั้น ก็คือมีใจยินดีร่วมกับบุญของผู้อื่น ใจที่ยินดีในบุญนั้นแหละคือแม่เหล็กดึงดูดบุญเข้าหาตัว ถ้ามีความเข้าใจในกิริยาและวัตถุประสงค์เป็นตัวบุญของคนอื่น อีกทั้งร่วมปลื้มไปกับเขา คือใจประกอบด้วยโสมนัส ชุ่มชื่นเบิกบานอย่างแท้จริง ก็เรียกว่าได้ส่วนบุญนั้นเต็มเม็ดเต็มหน่วยในฝ่ายเราแล้ว ส่วนจะได้เท่าเขาหรือไม่ ก็ขึ้นอยู่กับว่าใจเรา 'เต็มที' อย่างเขาหรือเปล่า ว่าง่าย ๆ คือคิดอยากทำให้เท่าเขาด้วยตัวเราเองไหม หรืออย่างน้อยอยากทุ่มแรงกายแรงใจกับกำลังทรัพย์ร่วมไปกับเขาไหม ถ้าใช่ก็นั่นแหละครับ ได้เท่าเขาของจริง

สรุปคือหลักจริง ๆ ต้องมีใจยินดี ถึงแม้ปากขยับหับ ๆ ว่า 'อนุโมทนา' หรือเปล่งวาจาทำนองยินดีไปแทน ๆ ทว่าใจไม่ประกอบด้วยโสมนัส อย่างนี้ก็ไม่แน่ว่าได้บุญอันเกิดจากการอนุโมทนาครับ แถมถ้าสักแต่เอ่ยปากบอกอนุโมทนาโดยปราศจากใจยินดีบ่อย ๆ ก็อาจมีผลข้างเคียงในทางลบ คือเหมือนคุณไปสร้างนิสัยแก่งแย่งยินดี ระยะเวลาจะเป็นคนทำบุญด้วยใจแห่งได้

คราวนี้มาพูดถึงการอนุโมทนาบุญเต็มรูปแบบ คือใจยินดีมีโสมนัสนำด้วย มีแก้ไข้แก้แค้น เสียเปล่งวาจาให้ผู้อื่นรับรู้ว่ามีจิตเราเป็นกุศลร่วมกับเขาด้วย อย่างนี้คือได้ทั้งกุศลอันเกิดจาก มโนกรรมและวจีกรรมรวมกัน ยิ่งธรรมเนียมคนไทยมีการพนมมือไหว้ตัวบุญ ถ้าอ่อนช้อยน้อมจิตตน จิตท่านให้เจริญในภาพเย็นตาเย็นใจเสริมเข้าไปอีก ก็เรียกว่าได้ทั้งกุศลจากกายกรรมครบสูตรครับ คุณจะเป็นนักอนุโมทนาด้วยในวันด้วยอาการครบพร้อมดังกล่าวนั้น

ผลของการแสดงออกทางวจีกรรมและกายกรรม จะทำให้เป็นผู้อาจหาญในการประกาศบุญ มากกว่าเก็บเงียบ สัมเสียงของคุณจะพียงนารักนำเอ็นดูสำหรับเจ้าของบุญ มีส่วนทำให้เกิดความรื่น เริงบันเทิงใจ กระชับมิตรกัน และเป็นการจุนจิตรให้ตรึงกันยิ่งขึ้นไป นี่หมายความว่าถ้าร่วมทำบุญ อย่างมีใจยินดีพร้อมเพรียงบ่อยๆด้วยกายวาจาที่เปิดเผย บุญนั้นจะก่อความสัมพันธ์อันมิตรสนิทให้ รู้สึกแน่นแฟ้นต่อกัน อยากคุยกัน อยากเห็นหน้ากัน อยากร่วมทำอะไรดีๆด้วยกันอีกเรื่อยๆด้วย

ยิ่งไปกว่านั้นยังมีผลข้างเคียงในทางบวกที่ควรพึงใจแบบโลกๆ กล่าวคือถ้าถึงเวลาให้ผล ของบุญนั้นแล้ว หากทำกิจการหรือธุรกิจร่วมกัน เป็นหุ้นส่วนกัน ก็จะแบ่งบาน ออกดอกออกผล รวดเร็วย่างน่าอัศจรรย์ ทั้งที่เมื่อจับคู่เข้าหุ้นกับผู้อื่นก็ไม่เห็นออกดอกออกผลเช่นนั้นเลย

ปัจจุบันมีการส่งอนุโมทนาบัตร หรือมีการร่วมอนุโมทนาผ่านตัวอักษรบนอินเทอร์เน็ตกัน เยอะ การได้เห็นแต่คำว่าอนุโมทนาเฉยๆนั้น บางทีคนอื่นก็ไม่สามารถสัมผัสกระแสใจเราเหมือน ตอนสัมผัสกระแสเสียดกันได้ เพราะฉะนั้นทางที่ดีก็อาจเสริมคำเข้าไปสักเล็กน้อยว่าเรามีใจคิด อย่างไรจึงอนุโมทนา ตรงนั้นจะได้ไม่เป็นการทำให้คนอ่านเขารู้สึกว่าเรารู้สึกว่าเรารู้สึกแต่พูดเฉยๆโดย ปราศจากความหมายครับ

ถาม – การอนุโมทนาบุญ กับการยินดีที่ผู้อื่นได้ดีนี้ใช้อันเดียวกันหรือเปล่าครับ? ถ้า ไม่ใช่ จะมีผลแตกต่างกันอย่างไร?

การยินดีที่ผู้อื่นได้ดีนั้น เรียกว่าเรามีมุทิตาจิตครับ ผลโดยตรงคือกำจัดความอิจฉาริษยา เพราะมุทิตากับริษยาเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน ใครมีมุทิตาจิตมากกว่าความริษยา ผลจะทำให้เป็นผู้ห่าง จากวงจรแห่งภัยเวร มีโทษน้อย ใครเห็นแล้วจะอยากช่วยเหลือเกื้อกูลมากกว่าอยากแข่งดีด้วย นอกจากนั้นผลในระยะยาวเมื่อกลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีก จะเป็นผู้อยู่ในตระกูลสูง ไม่เป็นที่ดูถูกของ ใครๆ กับทั้งจะมีส่วนช่วยเสริมให้ผิวพรรณผุดผ่องได้

ส่วนการอนุโมทนาบุญนั้น หากทำบ่อยแล้ว ในระยะใกล้จะทำให้เป็นผู้มีปีติงาย ในระยะยาว หากกลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีก จะทำให้เป็นผู้มีศรัทธาเป็นกำลัง

ในเรื่องของการมีศรัทธาเป็นกำลังนี่อย่าคิดว่าไม่สำคัญ เพราะการที่เราจะมีใจโน้มโน้มไปในบุญกุศลและเห็นถูกเห็นชอบตามหลักกรรมวิบากนั้น ไม่ใช่ด้วยอาศัยปัญญาเป็นตัวเหนี่ยวนำได้ทันที อย่างน้อยใจต้องมีความอ่อนน้อมพอจะรับกระแสกุศล และปฏิเสธกระแสกุศลเสียก่อน

แต่ศรัทธาที่ขาดปัญญาก็อาจส่งผลข้างเคียง คือถ้ายินดีกับการได้ดีของใครๆไปหมด โดยไม่พิจารณาเลยว่าอะไรเป็นประโยชน์ อะไรเป็นโทษ เช่นเห็นเขาร่ำรวยเพราะการค้ายาเสพติด หรือเห็นเขาเป็นฮีโร่จากการตกปลาเก่ง ก็ช่วยกันเฮกับเขา อย่างนี้จะส่งผลให้จิตค่อยๆคล้อยไปในทางศรัทธาแบบขาดสติพิจารณาเสียก่อนว่าอะไรควรอะไรไม่ควร ใครน่าเชื่อหรือใครน่าระวัง พุดง่ายๆ คือถูกหลอกให้เข้าไปมีส่วนร่วมในวงจรอุบาทว์ได้โดยสะดวกนั่นเองครับ

ส่วนศรัทธาที่แปรเป็นความมกมายไต่ต่งนั้น ส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจากการอนุโมทนาบุญโดยขาดหลักพิจารณาวิธีทำบุญ เช่นบางคนเชื่อว่าเอาหนังสือไปถวายพระแล้วจะได้บุญ ได้นางบำเรอ เยอะๆ อย่างนี้ขึ้นใครหัวอ่อน เห็นดีเห็นงามตามกัน หรือเปลืออนุโมทนาแบบไม่ทันคิด ก็ถือว่ามีเอี่ยว ได้รับผลพวงจากการอนุโมทนานั้นเป็นการปรุงแต่งจิตให้เชื่อคนง่าย แต่ถ้ามีสติยังคิดว่าพระต้องสละราคา เอาหนังสือไปถวายก็เท่ากับเร่งให้ท่านผ้าเหลืองร้อนนอยากสึกไวๆ แล้วคิดคำนวณการทำบุญแบบมิจนาคิฏฐินั้น อันนี้คุณจะเป็นผู้มีหลักตั้ง มีปัญญาในการศรัทธา แล้วก็ไม่ต้องกลัวจะเป็นบาปจากการขวางบุญผืดๆของคนอื่นนะครับ นอกจากนี้ไม่บาปแล้วยังได้บุญมากด้วย

ถ้าถามว่าจะอนุโมทนาถูกตัวบุญของดีของแท้ได้อย่างไร อันนี้ก็ต้องมาพูดถึงความเข้าใจในพื้นฐานหลักการที่ถูกที่ควรแล้ว พระพุทธเจ้าตรัสไว้ให้เข้าใจง่ายๆครับ ทำอะไรแล้วเบียดเบียนผู้อื่นหรือเป็นความเดือดร้อนแก่คนอื่นและตนเองในภายหลัง อย่างนั้นเป็นบาป ไม่ใช่บุญ อย่าไปอนุโมทนาเป็นอันขาด แต่หากทำสิ่งใดแล้วเกื้อกูลให้ผู้อื่นเป็นสุข ไม่ก่อความเดือดร้อนให้แก่คนอื่นและตนเองในภายหลัง อย่างนั้นเป็นบุญ ไม่ใช่บาป ถ้ามีโอกาสอนุโมทนาได้ก็อนุโมทนาสาธุกับเขาเสีย

ถาม – ถ้าอนุโมทนาบุญไม่ออก ใจแห้ง หรือหน้าซำหนักกว่านั้นคือแม้ทำบุญด้วยตัวเองก็ไม่หนักยินดี ไม่มีความสุขโสมนัส ซึ่งรู้มาว่าใจจะไม่เป็นบุญเต็มที่ไม่เกิดพัฒนาการทางจิต อย่างนี้ควรทำอย่างไรดีครับ?

มนุษย์เราเป็นสิ่งมีชีวิตที่รู้จักกุศล และมีกุศลเป็นทุนเดิม กับทั้งมีสัญชาตญาณทราบได้ด้วยตนเองว่าของเก่ามีอยู่ประมาณใด

นี่เป็นความจริง หากยังไม่อบรมตนเองให้พิจารณาโดยแยกกาย เมื่อเห็นคนอื่นทำบุญที่เรา รู้สึกว่าต่อยกว่าที่เราทำ ก็ยากที่จะเกิดใจเบ่งบานรับกระแสกุศลในบุญนั้นๆ

แต่หากอบรมตนเอง ไม่ไปมองตัวบุญว่าชั้นอ่อนหรือชั้นอ่อง แต่**มองด้วยใจหนักยืหนักดีว่ามีคนเขารู้จักทำบุญ รู้จักทำความสว่างให้ตนเอง** อย่างนี้ใจคุณจะพลิกไปในทันที แม้เห็นเขาให้เศษสตางค์ขอทานบาทเดียว คุณก็ปลื้มปีติราวกับเห็นเศรษฐีทำบุญสักล้านหนึ่งได้

ในส่วนของการทำงานบุญด้วยตนเอง ถ้าทำๆไปแล้วใจแห้งลงเรื่อยๆ ก็ขอให้ทดลองทำเกินของเดิม หรือแปลกแตกต่างไปจากเดิมดู บางทีจิตเขาไม่ชอบอะไรจำเจครับ เหมือนเห็นดอกไม้สวยสดใสในสวนจำนวนเท่าเดิมทุกวัน ถึงจุดหนึ่งก็เบื่อหน่าย แต่พอมีใครขนดอกไม้มาลงเพิ่ม ก็จะแปลกตา และเกิดความเบิกบานใหม่ ๆ ขึ้นได้

โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเข้าใจในประโยชน์ของบุญที่ทำ กับความรู้สึกทางใจว่าอยากช่วยเหลือผู้รับให้ได้ดีมีสุขยิ่งขึ้น ตรงนั้นถ้าหมั่นหม่อมระลึก ไม่สักแต่ให้ๆไปแบบไม่เข้าใจ หรือไม่หวังประโยชน์เขาเป็นที่ตั้ง อย่างนี้ทำบุญก็บ่อยแค่ไหนก็มีใจเบิกบานกันไม่สิ้นสุด ราวกับเป็นงานอดิเรกชิ้นโปรดทีเดียวครับ

ถาม – การละเมิดกฎหมายคือการผิดศีลธรรมด้วยหรือไม่ครับ?

ถ้าหากกฎหมายข้อนั้นๆยืนพื้นอยู่บนศีลธรรม ก็เท่ากับละเมิดศีลธรรมด้วยครับ แต่ถ้าหากกฎหมายข้อนั้นๆถูกกำหนดขึ้นตามใจชอบของผู้ปกครองซึ่งปราศจากความเป็นธรรม อันนี้ก็เป็นอย่างอื่นเรื่องหนึ่ง

ขอยกตัวอย่างไกลๆตัวที่เด่นชัด ผมเคยดูสารคดีหนึ่งนานมาแล้ว ยุคที่รัสเซียยังปกครองโดยเผด็จการ เคยมีกฎหมายอยู่ข้อหนึ่ง คือใครโกงภาษี จะต้องถูกประหารด้วยการใช้มีดลากแขนขาไปคนละทิศคนละทาง ดึงร่างให้ขาดจากกันต่อหน้าลูกเมีย นี่อาจจะเป็นกฎหมายท้องถิ่นหรืออย่างไรก็แล้วแต่ ที่แน่ๆคือไม่ชอบด้วยศีลธรรม ไม่ยืนพื้นอยู่บนการตัดสินด้วยความเมตตาปราณี คำนึงแต่จะเชือดคอไก่ให้ลิงดูทำเดี๋ยว

ในทางตรงข้าม หลายๆประเทศแทบไม่มีบทลงโทษกับผู้เลี่ยงภาษีหรือหนีภาษีเอาเลยอย่างมากที่สุดก็เรียกเก็บภาษีย้อนหลัง หรือส่งจดหมายตามทวง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าไม่ใช่ผู้มีรายได้มากก็เกือบๆจะไม่สนใจกันทีเดียว ส่วนคนรวยที่โกงภาษี โทษสูงสุดเมื่อเรียกเก็บย้อนหลังแล้วไม่มีจ่าย อย่างมากที่สุดก็แค่ฟ้องล้มละลาย ไม่มีการติดคุก เรียกได้ว่ากฎหมายเกี่ยวกับภาษีของหลาย

ประเทศนั้น มีไว้เพื่อให้ประชาชนรักษาคติสำนึกขั้นพื้นฐานกันมากกว่าจะเอาไว้ขู่เข็ญคาดโทษจริงจัง

นี่คือข้อแตกต่างที่ชัดเจนว่าคุณทำอะไรอย่างหนึ่งในโลกมนุษย์นี้ ไม่จำเป็นต้องเห็นผลทันตาด้วยการรับโทษทัณฑ์หนักเบาเท่ากัน แม้เอาตัวบทกฎหมายมาเป็นบรรทัดฐานแล้วก็ตาม มันขึ้นอยู่กับคุณอาศัยอยู่ที่ไหน พื้นเพความเชื่อของคนท้องถิ่นเป็นอย่างไร

แต่ใน 'โลกความเป็นจริง' ซึ่งมีกฎแห่งกรรมวิบากควบคุมอยู่อย่างหนาแน่น การไม่เสียภาษีก็คือการสร้างนิสัยไร้สำนึกรับผิดชอบ และนั่นเท่ากับสร้างภาพข้างหน้าให้ตนเองต้องไปอยู่ร่วมกับพวกไร้สำนึกรับผิดชอบ อยากรทำอะไรก็ทำ

ยิ่งหากคุณคิดโกงหรือหลบเลี่ยงเต็มๆ ก็นับว่าได้ก่อกรรมประเภททุจริต หรือคิดแล้วก็เข้าข่ายลักกินขโมยกินได้ เพราะถนนก็ดี ไฟตามทางก็ดี จะมีขึ้นมาให้เราใช้ไม่ได้ถ้าปราศจากภาษีของประชาชน ถ้าเราใช้ประโยชน์จากสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานโดยไม่ร่วมกับคนอื่นลงขันออกเงิน ก็เท่ากับเอาของของคนอื่นมาใช้เปล่าๆนั่นเอง หากใจคุณรับรู้ความจริงข้อนี้แล้วยังขืนงอมืองอเท้าไม่เสียภาษีตามกฎหมาย นั่นแหละจิตของโจรแบบอ่อนๆแล้วครับ

กฎหมายบางข้อก็ทำให้ความรู้สึกเกี่ยวกับศีลธรรมพราเลือนไป เพราะมนุษย์จะออกกฎหมายด้วยความเห็นใจ ในขณะที่ธรรมชาติออกกฎแห่งกรรมวิบากขึ้นมาด้วยความเห็นจริง ใครทำอะไรต้องได้อย่างนั้นหรือแหวๆนั้น เครื่องครัดเข้มงวดไม่เลือกหน้าอินทร์หน้าพรหม ไม่ปราณีปราศรัยใดๆทั้งสิ้น

ยกตัวอย่างเช่นกฎหมายว่าด้วยการฆ่าคนนั้น จะดูเหตุบันดาลโทษะเป็นสำคัญ ถ้าไม่มีโทษะเลย แต่อยากไปฆ่าเขาเพื่อเอาประโยชน์เข้าตัว แถมวางแผนไตร่ตรองไว้ก่อนอย่างเลียดเย็น ทำนั้นก็เรียกว่ามีความผิดอุกฉกรรจ์ หากหลักฐานชัดเจนและการพิจารณาคดีไม่มีได้โตะ โอกาสจะรอดจากโทษหนักก็เป็นศูนย์

แต่ถ้าเหตุบันดาลโทษะนั้นดูสมควรให้เห็นใจ กฎหมายก็จะปราณีลดหย่อนผ่อนโทษให้ เช่น ถ้างลมือฆ่าเพราะเห็นภรรยากำลังมีเพศสัมพันธ์กับชายอื่นกับตา อย่างที่เรียกว่าจับได้คาหนังคาเขา กฎหมายจะผ่อนปรนให้ชนิดแทบไม่เอาโทษกัน เพราะถือว่าเป็นการบันดาลโทษะอย่างรุนแรงตามวิสัยธรรมชาติ หรืออีกนัยหนึ่งเป็นการป้องกันศักดิ์ศรีความเป็นชาย

การผ่อนปรนทำนองนี้อาจก่อความเข้าใจผิดว่าการฆ่าคนหรือการทำร้ายคนด้วยแรงบันดาลโทษะนั้นเป็นสิ่งชอบธรรม แต่กฎแห่งกรรมวิบากจะไม่มองอย่างนั้น ธรรมชาติเขาพิพากษาว่าถ้าไม่ฝึกสติให้ดี มีโทษะแล้วลงมือทันทีโดยไม่คิดหน้าคิดหลัง อันนั้นแหละบาปกรรมอันใหญ่หลวง เพราะเมื่อคุณก่อบาปขณะจิตมีโทษะแรงกล้า ขณะนั้นจิตจะไม่สำนึกผิดชอบชั่วดี ไม่มีทางรู้สึกว่าการกระทำนั้นเป็นบาป จิตจึงก่อกรรมบาปไว้เต็มๆ เหมือนที่พระพุทธองค์เปรียบกับคนไม่รู้ว่า

ถ่านร้อน ก็จับเข้าไปเติมกำ แล้วได้ผลเป็นความทุกข์ทรมานสาหัสเต็มที่ แตกต่างจากคนที่เขารู้ยู่ ล่วงหน้าว่าถ่านร้อน พอถูกบังคับให้จับก็จับแบบหลวมๆ แหยงๆ ไม่เต็มไม้เต็มมือ ความเจ็บปวด และพื้นที่มือที่ไหม้เกรียมจึงน้อยลง

ฉะนั้นถ้าอยากดูความยุติธรรมขนานแท้ คุณต้องหัดดูให้ลึกเข้าไปถึงกลไกการทำงานของ จิตตัวเอง ว่าตั้งใจอย่างไร เอาชนะกิเลสได้แค่ไหน นั่นแหละครับเกมกรรมที่พวกเรากำลังเล่นกันอยู่ อย่างไม่ค่อยจะรู้อีโหน่อีเหน่ แล้วพยายามเรียกร้องหาความเป็นธรรมจากมนุษย์ผู้ไม่รู้อีโหน่อีเหน่ ด้วยกัน

ลองดูกฎหมายสำหรับเยาวชนที่ผ่อนปรนให้เด็ก ด้วยมุมมองที่ว่าเด็กยังไร้สำนึกคิดอ่านผิด ชอบชั่วดี อันนั้นว่ากันโดยรวมก็ถูกอยู่ส่วนหนึ่ง แต่ไม่เป็นสากล เพราะเด็กอายุต่ำกว่าสิบขวบบางคนนั้นคิดได้พอๆกับผู้ใหญ่แล้ว หรือเด็กสิบกว่าขวบบางคนเหี้ยมเกรียมยิ่งกว่าฆาตกรโรคจิตเสียอีก

กรณีทำนองนี้ขอยกตัวอย่างเรื่องที่พระพุทธองค์ตรัสเล่าไว้ คือในอดีตชาติท่านเป็นเด็กเล็ก เล่นซุกซนอยู่กลางทาง เผอิญเห็นสมณะผ่านมาก็นึกสนุก จุดไฟล้อมท่านเสียอย่างนั้น แต่นับเป็น คราวเคราะห์หนักที่สมณะนั้นเป็นถึงพระปัจเจกพุทธเจ้า (ผู้ตรัสรู้หลุดพ้นกิเลสอย่างเด็ดขาดด้วย ตนเอง) บาปกรรมที่ทำให้ผลยึดเยื้อยาวนาน ธรรมชาติไม่สนใจว่าขณะก่อบาปเป็นเด็กหรือผู้ใหญ่ แม้กระทั่งชาติสุดท้ายซึ่งมาสำเร็จธรรมเป็นพระพุทธเจ้า ก็ยังมีคนจ้างนายขมังธนูให้มาดักปลงพระ ชนม์ (คือกรรมให้ผลล่อล้อนกับที่เคยจุดไฟล้อม)

หรือแม้กรรมที่เบาว่านั้น เช่นครั้งหนึ่งพระองค์เคยเสวยพระชาติเป็นเด็กลูกชาวประมง เพียงเห็นชาวประมงฆ่าปลาแล้วเกิดความโสมนัส ชาติสุดท้ายพระองค์ท่านยังต้องเสวยวิบากด้วยการปวดพระเศียร เพราะจิตที่จับเอาส่วนของบาปโดยไม่รู้ว่าเป็นบาป แถมมีความยินดีอ้อมอ้อมใจ ในบาป ซึ่งก็คือการทอดบาปเข้าไปเต็มๆ ไม่แบ่งแยกว่าเป็นจิตของเด็กหรือผู้ใหญ่ (ตรงนี้ถือโอกาส ขอให้ผู้เข้าใจว่ากรรมฐานแก้กรรมได้โปรดทำความเข้าใจเสียใหม่จะครับ กรรมฐานอาจเลื่อนเวลา ให้ผลกรรมดำได้เพราะมีกรรมขาวมาแทรกแซง แต่ไม่ใช่ลบล้างกันเหมือนเอายางลบบรอยดินสอ กรรมดำอาจเข้าคิวให้ผลอยู่สุดๆ แต่ถ้าสบช่องเมื่อไหร่ก็ให้ผลจนได้)

ไม่มีกฎหมายประเทศไหนในโลกห้ามคุณพูดเล่น โทกตลกคะนองกับคนใกล้ชิด คุณจะมี ความผิดตามกฎหมายต่อเมื่อมีหลักฐานพิสูจน์ชัดว่าคุณหลอกให้ใครไปตาย หรือล่อลวงฉ้อฉลให้คน เสียทรัพย์ด้วยความเข้าใจผิด ให้เขาคิดว่าจะได้อย่างหนึ่ง กลับได้อีกอย่าง หรือไม่ได้เลย เป็นต้น

ตามระบิลเมือง ถ้าคุณก่อคดีฉ้อฉลครั้งใหญ่หนเดียว แล้วถูกจับได้ จำคุกด้วยหลักฐานและ พยาน คุณอาจต้องติดคุกหัวโต ในขณะที่คุณสามารถกูเรื่องแบบปั่นน้ำเป็นตัวเอาสนุกได้ทั้งชีวิตโดย ไม่มีใครมาฟ้องร้องเอาผิดกับคุณเลย

ทว่าด้วยกฎแห่งกรรมวิบาก ธรรมชาติเขาจะดูรายละเอียดเพื่อลงโทษอย่างสาสมไปอีกแบบ เช่นถ้าดีใหญ่ที่คุณฉ้อฉลนั้น ยืนพื้นอยู่บนความจำใจ อยากเอาเงินมารักษาบิดามารดา ไม่ได้ทำไปโดยสันดาน ไม่ได้ทำไปเพราะโลกจะเอาเปรียบคนอื่น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ได้ทำโดยกะยัดเป็นอาชีพ ธรรมชาติอาจให้คุณชดใช้กรรมในคุกแล้วจบ หากคุณสำนึกผิดแล้วก็แล้วกัน หรืออาจมีของแถมเป็นการโดนฉ้อฉลกลับบ้างนิดหน่อย สุดแท้แต่ว่าการฉ้อฉลของคุณไปทำให้คนเดือดร้อนมากน้อยแค่ไหน

แต่คนชอบกุเรื่องแบบปั่นน้ำเป็นต้นนั้น ต่อให้ไม่ทำใครเดือดร้อน แค่มันทำเป็นนิตยก็อาจเจอโทษหนักจากกฎแห่งกรรมวิบาก คือธรรมชาติเขาจะส่งคุณไปขังไว้ในภพของการหลอกลวงจิตใจคุณจะมีมัวมน พร่าเลือน รับรู้ความจริงยาก หัวอ่อนถูกหลอกง่าย แล้วก็จะมีคนชอบมาหลอกคุณตั้งแต่เด็กๆ ซึ่งผมพิจารณาว่าโดนลงโทษแบบนี้ที่น่าจะหนักเสียกว่าอยู่ในห้องกรงของทัณฑสถานหลายๆปีเสียอีก ลองคิดดูว่าถ้าต้องอยู่ในโลกที่ไม่น่าไว้วางใจไปทั้งชีวิตนี้มันทรมาณใจกันขนาดไหน แลไปรอบหาคนเชื่อไม่ได้สักคน คุณจะเห็นแต่โลกในแง่ร้าย และไม่มีกำลังใจทำความดีหรือพูดตรงไปตรงมา นั่นแหละครับบ่อเกิดของความชั่วร้ายเป็นชบวนต่อเนื่องไม่รู้จบ

ผลกรรมของการชอบโกหกเรื่อยเจื้อยนั้น ใกล้เคียงที่สุดคือจิตที่ผิดปกติ มองเห็นอะไรตามจริงยาก ซึ่งความมัวมนผิดปกติของจิตนั้นจะทำตัวเป็นคลื่นรบกวน กระแทบให้คนอื่นรู้สึกไม่สบายใจว่าวางใจคุณ พูดอะไรดูไรน้ำหนักไม่น่าเชื่อถือไปหมด กฎหมายบ้านเมืองใช้เทคโนโลยีไหนๆมาลงโทษคุณในรูปแบบนี้ไม่ได้ แต่กฎแห่งกรรมเขาทำได้ครับ พูดง่ายๆว่าจิตคุณเองนั่นแหละเล่นงานตัวเองแทนกฎหมาย

ขอให้สังเกตด้วยว่าถ้าคนทั่วไปเห็นชอบสิ่งใด สิ่งนั้นก็ไม่ได้ว่าผิด เช่นสุรாயาเมา ใครๆก็ดื่มได้กินได้ เพียงมีกฎหมายไว้แบบสร้างเงื่อนไขในการผลิตและบริโภคไว้นิดหน่อย เช่นห้ามดื่มเหล้าเดือน ห้ามมีแอลกอฮอล์ในเลือดเกินปริมาณที่กำหนดขณะขับรถ เป็นต้น

สรุปคือกฎหมายบอกว่าการดื่มเหล้าไม่ผิด เพราะฉะนั้นถ้าใครไม่ศึกษาธรรมะให้เข้าใจ ก็จะเป็นที่เห็นว่าไม่เป็นไร ดื่มเท่าไรก็ได้ トラบเท่าที่ไม่เมาอาละวาด ไม่ดื่มมากเกินไปในขณะที่จำเป็นต้องขับรถ

แต่ข้อเท็จจริงคือธรรมชาติเขาไม่สนว่าคุณถือตามกฎหมายข้อไหน เขาจัดกฎเหล็กไว้เลยว่า ถ้าคุณดื่มจนสติพร่าเลือนบ่อยๆล่ะก็ วันหนึ่งคุณจะมีสติไม่สมประกอบ อาจเร็วทันตาเห็นในชาตินี้ หรือไปมีผลชัดเจนในชาติหน้า

ที่แน่ๆคือทุกวันนี้มีคนตายเพราะเป็นพิษสุราเรื้อรัง หรือไม่ก็เกิดโรคที่เป็นผลข้างเคียงจากการดื่มสุรามาก แต่คนอยู่ข้างหลังก็ไม่สะทกสะท้าน ยังคงเดินหน้าแสวงหาน้ำนรกมารินลงคอกันต่อไป ป่วยยกส่วไปไปถึงการคิดถึงผลกรรมจากการร่ำสุรாயาเมาที่ยังไม่แจ้งชัดในอนาคต เหล้าจะ

ควบคุมโน้มนำไม่ทำให้รู้สึกผิดชอบชั่วดี ไม่กลัวเกรงโทษภัยใดๆ และปักใจเชื่อว่าตีไม่ได้ไม่มีปัญหา ไม่มีวิบากกรรมใดๆ รอลงงานอยู่อย่างแน่นอน

ถาม – ผมทำการค้า หลายครั้งบอกความจริงกับลูกค้า แต่บอกไม่หมด เหมือนบิดเบือนข้อมูลไป ถือว่าเป็นการผิดศีลเรื่องการพูดปดหรือไม่ครับ?

ถ้าเจตนาเราต้องการกล่อมคนฟังให้ถึงขั้นเข้าใจผิดจากความจริง ก็เรียกว่าเป็นการมุสา ทั้งนี้ครับ จะด้วยวิธีบอกทั้งหมดหรือบางส่วน หรือกระทั่งใช้ภาษากายเป็นอุบายล่อตาก็ตาม เจตนาทำให้คนดูหรือคนฟังสำคัญผิดจากความจริงอย่างสิ้นเชิงนั่นเอง คือมุสาวาทเต็มขั้น

กล่าวกว้างๆ อย่างนี้ ความจริงในภาคปฏิบัติต้องดูเป็นเรื่องๆ ด้วยครับ บางทีคุณไม่ได้พูดโกหกแม้แต่คำเดียว ทว่าเจตนาที่ฉ้อฉล ทำให้คนฟังหลงกล กลับความเข้าใจจากดำเป็นขาว จากขาวเป็นดำ อย่างนี้ก็เข้าข่ายมุสาวาท ตรงข้าม แม้คุณไม่พูดถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจริง เช่น พ่อสอนลูกด้วยการอุปมาอุปไมยหรือยกนิทานมาแล้วเป็นการสาธก แต่ลูกเกิดความเข้าใจสัจธรรมอย่างถูกต้อง อย่างนี้ก็ไม่ถือว่าเข้าข่ายมุสาวาท

ในหลายกรณี ถ้าเราพูดความจริงตามหน้าที่ โดยคิดว่าหน้าที่ของเราให้ข้อมูลเขาได้แค่นี้ ก็ถือว่ารอดตัว ยกตัวอย่างเช่น ทีมแพทย์ตกลงกันว่าจะบอกญาติคนไข้ว่าผลการผ่าตัดมีโอกาสำเร็จต่ำ ทั้งที่นึกๆ อยู่ในใจว่าไม่มีทางสำเร็จเลย อย่างนี้ก็ไม่นับเป็นการโกหก เพราะผลยังไม่ปรากฏชัดเจนแน่นอน เป็นเรื่องของอนาคตที่ไม่มีใครรู้จริง

สำหรับพวกที่ต้องติดต่อกับชายอาจเลื่องยาก เพราะไม่ใช่แค่ให้ข้อมูลด้านเดียว แต่มักต้องให้ข้อมูลด้านอื่นที่ผู้บริหารสั่งมาด้วย เริ่มต้นอาจเป็นกตัตตกรรม คือคุณจำใจโกหกตามคำสั่งโดยไม่ยินดี แต่พอทำบ่อยๆ จนชิน กลายเป็นความเต็มใจ ในที่สุดก็เป็นกรรมของคุณเองได้ พูดง่ายๆ คือใจหมดความรู้สึกผิดเมื่อใด ตรงนั้นคือมุสาวาทเต็มขั้นแล้ว

บางทีอยู่ในโลกก็หลีกเลี่ยงบาปกรรมยากครับ คุณต้องรักษาศีลสะอาดผ่องแผ้วพอจะไปเกิดในสังคมอารยะที่ไม่มีกตัตตกรรมเลย เอาเป็นว่าถ้าจำเป็นต้องโกหกก็ขอให้รักษา ‘ความไม่ยินดี’ ไว้ บอกตัวเองว่าเราไม่อยากจะอยู่ในวงจรแห่งการมุสาเลย วันนี้เราทำเขา วันหน้าก็ต้องโดนเขาทำบ้าง เมื่อใดคุณหาแข็งพอจะปลื้มตัวออกมาจากวงจรเดิมๆ เสียได้ก็อย่าช้าแล้วกัน

ถาม – ถ้าไม่ได้ตั้งใจแกล้งใครจริง ๆ แต่ทำไปเพราะอยากลองใจว่าเขาเย็นจริงไหม หรือถือศีลสะอาดหมดจดจริงหรือเปล่า อย่างนี้จะถือเป็นบาปเวรไหมครับ?

คนเรายังไม่ใช่คนใจดีมีศีลศรัทธาบริสุทธิ์ ก็อาจบอกตัวเองว่าแก้มองใจเขา ทั้งที่ใจก็จะเล่นงานเขาจริง ๆ นั้นแหละครับ ดูง่าย ๆ พอลองใจแล้วเห็นเขาไม่ดีจริงก็เกิดความสะใจ เกิดความดูหมิ่นเหยียดหยามทำนองว่าเฮ้ย! ไม่นั่นหว่า ไหนว่าเจ๋ง เสร็จแล้วก็ไปเสริมอวดตาตัวเองให้โตขึ้น พองขึ้น ด้วยความคิดว่าตนเหนือกว่าเขา ที่ทำให้เขาหลุดทำร้าย ๆ ออกมาสำเร็จ คือมองไปว่าตนเองดีเลิศประเสริฐกว่า เข้าใจโลกมากกว่า รู้เห็นรอบด้านมากกว่า อะไรทำนองนั้น นี่แหละความเป็นไปได้ที่กิเลสจะบิดเบือนความจริงให้พรั่เพี้ยน อยากแต่พิสูจน์ใจคนอื่น ใจตัวเองไม่ต้องพิสูจน์ก็ตัดสินเลยว่ดีแท้

ผลของการลองใจที่ชัดเจนประการหนึ่ง คือตัวเองจะโดนลองใจกลับบ้าง เพียงแต่ผู้ลองใจไม่ใช่คนอื่นที่ไหน ทว่าเป็นธรรมชาติกรรมวิบากนั้นแหละครับ ทำนองคุณเคยเตะคนอื่นอย่างไร ธรรมชาติกรรมวิบากก็จะเตะคุณกลับอย่างนั้น คุณจะเต็มใจให้เตะหรือไม่ก็ต้องโดนวันยังค่ำ

โดยส่วนตัว ผมไม่นิยมการลองใจ และไม่เห็นเหตุจำเป็นใดๆต้องไปลองใจ เพราะขณะคิดลองใจ เราเองจะเริ่มมีตัวมุสาไหลขึ้นมาเล็กๆแล้ว และถ้าคนอื่นเขารู้ว่าเราแก้มองใจแก้มองใจ เขาก็อาจเสียความรู้สึก และอาจจะแฉตรงๆเราแทบทุกฝีก้าวตลอดไป เพราะไม่รู้ว่เมื่อไหร่เราจะนึกขลังลองใจเขาอีก

แต่ละคนอาจมีภาระหน้าที่หรือความจำเป็น อันนี้ผมก็ไม่ทราบนะครับ อย่างเช่นการสัมภาษณ์คนเข้าทำงานยุคใหม่เนี่ย เห็นว่านิยมลองใจผู้เข้าสัมภาษณ์ด้วยลูกเล่นแปลกๆ เป็นต้นว่า พุดยั่วให้โกรธ หรือมองหัวจืดเท้าแล้วหัวเราะให้หิตลอดเวลา ดูซิว่าผู้เข้าสัมภาษณ์จะเก็บอาการได้เพียงใด หรือเกิดปฏิกิริยาฮึดฮัดสักขนาดไหน

ถ้าจำเป็นก็ทำไปเถอะครับ แต่ขอให้สังเกตด้วยว่าความจำเป็นต้องทำกรรมชนิดนั้นบ่อย ๆ จะมีผลย้อนกลับมาเข้าตัวบ้างหรือไม่

หลักของกรรมวิบากข้อหนึ่งนะครับ ทำอะไรบ่อยๆ สิ่งนั้นต้องย้อนมาสนองคืนในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งเสมอโดยไม่สนข้ออ้าง เพราะฉะนั้นก็อยากให้นักลองใจทั้งหลายเตรียมตัวเผื่อไว้ คือเราลองใจเขาได้ วันหนึ่งก็ต้องโดนลองใจคืน ซึ่งอาจไม่ใช่เจ้าตัวคุณกรณีที่เราไปลองใจเขา แต่อาจเป็นอะไรโหดๆที่มาถึงตัวแบบไม่เปิดโอกาสให้ตั้งหลัก เหมือนกับที่เราไม่เปิดโอกาสให้คนถูกลองใจตั้งหลักนั่นเอง

ถาม – อุดสงสัยไม่ได้ครับ การมีรสนิยมแบบใดแบบหนึ่ง เช่นผมชอบกินข้าวเหนียวจะเป็นเหตุให้ไปเกิดในพื้นที่หนึ่ง ๆ ที่คนหมู่มาชอบกินข้าวเหนียวด้วยหรือไม่?

ถ้าไม่รู้แจ้งเรื่องกรรมวิบาก คนเราก็สงสัยได้ทั้งนั้นแหละครับ แต่บางข้อสงสัย ถ้าแก้ได้ด้วยการย้อนกลับไปดูว่าพระพุทธเจ้าตรัสไว้อย่างไร ก็อาจช่วยให้เข้าใจพุทธพจน์แจ่มกระจ่างยิ่งขึ้น

ในเรื่องของแดนกำเนิด ในเรื่องของเผ่าพันธุ์ พระพุทธเจ้าไม่ตรัสว่าภพภูมิเป็นตัวแจ้งเกิดหรือครับ กรรมต่างหากที่เป็น

ถ้าคุณทำกรรมชวามากกว่ากรรมดำ แน่วโน้มคือคุณจะไปเกิดในที่สว่าง ที่มั่งคั่ง ที่ไม่มีความเดือดร้อน ส่วนที่คุณชอบข้าวเหนียวเป็นชีวิตจิตใจนั้น ถ้าชอบไม่เลิกทั้งชีวิต คุณก็อาจหาข้าวเหนียวกินได้ใหม่โดยไม่ลำบาก ไม่ใช่ว่าจะต้องไปเกิดในถิ่นของคนชอบกินข้าวเหนียวโดยเฉพาะ

อีกประการหนึ่ง การชอบข้าวเหนียวไม่ได้เป็นตัวบอกว่าภพภูมิของคุณดีหรือไม่ดี คนเราจะภพภูมิดีได้ก็เพราะกรรม พระพุทธเจ้าตรัสว่าผู้ทำทานด้วยจิตคิดสงเคราะห์นั้น จะส่งผลให้เป็นผู้มีภพภูมิดี คัดเลือกสรรหาเครื่องบำรุงสุขแบบโลกๆชั้นเลิศได้ยิ่งขึ้น

คนภพภูมิดีนั้น บางทีก็เลือกกินอาหารหลายประเภทนะครับ การผูกใจชอบรสชาติแบบใดแบบหนึ่งเป็นเพียงวิธีเลือกเฉพาะตน ความนิยมชมชอบรสสัมผัสแบบใดแบบหนึ่งซึ่งไม่มีผลเบียดเบียนตนและผู้อื่น ย่อมไม่ใช่กรรมดีหรือกรรมชั่ว เมื่อเข้าใจเช่นนี้ก็จะมองออกว่าภพภูมิไม่ใช่ตัวกำหนดที่เกิดใหม่แน่นอนครับ

ส่วนในเรื่องเผ่าพันธุ์หรือจำพวกที่จะไปเกิดนั้น โดยหลักการแล้วมีตัวส่งอยู่ ๒ แบบ คือกรรมส่งไปหนึ่ง และตั้งใจไปเกิดเพื่อความเป็นอย่างนั้นๆหนึ่ง

๑) กรรมส่งไป

หมายถึงปกติมีโมกกรรม วชิกรรม และกายกรรมเข้าพวกกัน ยกตัวอย่าง (แบบคร่าวๆนะครับ แจกแจงละเอียดคงต้องเขียนตำราเป็นเล่ม) เช่นคนไทยจะคิดอะลุ่มอล่วย คิดแบบสบายๆ คิดเอาพวกเอาพ้อง คิดแบบเป็นกันเองกับใครๆ ถ้าใครคิดทำนองนี้ แม้ปัจจุบันเป็นชาติอื่น ก็มีสิทธิ์มาเข้าข่ายเผ่าพันธุ์ไทยได้ถ้าต้องเป็นมนุษย์อีก

ส่วนการพูดแบบไทยนั้น สำเนียงจะอ่อนโยนราบเรียบ ไม่มีการขบขันโง่งมงายหรือเอื้อให้ตดจจริตเท่าใดนัก อีกทั้งดูจากภาษาจะเห็นว่ามีคุณภาพเจืออยู่ เช่นมีคำลงท้ายครับ ค่ะ มีสรรพนามเช่นผม ดิฉัน ในขณะที่บางภาษาจะไม่มีคำลงท้ายและสรรพนามหลากหลายขนาดนี้ ภาษาไทยจึงจัดเป็นภาษาที่แสดงความงดงามทางอารมณ์ผ่านศัพท์แสงหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นอารมณ์สุภาพ อารมณ์หยาดคาย หรืออารมณ์ซบซ้อผสมๆกันแบบพลิกแพลง (อย่างภาษาญี่ปุ่นจะไม่มีกูมีงนะครับ เวลาโกรธก็เอาน้ำหนักสำเนียงเข้าว่า) ถ้าใช้ภาษาไทยจนติดวิธีพูดทำนองนี้ ถ้าต้องกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ ก็มีแนวโน้มจะไปเกิดในเผ่าพันธุ์มนุษย์ที่ใช้ภาษาไทย หรือทำนองเดียวกับไทย

สำหรับการกระทำแบบไทย ที่ชัดเจนหน่อยจะเป็นเรื่องการมีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ (หลายชาติจะไม่มีวิธีแสดงความเคารพนอบน้อมต่อผู้ใหญ่) ประเพณีและธรรมเนียมนิยมหลายๆอย่างเช่น

การร้ายรำจะดูอ่อนช้อยเสียมาก กล่าวกันว่าจิตวิญญาณหรือวัฒนธรรมแบบไทยนั้น แสดงออกซึ่งจิตใจที่นุ่มนวล แม้แต่จะชกมวยกันยังมีรำไหว้ครูให้ดูก่อน เป็นต้น

แต่เดี๋ยวนี้โลกาภิวัตน์ การคิด การพูด การทำของคนแต่ละชาติเริ่มกลืนๆกันไปหมด เพราะมนุษย์แต่ละเผ่าพันธุ์ไม่ได้ถูกระยะทางแบ่งแยกที่อยู่อาศัยอีกต่อไป เข้าอินเทอร์เน็ตก็คุยด้วยอักษยาศัยแบบเดียวกันได้แล้ว การกำหนดเผ่าพันธุ์จึงไม่ขึ้นอยู่กับกรรมในการแสดงออกขั้นพื้นฐาน แต่จะไปตกอยู่กับนิสัยเกื้อกูลหรือเบียดเบียนกันมากกว่า อย่างถ้าชอบเบียดเบียนมากๆแล้วยังเหลือวาสนาได้กลับมาเกิดเป็นคน ก็อาจได้เป็นคนป่าที่ดุร้าย อะไรทำนองนั้น

๒) ตั้งใจไปเกิดเพื่อความเป็นไทยอย่างนั้น

คือมีความตั้งใจในเผ่าพันธุ์แบบใดแบบหนึ่งที่อยู่ใ่วิสัยกำลังบุญของตนจะส่งไป อย่างเช่น มนุษย์ทุกคนนั้น ถ้าพอใจไปเกิดเป็นแมว ก็จะเป็นแมวสมใจกันถ้วนหน้า (แต่อย่าเลยนะครับ แมวนะภูมิไตรัจฉาน เห็นมันน่ารัก เห็นมันกินอยู่สบายๆ แต่ที่แถมกจมอยู่กับความสกปรก และไม่มีการพัฒนาจิตวิญญาณให้สว่างขึ้นผ่านการเรียนรู้และปฏิบัติธรรม)

ในสมัยพุทธกาล พระเจ้าพิมพิสารซึ่งถวายวัดแรกแต่สงฆ์ มีบุญญาธิการพอจะเลือกไปสวรรค์ชั้นไหนก็ได้ ท่านกลับมีความพอใจเลือกเพียงจาตุมหาราชิกา อันเป็นสวรรค์ชั้นแรกสุด เพียงเหตุผลเพราะท่านเคยอยู่ที่นั่นมาก่อน ท่านระลึกได้ และยังคงตั้งใจอยู่

หรืออย่างถ้าใครรักความเป็นไทย ผูกพันกับวัฒนธรรมไทยมากๆ จิตที่พอใจความเป็นไทยนั้นก็จะส่งให้กลับมาเกิดในเผ่าพันธุ์ไทยอีกก่อนข้างแน่นอน (เพราะเมื่อพอใจความเป็นไทย ก็มักคิดพูด และทำแบบไทยๆเป็นปกติอยู่แล้วนั่นเอง)

บทส่งท้าย

ถ้าพอดีไม่ต้องรอรางวัล

คนดีที่ขี้สงสารตัวเอง
คนดีที่รอลาภหล่นใส่
คนดีที่หวังคำสรรเสริญเยินยอ
เหล่านี้ล้วนยังดีไม่พอจะเป็นสุขทันใจ

คนดีที่มีแต่เมตตาให้คนอื่น
คนดีที่มีแต่คิดเจียดส่วนเกินให้ผู้อื่น
คนดีที่มีแต่ความถ่อมเนื้อถ่อมตัว
เหล่านี้ดีพอจะไม่ต้องรอรางวัลนาน

ความดีพอนั้นเองคือรางวัลในตัวเอง
ทำดีเมื่อไหร่ก็ได้ดีเดี๋ยวนี้เพราะไม่มีประสงค์อื่นแอบแฝง
คนดีพอทุกคนย่อมรู้จักสุขอันเป็นทิพย์
และไม่ปรารถนาจะแสวงหาความสุขหยาบๆนอกตัว
เพียงเพื่อต้องเป็นทุกข์เพราะการหวังรอล่าๆ

คนส่วนใหญ่ แม้เริ่มเชื่อเรื่องกรรมวิบากแล้ว ก็ต้องการผลตอบแทนทันใจทำนองเดียวกับ
นักธุรกิจที่ลงทุนแล้วคาดหวังผลกำไรภายในเวลาเท่านั้นเท่านั้น

พอดีแล้วไม่ได้ดีทันใจ ร้อยทั้งร้อยจะเริ่มสงสัย แล้วก็คิดคำอันจะนำไปสู่ความหลงผิด เช่น
ทำดีได้ดีมีที่ไหน ทำชั่วได้ดีมีถมไป นั่นก็เพราะปุถุชนทั้งหลายย่อมคาดหวังผลอันเป็นรูปธรรม
ภายนอก ให้ข้าวหมาแมวสองสามมื้อแล้วเอาไปบ่นกับเพื่อนว่าทำทานตั้งมากไม่เห็นรวยสักทีหรือ
ตั้งใจทำบุญวันหนึ่งเพราะกะว่าถ้าวิบากกรรมมีจริงคงบันดาลให้ถูกหวยในอาทิตย์หน้า พอไม่ถูก
ขึ้นมาก็โทษฟ้าโทษดิน ด่าทอเทวดาว่าไม่ยุติธรรมไปโน่น

กฎธรรมชาติตามจริง คือถ้าลงทุนน้อย แต่จะคอยผลกำไรมาก ก็ยากจะได้ผลตามปรารถนา เป็นธรรมดาครับ

แต่ถ้าเอาใหม่ เปลี่ยนมุมมองเสีย มาเน้นความสุขทางใจ คาดหมายว่าการทำดีเพื่อสละขยะ ส่วนเกินที่พระรุงพระรังออกจากใจ เพื่อความโปร่งเบา เพื่อความสบาย เพื่อความสะอาดหมดจด อย่างนี้คุณจะรู้สึกว่าการทำดีได้ดีทันทีไม่ต้องมีรอ ขอแจกแจงให้เห็นเป็นข้อๆพอสังเขป เริ่มต้นจากแง่ต่างๆ ของ ‘การให้ทาน’ ก่อน

๑) ให้ทานด้วยเศษเงิน ด้วยเจตนาอนุเคราะห์ผู้ยาก ผลคือใบหน้าสว่างขึ้นทันที ความตระหนี่หวงทรัพย์ส่วนเกินถูกกะเทาะออกทันที เป็นเหตุให้ใจสบายทันที

๒) ให้ทานด้วยเงินหนึ่งในสี่ของรายได้ ด้วยเจตนาปลูกสร้างหรือบูรณะถาวรวัตถุในพุทธศาสนา ผลคืออิมเม็บบึกบานไปทั้งตัวทันที ความโลภอยากได้อยากมีถูกปลดทิ้งทันที เป็นเหตุให้ใจบางลงทันที (ไม่ได้หมายความว่าต้องทำบุญหนึ่งในสี่ของรายได้ทุกเดือนแล้วจึงเห็นผล เอาแค่ครั้งเดียวก็เห็นชัดแล้ว และนี่เป็นเพียงหลักการ ขอให้ทำหนึ่งว่าตัวเองมีกำลังพอ ทำแล้วไม่เดือนร้อนกับตัวเองด้วย)

การให้ทานไม่ได้มีแต่สละทรัพย์อย่างเดียว แต่ยังมี ‘การให้อภัย’ ซึ่งยังมีผลทางใจสูงกว่า ทรัพย์ทานเสียอีก แจกแจงได้เช่น

๑) ให้อภัยด้วยเหตุน่าซัดเคืองเล็กน้อย ด้วยเจตนาจะไม่ให้ตนเป็นผู้ผูกโกรธง่าย ๆ แรก ๆ อาจมีความคาใจคุกรุ่นอยู่บ้าง แต่หลัง ๆ เมื่อฝึกอภัยจนชำนาญแล้ว ผลเดี่ยวนั้นคือความเป็นกายสบายใจในทันที โลงหัวอกทันที คลายสีหน้าทันที เหมือนผ่อนคลายอิริยาบถในท่าพักหลังแบกของหนักขึ้นหลังไว้ครู่หนึ่ง

๒) ให้อภัยด้วยเหตุบาดหมางควรแก่การพยายามแรง ด้วยเจตนาเลิกผูกพยาบาทจองเวรต่อกันไปให้ยี่ดะเยื่อ ที่จะทำได้ต้องเคยให้อภัยทานแบบอ่อนๆไว้หลายครั้งจนชิน เมื่อสามารถทำได้ จะเบาตัวอย่างประหลาด รวากับนักโทษที่หลุดจากการจองจำ หรือเหมือนคนเพิ่งพ้นไข้จากโรคร้าย กลับมีกำลังวังชาเป็นปกติหลังจากถูกรุมเร้าให้ร้อนรอนมาช้านาน

ถัดจากการให้อภัยทานเป็นทานคือ การให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ถ้าเป็นความรู้ทางโลกเรียกว่า ‘วิทยาทาน’

๑) ให้วิทยาทานระดับวิธีคิด ด้วยเจตนาให้ผู้อื่นสามารถแก้ปัญหาที่ติดขัดได้ลุล่วง ผลคือเกิดความรำเริงยินดี ยิ้มได้ด้วยภาคภูมิใจในตน

๒) ให้วิหยาทานระดับรู้พอจะประกอบอาชีพ ด้วยเจตนาให้ผู้อื่นเติบโตขึ้นเป็นคนดีมีวิชาตลอดจนสามารถเลี้ยงตัวต่อไป ผลคือเกิดความเต็มอิ่มในควมมีเกียรติ ยืนอยู่ต่อหน้าศิษย์ด้วยความรู้สึกเป็นครูเต็มภูมิ

ต่อมาเป็นการให้ความรู้ความเห็นที่ถูกต้อง เรียกว่า ‘ธรรมทาน’

๑) ให้ธรรมทานเป็นความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิบากกรรมด้วยเจตนาให้ผู้อื่นไม่หลงเห็นผิดเป็นชอบ มุ่งแต่จะประกอบกรรมอันเป็นประโยชน์สุข เป็นที่พึงแก่เขาเองและคนรอบข้าง หากผู้ให้ธรรมทานรู้หลักกรรมวิบากตามพระพุทธเจ้าอย่างถูกต้อง กับทั้งประพฤติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมด้วยตนเองแล้วจึงสอนผู้อื่น ผลคือความรู้สึกเหมือนเขตปลอดภัย เขตแห่งความเยือกเย็น เขตแห่งความสงบสุขทั้งกับตนเองและผู้อื่น กับทั้งจะยำชัดกับตนเองยิ่งขึ้น ว่าต้องไม่พลาดหลงทำชั่ว และเร่งสั่งสมความดียิ่งขึ้น เพื่อหลีกเลี่ยงจากความประมาท

๒) ให้ธรรมเป็นความรู้ความเข้าใจในเรื่องการพันทุกข์ ด้วยเจตนาให้ผู้อื่นเลิกยึดมั่นถือมั่นในสิ่งไร้สาระแก่นสาร หากผู้ให้ธรรมทานมีกำลังใจพอจะปล่อยวางจริงๆ แล้วจึงสอนผู้อื่น ผลคือความรู้สึกเบิกบานไม่มีประมาณ กลายเป็นกำลังให้ภูมิจิตยกระดับความปล่อยวางยิ่งขึ้นอย่างง่ายดาย กระทั่งปล่อยวางได้ถึงขั้นละเอียดสูงสุด

นอกจากนี้ยังมีทานประเภทอื่นๆ เช่น ให้กำลังกายเป็นทาน หรือสละสิทธิ์เปิดทางให้คนอื่นก่อน ซึ่งต่างก็ต้องอาศัยกำลังใจในการเสียสละกำลังของตนหรือสิทธิ์ของตนทั้งสิ้น ยิ่งให้ทานมากเท่าไร คุณจะรู้สึกสบาย คลายความเร่าร้อนอดีต และอยู่ห่างจากภัยเวรทั้งปวงมากขึ้นเรื่อยๆ

ถัดจากความดีระดับทานคือความดีระดับศีล ผลของความดีพอในระดับศีลแจกแจงเป็นข้อๆ ได้ด้วยการดู ‘ความสามารถถว้วัน’ ดังต่อไปนี้

๑) ตั้งใจงดเว้นการฆ่าสัตว์และการทำร้าย เมื่อถูกยั่วให้ฆ่าสัตว์หรือทำร้ายแล้วงดเว้นได้จริงๆ ผลที่เกิดขึ้นคือความมีอำนาจเหนือโทษะ และชัยชนะเหนือโทษะนั้น จะทำให้รู้สึกปลอดภัยขึ้น แม้ในท่ามกลางภยันตราย ยิ่งถ้าหากยอมเสียชีวิตตนดีกว่าเอาชีวิตคนอื่นได้ละก็ ระดับของเมตตาจะยิ่งท่วมใจราวกับนั่งอยู่ในมหาสมุทรของความสุกที่เดียว คุณจะพบตามจริงว่าเมตตายิ่งมากเท่าไร ความเป็นสุขและความรู้สึกปลอดภัยยิ่งมากขึ้นเท่านั้น

๒) ตั้งใจงดเว้นการลักทรัพย์และการฉ้อโกง เมื่อถูกยั่วให้ขโมยหรือตักตวงแล้วงดเว้นได้จริงๆ ผลที่เกิดขึ้นคือความมีอำนาจเหนือโลภะ และชัยชนะเหนือโลภะนั้น จะทำให้รู้สึกถูกต้องตรงทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีศรัทธาและความภูมิใจในความถูกต้อง การตัดสินใจเลือกต่างๆ จะเป็นไปด้วยดียิ่งขึ้น ตั้งลำคอได้ตรงยิ่งขึ้น ออกผายไหล่ผึ่งยิ่งขึ้น

๓) ตั้งใจงดเว้นการประพฤติผิดในลุกเขาเมียใคร เมื่อถูกยั่วยุให้ประพฤติผิดทางกามแล้ววด
วันได้จริงๆ ผลที่เกิดขึ้นคือความมีอำนาจเหนือราคะ และชัยชนะเหนือราคะนั้น จะทำให้รู้สึกสะอาด
สะอ้าน ไม่อ่อนแอ makkelijk มีความยับยั้งชั่งใจในการเลือกคู่ครองที่เหมาะสมกับตน มีความอดทนต่อ
ความผิดหวังในรักอันเป็นเรื่องยากสำหรับคนทั่วไป เมื่อเข้มแข็งพอจะไม่อ่อนข้อให้กามผิดๆ คุณ
ยอมอยู่ห่างจากความรู้สึกผิดและเสียงประณามทั้งปวงเช่นกัน

๔) ตั้งใจงดเว้นการพูดโกหก พูดเสียดแทงว่าร้าย พูดหยาบคาย และพูดพาล่ามเพื่อเจ้า เมื่อ
ถูกยั่วยุให้พูดไม่จริง ไม่เป็นประโยชน์ แล้วงดเว้นได้จริงๆ ผลที่เกิดขึ้นคือความมีอำนาจเหนือปาก
และความสามารถควบคุมปากตัวเองนั้น จะทำให้จิตใจหนักแน่นมั่นคง ไม่หวั่นไหวง่าย ไม่ฟุ้งซ่าน
ง่าย รู้อะไรควรอะไรไม่ควร และมีคำพูดประกอบด้วยสติเป็นเสน่ห์

๕) ตั้งใจงดเว้นการร่ำสุรายาเมา เมื่อถูกยั่วยุให้กินเหล้าเมายาแล้วงดเว้นได้จริงๆ ผลที่
เกิดขึ้นคือความมีอำนาจเหนือที่พึ่งภายนอก มีตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ไม่ถูกสังคมชักพาให้หลงลงต่ำ
กับทั้งไม่วิปริตผิดเพี้ยนตามคนอื่นที่เห็นยาพิษเป็นขนมหวาน

ถัดจากความดีระดับศีลคือความดีระดับภาวนา การภาวนาคือการอบรมตนให้เกิดความสงบ
(สมถะ) และเกิดความรู้ตามจริง (วิปัสสนา) ผลของความดีระดับภาวนาแจ่มแจ้งเป็นข้อๆได้ดังนี้

๑) ตั้งใจจะลึกรู้ว่ากำลังหายใจเข้าหรือหายใจออกอยู่เรื่อยๆเท่าที่จะนึกได้ ผลที่เกิดเมื่อทำ
ได้จนเคยชินคือ ความสงบสุขอยู่กับปัจจุบัน ไม่เรียกร้อน ไม่แผ่สายไปหาอดีตที่ล่วงแล้วหรืออนาคต
ที่ยังมาไม่ถึง **นี่เรียกว่าเป็นการภาวนาระดับสมถะ**

๒) ตั้งใจจะลึกรู้ว่าลมหายใจยาวหรือสั้น เปรียบเทียบอยู่เรื่อยๆ ว่าบางช่วงร่างกายต้องการ
ลมยาว บางช่วงร่างกายต้องการลมสั้น ผลที่เกิดเมื่อทำได้จนเคยชินคือการรู้ตามจริงว่าลมหายใจไม่
เที่ยง ยาวบ้าง สั้นบ้าง เป็นธรรมดา **นี่เรียกว่าเป็นการภาวนาระดับวิปัสสนา เห็นอนิจจัง**

๓) ตั้งใจพิจารณาว่าลมหายใจทั้งปวงเข้ามาแล้วต้องออกไปเป็นธรรมดา ควบคุมให้เข้า
อย่างเดียวไม่ได้ ควบคุมให้ออกอย่างเดียวไม่ได้ ควบคุมให้หยุดพักลมอย่างเดียวไม่ได้ ผลที่เกิดขึ้น
เมื่อทำได้จนเคยชินคือความรู้ตามจริงว่าลมหายใจไม่อาจคงสภาพอยู่ในสภาวะใดสภาวะหนึ่ง **นี่
เรียกว่าเป็นการภาวนาระดับวิปัสสนา เห็นทุกขัง**

เพียงด้วยการเฝ้าดูลมหายใจด้วยมุมมองที่ถูกต้อง ตามพระพุทธรเจ้าตรัสแนะไว้ คุณจะ
เกิดสติชัดขึ้นเรื่อยๆ และพลอยเห็นความสุขความทุกข์ในใจ และสรรพสิ่งสรรพเหตุการณที่
หมุนเวียนเปลี่ยนแปลงมากระทบคุณ ต่างล้วนเป็นเหมือนลมหายใจที่ผ่านมาแล้วผ่านไป ชอบหรือชังก็
ควบคุมให้อยู่กับที่คงทนไม่ได้ จนเกิดข้อสรุปว่าไม่เห็นมีอะไรเป็นตัวเป็นตนสักอย่าง **นี่ก็คือการ**

ภาวาระดับวิปัสสนา เห็นอหัตตา จากเห็นรางๆเป็นเห็นแจ่มแจ้ง เห็นครอบ เห็นรอบด้านทั่วถึงตลอดสาย

เมื่อเห็นชีวิตเป็นอนัตตาบริสุทธิ์ จิตคุณจะหลุดจากบาปทั้งหลาย และเป็นอิสระจากการยึดติดทั้งปวง สภาพหม่มมีตสกรปรกติๆไม่อาจแปดเปื้อนจิตได้เลย ตรงนั้นแหละยอดสุดแห่งแก่นสารสาระในพระพุทธศาสนาที่ทำให้ถึงกันได้ในชาตินี้โดยไม่ต้องรอชาติหน้า

คุณจะไม่เลือกพอใจความดีระดับใดในพระพุทธศาสนาก็ได้ เมื่อได้ตีทางใจทันทีในวันนี้ จะทำให้โลกภายนอกตีตอบในวันถัดๆมา และจะทราบด้วยตนเองว่าความสุขสงบในนาที่นี้คือกลางบอกรเหตุ หรือนิमितหมายอันดีที่ชี้ให้เห็นว่าต่อไปคุณจะไม่พลาดภัย

ขอให้ลองสังเกตใจตัวเองดูเถิดว่าด้วยเจตนาหนึ่งๆข้างต้น ทำๆไปแล้วเกิดผลทันใจอย่างว่าจริงไหม ถ้าจริงก็ขอให้หมั่นทำบ่อยๆ ทำให้ต่อเนื่อง ทำให้ได้ตลอด เพราะถ้าใจอ่อน ทำแค่ที่สองที่แล้วก็ยอมแพ้ เตียวกิเลสก็กลับมาคิดแทนคุณใหม่ เท่ากับคุณปล่อยให้กิเลสอันเป็นธรรมชาติฝ่ายต่ำมากำหนดทิศทางชีวิตคุณลงเหวได้ครับ